The Sixth Ottoman Cipher Book (`BOA, A.}d. 1060` — August 1881 – November 1883 Printed «Usûl-i Seyyârât» Master Codebook), the 1884 Eastern Rumelia Key, and `31` Newly Deciphered Cipher Telegrams

Original `68`-Page Copy of the Secretariat of the Grand Vizierate (`Copy No. 21`), Full Mâbeyn-i Hümâyûn Instruction Manual (`Ta‘rîfnâme`), `62`-Spoke Zero-Free Planetary Volvelle (`11..78 \ ∗0`), Regional Two-Digit Keys (`A.}MTZ.(04) 19/21` and `DH.ŞFR. 114/11`), and the `DH.ŞFR. 113–116` Corpus (1,086 Cipher Groups)

68 Pages	**62 × 7**	**31 Telegrams**	**1,086**	**68 + 38 Codes**
BOA, A.}d. 1060 complete printed codebook	zero-free planetary volvelle (11..78)	newly deciphered unsolved ciphers	deciphered 5-digit cipher groups	1884 Eastern Rumelia & Prizren

Executive Summary and Significance of the Archival Discovery

1. **Discovery of the Surviving Printed Master Copy of the Presumed-Lost Sixth Register (`BOA, A.}d. 1060`):** Catalogued in the Ottoman Archives (BOA) solely under the generic entry *"User manual of the cipher key (Mektûbî Kalemi)"* (`29 Sha‘bân 1298 / 26 July 1881`), the `68`-exposure register `BOA, A.}d. 1060` has been identified not as a mere pamphlet, but as a **complete, intact printed master copy (`Copy No. 21`, ۲۱ نومرو) of the Sixth Five-Digit «Usûl-i Seyyârât» Cipher Codebook** employed between the Sublime Porte and all imperial provinces from **August 1881 to 2 November 1883** (غرهٔ محرم سنه ۱۳۰۱).
2. **Mâbeyn-i Hümâyûn Authorship and Cryptanalytic Rationale (`Ta‘rîfnâme Mi=01` & `MB.İ. 80/20, 80/114`):** The four-page *Ta‘rîfnâme* (`Mi=01–04`) at the front of the volume candidly admits that the earlier two- and three-digit alphabetic keys (Registers I–IV, `1877–1879`) **had been broken by inquisitive telegraph operators who matched unenciphered phrases against daily events (*crib-dragging*: وقوعاته تطبيق ايله حل ايتدكلرى دخى اكلاشلديغندن)**, causing state secrets to leak. To eliminate both this cryptanalytic vulnerability and the telegraphic digit corruption documented in `BOA, Y.PRK.ASK. 6/39` (`3 February 1881`), the **Editorial Board of the Imperial Secretariat (*Mâbeyn-i Hümâyûn Hey’et-i Tahrîriyyesi*)** designed this five-digit planetary-diurnal codebook by imperial decree of **Sultan Abdülhamid II**; as attested by Grand Vizier Küçük Said Pasha's memorandum `BOA, MB.İ. 80/114` (`25 Ramadân 1298 / 21 August 1881`), it was printed at the **Imperial Printing House (*Matbaa-i Âmire*)** and distributed to provincial governors and marshals.
3. **Mathematical Distinction Between the Fifth Register (`63` Pages) and the Sixth Register (`62` Pages):** Whereas the Fifth Register (`1879–July 1881`) operated over all `63` zero-free page numbers in `11..79`, **the Sixth Register (`BOA, A.}d. 1060`) comprises exactly `62` printed cipher sheets (`Mi=05..66`, zero-free `11..78`)**—omitting page number `79` altogether and pulling the circular wrap-around boundary back to `78 → 11`. All seven planetary columns rotate across this `62`-page ring by exact modular offsets (`mod 62`): **`Şems = 0` (`Mi05=22`), `Kamer = +8` (`31`), `Müşterî = +14` (`37`), `Zuhal = +25` (`49`), `Utârid = +33` (`58`), `Merîh = +45` (`72`), and `Zühre = +49` (`76`).**
4. **Word-for-Word Decipherment of `31` Cipher Telegrams Unread for 142–145 Years:** Using printed sheets `Mi=05..66` of `BOA, A.}d. 1060`, **`26` Sixth Register cipher telegrams (`924` cipher groups)** across `DH.ŞFR. Files 114, 115, and 116` that the Sublime Porte Cipher Bureau left completely undeciphered (**mahlûlsüz**) or abandoned mid-dispatch have been solved for the first time—including the 14-line Taşlıca intelligence dispatch on the 1882 Herzegovina/Nevesinje conscription uprising (`114/25`), Khedive Tawfiq Pasha's secret troop-recruitment letter sent from Alexandria to the Province of Adana (`114/76`), the mission of Hasan Ağa to persuade Sheikh Ubeydullah to return to Istanbul (`115/1`, `115/9`), the banishment of Nusayri Sheikh İbrâhîm to Acre (`114/16`, `114/17`), the salary warrant of Nestorian Patriarch Mar Shimun (`114/20`), the Montenegrin frontier evacuation at Polja/Kolašin (`115/71`), and the March 1883 Sulaymaniyah bazaar incident (`116/31`)—together with **`5` residual undeciphered Fifth Register telegrams (`113/77, 113/97, 113/99, 114/8, 114/10` — `162` groups).**
5. **The 1884 Eastern Rumelia (`BOA, A.}MTZ.(04) 19/21`) and 1881 Prizren (`DH.ŞFR. 114/11`) Two-Digit Keys:** We publish in full the surviving **13 September 1884 original two-digit homophonic cipher key of**

the Autonomous Province of Eastern Rumelia (`34` letters × `2` zero-free codes = `68` codes) alongside `38` two-digit homophonic codes reconstructed from the transitional Prizren cipher dispatch `DH.ŞFR. 114/11`.

1. Chronological Framework and the Mâbeyn-i Hümâyûn Cipher Reform (`1881–1884`)

Archival Fond	Date (Hijri / Rûmî → Gregorian)	Station / Authority	Cryptological Role and Historical Significance
`BOA, Y.PRK.ASK. 6/39`	`22 Kânûn-ı Sânî 1296` (`3 February 1881`)	Scutari (İşkodra) Command	Telegraphic transmission of a 2-digit alphabetic key omits the letter ی and suffers Morse digit corruption, paralyzing military communications
`DH.ŞFR. 114/10`	`13 Temmuz 1297` (`25 July 1881`)	Interior / Armenian Prelacy	Latest attested undeciphered telegram of the **Fifth Register** (`63`-page ring, `16xxx` alphabet; report on *Arisdages* and *Khrimian*)
`BOA, A.}d. 1060`	`29 Sha'bân 1298` (`26 July 1881`)	Secretariat of the Grand Vizierate (`Copy No. 21`)	Complete 68-page printed master copy of the **Sixth Register**; front cover bears official retirement note dated `1 Muharram 1301` (`2 November 1883`)
`DH.ŞFR. 114/11`	`19 Temmuz 1297` (`31 July 1881`)	Prizren	Two-digit homophonic cipher telegram dispatched from Prizren during the summer transition (`38` codes reconstructed)
`BOA, MB.İ. 80/20`	`16 Ramadân 1298` (`12 August 1881`)	Chief Secretariat of Mâbeyn-i Hümâyûn	First incoming telegram from the Province of Crete encoded with the *miftâh-ı cedîd* (`A.}d. 1060`) solved at Yıldız Palace
`BOA, MB.İ. 80/114`	`25 Ramadân 1298` (`21 August 1881`)	Grand Vizier Küçük Said Pasha	Additional bound copies of the new cipher codebook printed at **Matbaa-i Âmire** formally presented to Sultan Abdülhamid II
`DH.ŞFR. 114/12–93`	`July/September 1881 – August 1882`	Van, Ioannina, Damascus, Aleppo, Taşlıca, Adana, Scutari, Mosul, İzmir	**20 undeciphered / partially undeciphered** Sixth Register telegrams (`Şems Sabâh`) in `File 114`
`DH.ŞFR. 115/1–98`	`August – December 1882`	Van, Scutari, Kosovo, Kirkuk	**5 undeciphered** Sixth Register telegrams in `File 115`
`DH.ŞFR. 116/31 & 41`	`8–24 Mart 1299` (`20 March – 5 April 1883`)	Mosul, Damascus	Uninterrupted continuation of `A.}d. 1060` (`Şems Sabâh`) in Interior Ministry traffic through the spring of `1883`
`BOA, A.}d. 1060 (Mi=00)`	`Gurre-i Muharram 1301` (`2 November 1883`)	Secretariat of the Grand Vizierate	Official decommissioning of Copy No. 21 (غرهٔ م سنه ۱۳۰۱ تاریخنده ترك اولنمشدر)
`BOA, A.}MTZ. (04) 19/21`	`22 Dhu'l-Qa'da 1301` (`13 September 1884`)	Province of Eastern Rumelia	Original `34 × 2 = 68` zero-free 2-digit homophonic cipher key dedicated to Sublime Porte–Eastern Rumelia correspondence

2. The `BOA, A.}d. 1060` Planetary Volvelle (`62` Pages) and Six Internal Lexical Zones

#	Planet (*Seyyâre*)	Ottoman	`Mi=05` (*Hurûf*) Page	`Mi=18` (*Masâdır*)	`Mi=56` (`78` Gate)	`Mi=57` (`11` Wrap)	`Mi=66` (Final Page)	Ring Shift (`S`, `mod 62`)
`1`	**Şems (Sun)**	شمس	`22`	`36`	`78`	`11`	`21`	**`S = +0`** (`78→11`: `Mi=57`)
`2`	**Kamer (Moon)**	قمر	`31`	`45`	`18`	`19`	`29`	**`S = +8`** (`78→11`: `Mi=49`)
`3`	**Müşterî (Jupiter)**	مشتری	`37`	`52`	`25`	`26`	`36`	**`S = +14`** (`78→11`: `Mi=43`)
`4`	**Zuhal (Saturn)**	زحل	`49`	`64`	`37`	`38`	`48`	**`S = +25`** (`78→11`: `Mi=32`)
`5`	**Utârid (Mercury)**	عطارد	`58`	`73`	`46`	`47`	`57`	**`S = +33`** (`78→11`: `Mi=24`)
`6`	**Merîh (Mars)**	مریخ	`72`	`17`	`59`	`61`	`71`	**`S = +45`** (`78→11`: `Mi=12`)

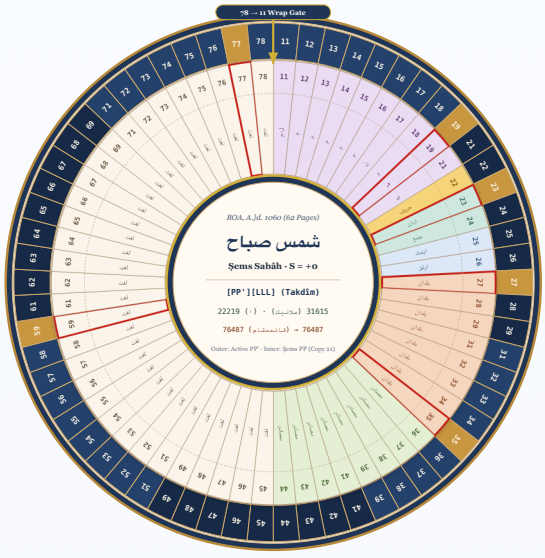
#	Planet (*Seyyâre*)	Ottoman	Mi=05 (*Hurûf*) Page	Mi=18 (*Masâdır*)	Mi=56 (78 Gate)	Mi=57 (11 Wrap)	Mi=66 (Final Page)	Ring Shift (S , mod 62)
7	**Zühre (Venus)**	زهره	76	22	64	65	75	**S = +49** (78→11 : Mi=08)

2.3. The Six Internal Lexical Zones of the Codebook (Mi=05..66)

Folio Span	Şems Page No.	Section Heading / Function	Line (LLL) Layout and Sample Printed Entries
Mi=05 (1 page)	22	**Hurûf-ı Hecâ** (Alphabet Letters)	219 (ا) .. 883 (همزه) — 33 letters and orthographic signs
Mi=06–07 (2 pages)	23–24	**Turkish, Arabic, and Persian Particles**	23212 (ادات مجهوليت), 23222 (ادات نفى), 23225 (نفى غير اخبارى), case/pronominal suffixes, 24473 (جمع عربى), 24474 (تأنيث عربى)
Mi=08–09 (2 pages)	25–26	**Ef'âl** (اولق Auxiliary Verb Paradigms)	25537 (اولق) .. 26782 (ايمشلر) — Turkish tense, aspect, and person inflectional templates
Mi=10–17 (8 pages)	27–35	**Esâmî-i Memâlik ve Büldân** (Gazetteer)	27111 (ابرائيل) .. 35824 (يونانستان) — 27174 اطنه, 31615 سلانيك, 35747 نوهسين
Mi=18–25 (8 pages)	36–44	**Masâdır-ı Türkiyye** (Turkish Infinitives)	36111 (ابشمه) .. 44298 (يوكسلتمك) — 38161 براقمق, 43194 كتمك, 44266 كوندريلمك
Mi=26–56 (31 pages)	45–78	**Main Lexicon I** (ك..آ General Dictionary)	45111 (آبادان) .. 78494 (كويلو) — 4 columns × ~37 zero-free lines/page
Mi=57–66 (10 pages)	11–21 (78→11 !)	**Main Lexicon II** (ى..ل/ك Wrapped Tail)	11495 (كميك) .. 21231 (ييل) — 14466 معاش, 18451 ولايت, 21218 يورطى

2.1. Interactive *BOA, A.}d. 1060* Planetary Cipher Volvelle (62 Pages · 7 Official Planets · *Sabâh / Ahşâm* Simulator)

- **22 (Mi=05):** Alphabet (*Hurûf-ı Hecâ*)
- **23–24 (Mi=06–07):** Turkish & Arabic Particles
- **25–26 (Mi=08–09):** Auxiliary Verbs
- **27–35 (Mi=10–17):** Gazetteer (*Büldân*)
- **36–44 (Mi=18–25):** Turkish Infinitives
- **45–78 (Mi=26–56):** Main Lexicon (آ..ك)
- **11–21 (Mi=57–66):** 78→11 Wrap (ل..ى)

Şems (S=0): **PP=31** **LLL=615** ⟹ **PP'=31** **LLL=615** = **31615** (سلانيك · Mi=13)

Archival Example: DH.ŞFR. 114/25 (Taşlıca · Şems Sabâh · 15 January 1882 — Attack on the Austro-Hungarian conscription detachment near Nevesinje)

#	Cipher Group	Takdîm/Te'hîr	Ring (-S)	Şems Code	A.d.1060 Folio	Printed Meaning
1	**35747**	PP'=35 | 747	35 → 35	**35747**	Mi=17	نوه سين
2	**59426**	PP'=59 | 426	59 → 59	**59426**	Mi=39	جهت
3	**23238**	PP'=23 | 238	23 → 23	**23238**	Mi=06	نده
4	**27234**	PP'=27 | 234	27 → 27	**27234**	Mi=10	اوستريا
5	**77559**	PP'=77 | 559	77 → 77	**77559**	Mi=55	قرعه
6	**19482**	PP'=19 | 482	19 → 19	**19482**	Mi=65	هجوم

#	Cipher Group	Takdîm/Te'hîr	Ring (-S)	Şems Code	A.d.1060 Folio	Printed Meaning
7	35781	PP'=35 | 781	35 → 35	35781	Mi=17	هرسك

نوه سين · جهت · نده · اوستريا · قرعه · هجوم · هرسك

2.2. 62-Page *Cetvel-i Seyyârât* Matrix (11..78 \ *0 = 62 Printed Pages · Mi=05..66 Mapping)

Unlike the 63-page wheel (11..79) of the Fifth Register, BOA, A.}d. 1060 (Sixth Register) consists of **62 printed cipher pages** (Mi=05..66); page number 79 is omitted, and circular wrap-around occurs at the 78 → 11 boundary. Click any cell to inspect its corresponding Mi folio number and sample printed entries.

Tens \ Units	·1	·2	·3	·4	·5	·6	·7	·8	·9
1·	11→11··· ل–م ١	12→12··· م ٢ (مح–مد)	13→13··· م ٣ (مد–مر)	14→14··· م ٤ (مس–مع)	15→15··· م ٥ (مع–من)	16→16··· م ٦ (من–مو)	17→17··· ن	18→18··· و	19→19··· هـ
2·	21→21··· ى	22→22··· حروف هجا	23→23··· ادات تركيه	24→24··· جمع و عربى	25→25··· ايتمك / اولق ١	26→26··· اولق / بولنمق ٢	27→27··· بلدان: ا	28→28··· بلدان: ب–ت	29→29··· بلدان: ج–د
3·	31→31··· بلدان: ر–ش	32→32··· بلدان: ص–غ	33→33··· بلدان: ف–ك	34→34··· بلدان: ل–م	35→35··· بلدان: ن–ى	36→36··· مصادر: ا ١	37→37··· مصادر: ا ٢	38→38··· مصادر: ا–ب	39→39··· مصادر: چ–د
4·	41→41··· مصادر: د–ص	42→42··· مصادر: ص–ق	43→43··· مصادر: ق–ك	44→44··· مصادر: ك–ى	45→45··· لغت: آ–اب	46→46··· لغت: ات–ار	47→47··· لغت: از–اس	48→48··· لغت: اش–اف	49→49··· لغت: اق–ام
5·	51→51··· لغت: ام–ان	52→52··· لغت: او–اه	53→53··· لغت: اى–بر	54→54··· لغت: بس–بي	55→55··· لغت: پ–تا	56→56··· لغت: تب–تر	57→57··· لغت: تز–تق	58→58··· لغت: تق–تو	59→59··· لغت: ته–ج
6·	61→61··· لغت: ج–ح	62→62··· لغت: ح	63→63··· لغت: خ	64→64··· لغت: د	65→65··· لغت: د–ذ	66→66··· لغت: ر	67→67··· لغت: ز–س	68→68··· لغت: س	69→69··· لغت: ش
7·	71→71··· لغت: ش–ص	72→72··· لغت: ص–ط	73→73··· لغت: ط–ع	74→74··· لغت: ع	75→75··· لغت: غ–ف	76→76··· لغت: ف–ق	77→77··· لغت: ق	78→78··· لغت: ك	~~79~~ Unused

Selected Şems Page: 22 (Mi=05 · Hurûf-ı Hecâ / Alphabet 22219 ا .. 22883 همزه) ⟹ **Active Cipher Pattern:** 22···

3. *Miftâhın Sûret-i İsti‘mâline Dâir Ta‘rîfnâmedir* (`BOA, A.}d. 1060`, `Mi=00–04`) — Complete Critical Edition

3.1. Front Cover and Official Retirement Endorsement (`Mi=00`)

- **Ottoman Text:** نومرو ٢١ — غرهٔ م [محرم] سنه ٣٠١ [١٣٠١] تاریخنده ترك اولنمشدر
- **Latinized Transliteration:** *Numro 21 — Gurre-i M[uharrem] sene [1]301 târîhinde terk olunmuşdur.*
- **English Translation:** *Copy No. 21 — Decommissioned on the 1st of M[uharram], year [1]301 [2 November 1883].*
- **Historical & Paleographic Commentary:** Front cover of printed Sixth Register Copy No. 21, assigned exclusively to the Secretariat of the Grand Vizierate (Sadâret Mektûbî Kalemi). Lossless 3× magnification establishes beyond doubt that the Hijri year digits read ٣٠١ ([1]301) rather than ١٣٠٠: the codebook was officially retired on 1 Muharram 1301 (21 Teşrîn-i Evvel 1299 / 2 November 1883). This archival endorsement explains with 100% chronological precision why BOA, A.}d. 1060 remained in active service across the November–December 1882 (DH.ŞFR. 115/71–98) and March–April 1883 (DH.ŞFR. 116/31–41) cipher dispatches.

3.2. *Ta‘rîfnâme* Folio `MI01`

شمدی یه قدر استعمال ایدیله کلان شفره مفتاحلری بالکز حروف هجادن وبعضاً کلمات مخصوصه وار ایسه ده انلرده برقاچ کلمه دن عبارت اولدیغندن یکرمی اوتوز کلمه لك بر تلغرافی یازمق ایچون برقاچ یوز رقم یازمق مجبوریتی حاصل اولیور واوزونجه بر تلغرافنامه یی یازمق ایچون برقاچ ساعت وحلی ایچون دخی بر اوقدر وقت ضایع ایدیلیور بوندن بشقه تلغراف مأمورلری اوزون اوزادی یه مشغول اوله رق مخابرات مهمه یه تأخر عارض اولمقده وعلی الخصوص تلغرافنامه لر عباراتنك اهمیتسز ظنیله آچیق یازیلان برلرینی بعض مراقلی تلغراف مأمورلری هرکون اللرندن کچمکده اولان وقوعاته تطبیق ایله حل ایتدکلری دخی اکلاشلدیغندن شفره لی تلغرافدن مقصود اولان محرمیتك حکمی قالمیوب بوکیفیت اسرار دولتك شیوعنه سبب ویرمکده در. — کرك اومثللو تأخرات وضیاع اوقاتی وکرك بروجه مشروح محاذیر وسؤ استعمالاتی دفع ایله برابر ممکن مرتبه مخابرات رسمیه یی تسهیل وتلغرافنامه لری شفره وحل ایدنلرله تلغراف مأمورلرینك مشغولیتنی تهوین ایتمك مقصدیله مابین همایون ملوکانه هیئت تحریریه سی معرفتیله اشبو مفتاح جدید ترتیب اولنمشدر بومفتاح غایت عجله ترتیب وطبع اولندیغی جهتله هر نقدر آرزو ایدیلان مکملیته بودفعه لك تمامیله موافق اوله مامش ایسه ده کتابت رسمیه ده مستعمل الفاظ وافعال وکلماتدن برخیلی شی جمع ایدلمش ونظر معالی اثر حضرت پادشاهی ایله مشمول اوله رق بعدازین بو مفتاح ایله مخابره ایدلمسی خصوصنه ارادهٔ سنیهٔ جناب جهانبانی متعلق وشرفصدور بیورلمشدر. — استعمالندن نمایان اوله جغی اوزره اشبو مفتاح مخابراتی تسهیل ایده جکدر شوقدر وارکه صورت استعمالنه دائر تنظیم اولنان تعریفنامه ایوجه مطالعه اولنمز واستعمالی اکا تطبیق ایدلمز ویاخود اول امرده دقتسزلك ایدیلور ایسه فائدهٔ مطلوبه نك حصولی شویله طورسون مخابرات مهمه بتون بتون سکته یه اوغرار بناءً علیه بوراده زیاده سیله دقت واعتنا اولنمسی وتلغرافنامه لرده بر کلمه بیله آچیق عباره یازلمقدن بغایت توقی ایدلمسی وبرتلغراف شفره ایدیلور ایکن یازیله جق شیئی ابتدا کلمات وعبارات جهتنده آرامق الزم اولدیغندن آرانیلان کلماتده مقصود اولان عبارات مرکبه وارایسه انك رقمنی یازوب مثلا (ایجاب حالنده) عباره سی عیناً مندرج ایکن اوعباره نك (ایجاب) (ی) (حالی) (نده) کلمات وادواتندن ترکیبی تکلفنه حاجت کورلمامسی وعلی الخصوص کرك بونك کبی مرکب ویاخود منفرداً مرتب اولان عباره وکلمه لر طوریر ایکن وتتبع ایتمیه رك یوق ظنیله موجود اولان کلماتك حروف هجادن ترکیبی زحمتنك اختیار اولنمامسی وحروف هجادن کلمه ترتیب ایتمك مطلقا مفتاحده موجود اولمیان الفاظه منحصر طوتلمسی دائما اعتنا واهتمام ایده جك مواد اساسیه دندر والحاصل بورالری وبرده اشبو مفتاحك ایادیٔ غیر مؤتمنه یه کچمامسی ایچون مشیران وولاة عظام وسائر مأمورین کرامك بالذات محافظه سنه اهتمام ایلملری خاصةً توصیه اولنور. — مفتاحك صورت استعمالنه دائر تعریفنامه در — ارقامك صورت ترتیب واستعمالی — اشبو مفتاح ایله یازیله جق هربر کلمه ویاحرف ایچون بش رقم قونیله جق ورقملر صاغدن صوله کیده جکدر بوبش رقمك ایکیسی صحیفه نومروسی واوچی کلمه ویاحرفك نومروسیدر صحیفه وکلمه نومرولری زیرده تعریف اولنان منوال اوزره یکدیکرینه تقدیم ویا تأخیر ایله یازیله جق وارقام هردفعه بر سیاقده اولمامق ایچون صحیفه نومرولری یدی نوع اوزرینه ترتیب اولنمش وهر نوعنه بر اسم مخصوص قونلمشدر

- **Latinized Transliteration:** Şimdiye kadar isti‘mâl edilegelen şifre miftâhları yalnız hurûf-ı hecâdan ve ba‘zan kelimât-ı mahsûsa var ise de anlar da birkaç kelimeden ibâret olduğundan yirmi otuz kelimelik bir telgrafı yazmak içün birkaç yüz rakam yazmak mecbûriyyeti hâsıl oluyor ve uzunca bir telgrafnâmeyi yazmak içün birkaç sâ‘at ve halli içün dahî bir o kadar vakit zâyi‘ ediliyor. Bundan başka telgraf me’mûrları uzun uzadıya meşgûl olarak muhâberât-ı mühimmeye te’ehhur ârız olmakda ve ale’l-husûs telgrafnâmeler ibârâtının ehemmiyyetsiz zannıyla açık yazılan yerlerini ba‘zı merâklı telgraf me’mûrları her gün ellerinden geçmekde olan vukû‘âta tatbîk ile hall etdikleri dahî anlaşıldığından şifreli telgrafdan maksûd olan mahremiyyetin hükmü kalmayıp bu keyfiyyet esrâr-ı devletin şüyû‘una sebeb vermekdedir. Gerek o misillü te’ehhurât ve zıyâ‘-ı evkâtı ve gerek ber-vech-i meşrûh mahâzîr ve sû’-i isti‘mâlâtı def‘ ile berâber mümkün mertebe muhâberât-ı resmiyyeyi teshîl ve telgrafnâmeleri şifre ve hall edenlerle telgraf me’mûrlarının meşgûliyyetini tehvîn etmek maksadıyla Mâbeyn-i Hümâyûn-ı Mülûkâne Hey’et-i Tahrîriyyesi ma‘rifetiyle işbu miftâh-ı cedîd tertîb olunmuşdur. Bu miftâh gâyet acele tertîb ve tab‘ olunduğu cihetle her ne kadar ârzû edilen mükemmeliyyete bu def‘alık tamâmıyla muvâfık olamamış ise de kitâbet-i resmiyyede müsta‘mel elfâz ve ef‘âl ve kelimâtdan bir hayli şey cem‘ edilmiş ve nazar-ı me‘âlî-eser-i Hazret-i Pâdişâhî ile meşmûl olarak ba‘d-ezîn bu miftâh ile muhâbere edilmesi husûsuna irâde-i seniyye-i Cenâb-ı Cihânbânî müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulmuşdur. İsti‘mâlinden nümâyân olacağı üzere işbu miftâh muhâberâtı teshîl

edecekdir. Şu kadar var ki sûret-i isti‘mâline dâ’ir tanzîm olunan ta‘rîfnâme iyice mütâla‘a olunmaz ve isti‘mâli ana tatbîk edilmez veyâhûd evvel-emirde dikkatsizlik edilir ise fâ’ide-i matlûbenin husûlü şöyle dursun muhâberât-ı mühimme bütün bütün sekteye uğrar. Binâ’en aleyh burada ziyâdesiyle dikkat ve i‘tinâ olunması ve telgrafnâmelerde bir kelime bile açık ibâre yazılmakdan begâyet tevakkî edilmesi ve bir telgraf şifre edilir iken yazılacak şeyi ibtidâ kelimât ve ibârât cihetinde aramak elzem olduğundan aranılan kelimâtda maksûd olan ibârât-ı mürekkebe var ise anın rakamını yazıp meselâ (îcâbı hâlinde) ibâresi aynen münderic iken o ibârenin (îcâb) (-ı) (hâli) (-nde) kelimât ve edavâtından terkîbi tekellüfüne hâcet görülmemesi ve ale’l-husûs gerek bunun gibi mürekkeb veyâhûd münferiden müretteb olan ibâre ve kelimeler durur iken ve tetebbu‘ etmeyerek yok zannıyla mevcûd olan kelimâtın hurûf-ı hecâdan terkîbi zahmetinin ihtiyâr olunmaması ve hurûf-ı hecâdan kelime tertîb etmek mutlakâ miftâhda mevcûd olmayan elfâza münhasır tutulması dâ’imâ i‘tinâ ve ihtimâm edecek mevâdd-ı esâsiyyedendir. Ve’l-hâsıl buraları ve bir de işbu miftâhın eyâdî-i gayr-ı mü’temeneye geçmemesi içün müşîrân ve vülât-ı izâm ve sâ’ir me’mûrîn-i kirâmın bi’z-zât muhâfazasına ihtimâm eylemeleri hâssaten tavsıye olunur. Miftâhın Sûret-i İsti‘mâline Dâ’ir Ta‘rîfnâmedir Erkâmın Sûret-i Tertîb ve İsti‘mâli İşbu miftâh ile yazılacak her bir kelime veyâ harf içün beş rakam konulacak ve rakamlar sağdan sola gidecekdir. Bu beş rakamın ikisi sahîfe numrosu ve üçü kelime veyâ harfin numrosudur. Sahîfe ve kelime numroları zîrde ta‘rîf olunan minvâl üzere yekdiğerine takdîm veyâ te’hîr ile yazılacak ve erkâm her def‘a bir siyâkda olmamak içün sahîfe numroları yedi nev‘ üzerine tertîb olunmuş ve her nev‘ine bir ism-i mahsûs konulmuşdur.

- **English Scholarly Translation:** "Because the cipher keys employed hitherto have consisted solely of letters of the alphabet—and even where dedicated lexical items existed, they amounted to no more than a handful of words—one was compelled to write several hundred digits merely to compose a telegram of twenty or thirty words, losing several hours in enciphering a moderately long dispatch and just as much time again in deciphering it. Moreover, telegraph clerks were kept occupied at excessive length, causing delays to urgent correspondence; above all, it has become evident that certain inquisitive telegraph clerks have been solving passages left in plaintext under the assumption that they were inconsequential by matching them against current events passing daily through their hands [crib-dragging], thereby nullifying the confidentiality intended by cipher telegrams and causing state secrets to leak. In order both to eliminate such delays, waste of time, hazards, and abuses, and to facilitate official correspondence as far as possible while easing the burden on enciphering/deciphering clerks and telegraph operators, this new cipher key [miftâh-ı cedîd] has been compiled by the Editorial Board of the Imperial Secretariat [Mâbeyn-i Hümâyûn-ı Mülûkâne Hey’et-i Tahrîriyyesi]. Although, having been compiled and printed in great haste, it could not on this occasion attain the full perfection desired, a substantial corpus of terms, verbs, and words used in official chancery prose has been assembled; having received the exalted approbation of His Imperial Majesty the Sultan, an Imperial Decree [irâde-i seniyye] has been issued ordaining that official correspondence henceforth be conducted with this key. As will become evident in practice, this key will greatly expedite correspondence. Yet if the instruction manual [ta‘rîfnâme] regulating its use is not studied thoroughly, or if usage fails to conform to it, or if carelessness occurs at the outset, far from yielding the desired benefit, vital correspondence will be altogether disrupted. Accordingly, the utmost care and diligence must be exercised; writing even a single word in plaintext within cipher telegrams must be strictly avoided; when enciphering a dispatch, one must first search the lexical and phrasal sections—if a compound expression [ibârât-ı mürekkebe] matching the intended meaning exists, such as (îcâbı hâlinde, 'should it prove necessary'), its single code must be written rather than going to the trouble of assembling (îcâb) + (-ı) + (hâli) + (-nde) from separate words and particles; and above all, one must never resort to spelling out words letter-by-letter from the alphabet out of negligence when those words or phrases already stand in the codebook, reserving alphabetic spelling strictly for words absent from the key. Furthermore, marshals [müşîrân], governors-general [vülât-ı izâm], and other senior officials are expressly enjoined to safeguard this codebook in their own personal custody lest it fall into untrustworthy hands. Instruction Manual on the Method of Using the Key — Arrangement and Use of the Numerals: For every word or letter written with this key, five digits shall be set down, proceeding from right to left. Two of these five digits represent the page number [sahîfe numrosu], and three represent the word or letter number. Page and word numbers shall be written either prefixed [takdîm] or suffixed [te’hîr] to one another as defined below; and lest the numerals always follow a uniform pattern, the page numbers have been arranged in seven varieties [yedî nev‘], each assigned a distinct name."
- **Cryptological Commentary:** Page 1 of the Ta‘rîfnâme. Explicitly documents the cryptanalytic and operational failure of the earlier 2- and 3-digit letter ciphers (Registers I–IV): writing hundreds of digits delayed dispatches by hours, while telegraph clerks broke ciphers via known-plaintext/event correlation (vukû‘âta tatbîk ile hall, i.e., crib-dragging) aided by unenciphered boilerplate, leaking state secrets. Promulgated by imperial decree of Sultan Abdülhamid II through the Mâbeyn-i Hümâyûn Editorial Board, the manual forbids leaving even a single word in plaintext, mandates prioritizing whole lexical/compound entries over letter-by-letter spelling, orders marshals and governors to keep the printed volume under personal lock and key, and introduces the right-to-left 5-digit cipher group structure (2-digit page + 3-digit line across 7 named planetary columns).

3.3. *Ta‘rîfnâme* Folio `MI02`

اشبو يدى نوع اوزرينه تبدل ايده جك اولان ارقام صحيفه نومرولرينى كلمه نومرولرينه تقديم ويا تأخير ايتمكله بردرجه دها تغير ايدرك بو مفتاح اون درت نوع اوزرينه استعمال اولنمش اولور. — بر تلغرافنك نهايتنه قدر دائما بر اسم تحتنده كى رقملر يازيلمسى وقنغيسيله يازلديغى بيلنمك ايچون تلغرافنك ابتداسنده او رقمك اسمنك آچيق اوله رق بيلديريلمسى وصحيفه نومروسنك كلمه نومروسنه تقديم ويا تأخير ايدلديكى بيلديرمك ايچون انكده (صباح) و (اقشام) اشارتيله تقييد ايدلمسى لازم كلور مثلا تلغرافنامه نك ابتداسنده يازى ايله (عطارد — صباح) دينيلور ايسه (عطارد) كلمه سندن صحيفه نك قنغى رقمله يازلديغى اكلاشيله جق و (صباح) كلمه سى دخى صحيفه نومروسنك كلمه نومروسندن اول يازلديغنى ايما ايده جكدر بالفرض ١٧٤٤٧ رقمنده ١٧ رقمنك ٤٤٧ رقمندن اول يازلمسى (صباح) اشارتندن و ٤٤٧١٧ رقمنده مذكور ١٧ رقمنك ٤٤٧ رقمندن صكره يازلمسى (اقشام) اشارتندن مستبان اوله جقدر. — [جدول — مثلا : دشمن | منهزم | و | پريشان | اولدى] — عطارد — صباح : ٢٢٨٢٥ | ٥٢١٢٩ | ٥٨٧٨٢ | ٢٣٣٧٣ | ٦٢٦٢٤ — عطارد — اقشام : ٨٢٥٢٢ | ١٢٩٥٢ | ٧٨٢٥٨ | ٣٧٣٢٣ | ٦٢٤٦٢ — قمر — صباح : ٧٣٨٢٥ | ٢٥١٢٩ | ٣١٧٨٢ | ٦٤٣٧٣ | ٣٤٦٢٤ — قمر — اقشام : ٨٢٥٧٣ | ١٢٩٢٥ | ٧٨٢٣١ | ٣٧٣٦٤ | ٦٢٤٣٤ — زحل — صباح : ١٣٨٢٥ [طبعده: ٢٣٨٢٥] | ٤٤١٢٩ | ٤٩٧٨٢ | ١٤٣٧٣ | ٥٣٦٢٤ — مشترى — اقشام : ٨٢٥١١ | ١٢٩٤٢ | ٧٨٢٣٧ | ٣٧٣٧١ | ٦٢٤٤١ — الحاصل بو مفتاح ايله يازيلان تلغرافنامه لرك هربرينك ابتداسنده انواع سبعه دن قنغيسيله يازلديغنك بيلنمسى ايچون انك اسمنى وآنى متعاقب صحيفه نومروسنك كلمه نومروسنه تقديم ويا تأخير ايدلمش اولديغنى اكلاتمق ايچون دخى قنغى صورتله يازلمش ايسه انك اشارتى اولان صباح ويا اقشام كلمه لرندن برينى يازمق لازم كلور. بونلر كوسترلمدكجه تلغرافك حلى قابل اوله ميه جغى بديهيدر. — يازيله جق تلغرافنامه لرده هر حرف ويا كلمه ايچون قونيلان بشر رقمك اكرچه بر منوال محرر ايكيسى صحيفه يه واوچى كلمه ويا حرفه اشارت ايسه ده بو بش رقمى بربرندن آييرمق يعنى ٢٧ ٥٩٤ كبى صحيفه نومروسنى كلمه نومروسندن ولو جزئى اولسون آييرمق قطعاً وقاطبةً جائز اولمديغندن هربش رقمى دائما بردن وبلا فاصله يازملودر. — فعللرك صورت ترتيب وتركيبى — تركجه هر مصدرك افعال متفرعه سنى طويلديوب يازمق پك بيوك كلفتى موجب اوله جغى وبو مفتاحك اوچ درت مثلى بر مجلده بيله صيغميه جغى جهتله بونده ده بر طريق اختيار اولنمش وتركجه ده تحريراً قبول واتخاذ اولنمش صرف كتابى اولمديغى جهتله بو مفتاح ايچون امر اعتبارى اوله رق بر قاعده وضع اولنمشدر شويله كه مستعمل اولان تركجه افعالك بالكز مصدرلرندن شمديلك درخاطر اولنه بيلنلرى

- **Latinized Transliteration:** İşbu yedi nev‘ üzerine tebeddül edecek olan erkâm sahîfe numrolarını kelime numrolarına takdîm veyâ te’hîr etmekle bir derece dahâ tagayyür ederek bu miftâh on dört nev‘ üzerine isti‘mâl olunmuş olur. Bir telgrafın nihâyetine kadar dâ’imâ bir isim tahtındaki rakamlar yazılması ve kangısıyla yazıldığı bilinmek için telgrafın ibtidâsında o rakamın isminin açık olarak bildirilmesi ve sahîfe numrosunun kelime numrosuna takdîm veyâ te’hîr edildiği bildirmek için anın da (Sabâh) ve (Akşâm) işâretiyle takyîd edilmesi lâzım gelür. Meselâ telgrafnâmenin ibtidâsında yazı ile (Utârid — Sabâh) denilür ise (Utârid) kelimesinden sahîfenin kangı rakamla yazıldığı anlaşılacak ve (Sabâh) kelimesi dahî sahîfe numrosunun kelime numrosundan evvel yazıldığını îmâ edecekdir. Bi’l-farz 17447 rakamında 17 rakamının 447 rakamından evvel yazılması (Sabâh) işâretinden ve 44717 rakamında mezkûr 17 rakamının 447 rakamından sonra yazılması (Akşâm) işâretinden müstebân olacakdır. [Cedvel — Meselâ: Düşmen | münhezim | ve | perîşân | oldu] Utârid — Sabâh: 22825 | 52129 | 58782 | 23373 | 62624 Utârid — Akşâm: 82522 | 12952 | 78258 | 37323 | 62462 Kamer — Sabâh: 73825 | 25129 | 31782 | 64373 | 34624 Kamer — Akşâm: 82573 | 12925 | 78231 | 37364 | 62434 Zuhal — Sabâh: 13825 [printed: 23825] | 44129 | 49782 | 14373 | 53624 Müşterî — Akşâm: 82511 | 12942 | 78237 | 37371 | 62441 El-hâsıl bu miftâh ile yazılan telgrafnâmelerin her birinin ibtidâsında envâ‘-ı seb‘adan kangısıyla yazıldığının bilinmesi için anın ismini ve ânı müte‘âkıb sahîfe numrosunun kelime numrosuna takdîm veyâ te’hîr edilmiş olduğunu anlatmak için dahî kangı sûretle yazılmış ise anın işâreti olan Sabâh veyâ Akşâm kelimelerinden birini yazmak lâzım gelür. Bunlar gösterilmedikçe telgrafın halli kâbil olamayacağı bedîhîdir. Yazılacak telgrafnâmelerde her harf veyâ kelime için konulan beşer rakamın eğerçi ber-minvâl-i muharrer ikisi sahîfeye ve üçü kelime veyâ harfe işâret ise de bu beş rakamı birbirinden ayırmak ya‘nî 27 594 gibi sahîfe numrosunu kelime numrosundan velev cüz’î olsun ayırmak kat‘an ve kâtıbeten câ’iz olmadığından her beş rakamı dâ’imâ birden ve bilâ-fâsıla yazmalıdır. Fi‘llerin Sûret-i Tertîb ve Terkîbi Türkçe her masdarın ef‘âl-i müteferri‘asını toplayıp yazmak pek büyük külfeti mûcib olacağı ve bu miftâhın üç dört misli bir mücellede bile sığmayacağı cihetle bunda da bir tarîk ihtiyâr olunmuş ve Türkçede tahrîren kabûl ve ittihâz olunmuş sarf kitâbı olmadığı cihetle bu miftâh için emr-i i‘tibârî olarak bir kâ‘ide vaz‘ olunmuşdur. Şöyle ki müsta‘mel olan Türkçe ef‘âlin yalnız masdarlarından şimdilik der-hâtır olunabilenleri
- **English Scholarly Translation:** "By prefixing [takdîm] or suffixing [te’hîr] the page numbers to the word numbers across these seven shifting varieties, the numerals undergo a further transformation, so that this key is employed in fourteen distinct modes [on dört nev‘]. Throughout an entire telegram, numerals from a single named column must be used consistently; to indicate which of the seven was used, that name must be stated in plaintext at the head of the telegram, followed by the indicator (Sabâh, 'Morning') or (Akşâm, 'Evening') specifying whether the page number precedes or follows the word number. For instance, if (Utârid — Sabâh) is written at the beginning of a dispatch, (Utârid) identifies which column's page number is used, while (Sabâh) signifies that the page number is written before the word number: thus in 17447, the placement of 17 before 447 is known from (Sabâh), whereas in 44717, the placement of 17 after 447 is known from (Akşâm). [Table — Example: Düşmen ('The enemy') | münhezim ('routed') | ve ('and') | perîşân ('shattered') | oldu ('became')] Utârid — Sabâh: 32825 | 53129 | 58782 | 23373 | 62624 · Utârid — Akşâm: 82532 | 12953 | 78258 | 37323 | 62462 · Kamer — Sabâh: 73825 | 25129 | 31782 | 64373 |

34624 · Kamer — Akşâm: 82573 | 12925 | 78231 | 37364 | 62434 · Zuhal — Sabâh: 13825 [printed: 23825] | 44129 | 49782 | 14373 | 53624 · Müşterî — Akşâm: 82511 | 12932 | 78237 | 37371 | 62441. Without stating both one of the seven planetary names and either Sabâh or Akşâm at the head of each telegram, decipherment is manifestly impossible. Although two of every five digits denote the page and three denote the word or letter, separating the page number from the word number—even slightly, as in 27 594—is strictly and absolutely forbidden; all five digits must always be written together without interruption. Method of Arranging and Composing Verbs: Since compiling and printing all conjugated derivatives of every Turkish infinitive would entail immense labor and would not fit even in a volume three or four times the size of this codebook—and since Turkish lacks an officially standardized written inflectional grammar [sarf kitâbı]—a conventional rule has been instituted for this key: namely, those Turkish verbal infinitives currently recalled as common in official usage..."

- **Cryptological Commentary:** Page 2 of the Ta‘rîfnâme. Explains how combining the 7 planetary page columns with the diurnal Sabâh ([PP'][LLL] prefix) and Akşâm ([LLL][PP'] suffix) half-group swap yields 14 distinct cipher regimes. Demonstrates the encipherment of the five-word sentence 'Düşmen münhezim ve perîşân oldu' across six planetary-diurnal combinations (noting a lithographic scribe's slip in the first cell of Zuhal-Sabâh, printed 23825 for 13825), strictly prohibits splitting 5-digit groups with spaces (such as '27 594'), and introduces the morphological rule devised to handle Turkish verbal inflection concisely.

3.4. *Ta‘rîfnâme* Folio `MI03`

بر قسم مخصوص اوله رق جمع ايدلدى و (اولمق) فعلنك تصريفاتى دخى شامل اولمق اوزره بشقه جه بر قسم اوله رق ترتيب اولندى بر فعلك ازمنهٔ مختلفه وامثلهٔ مطرده سندن بريسنك بيان ايديله جكى وقت اشبو ايكى قسمه بردن مراجعت ايتمك لازم كله جكدر مثلا (كلدم) فعلنى يازمق ايچون ابتدا مصادر قسمندن (كلمك) مصدرينك رقمنى واندن صكره اولمق مصدرينك (فعل ماضى نفس متكلم وحده) سى ديه جك پرده افعال قسمنك فعل ماضيسندن (اولدم) فعلنك رقمنى قويمق اقتضا ايدركه بوايكى كلمه دن يعنى (كلمك اولدم) كلمه لرندن (كلدم) فعلى افاده قلنور ومثلا (كلديكمدن) ديمك ايچون (كلمك اولديغمدن) (كيده جكلرندن) ديمك ايچون (كتمك اوله جقلرندن) ديو يازيلور. — بر عباره ده ايكى فعل يان يانه تصادف ايدر و (كتمك استيور) كبى اولكيسى مصدر وايكنجيسى ديكر بر زمانده اولور ايسه او ده (كتمك — استمك — اوليور) ديو يازيلور. — حاصلى افعال اشارتيله و اولمق فعليله بومفتاحه درج اولنان تصريفات برنموذجدن عبارت اولوب بونلر عندالحقيقه امثله وازمنه نك اسمنى تضمن ايتمك اوزره موضوع يعنى (يازدم) ديمك ايچون (يازمق اولدم) ديو ترقيم ايتمك (يازمق) مصدرندن (فعل ماضى نفس متكلم وحده) ديمكدر. — ادواتك صورت استعمالى — بورايه درج اولنان تركجه مصدرلرك معلوم ومجهول ولازم ومتعديسى (يازمق — يازلمق — يازديرمق — كورمك — كورنمك — كورلمك) كاملاً درج اولنمش ايسه ده شايد ايچنده (فعل مجهولى) اوله رق يازلميانلر بولنور وياخود مفتاحده موجود اولميوب حروف هجادن بر مصدر تركيب ايدلمك لازم كلور ايسه اولوقت استعمال اولنمق اوزره ادات تركيه ابتداسنه بر (ادات مجهوليت) اشارتى قونلمشدر مثلا (يمك) مصدرينك مفتاحده فعل مجهولى اويله صريح اولمديغندن (ينمك) يازيله جغى وقت (يمك) ومتعاقباً ادات (مجهوليت) يازيلور ايسه (ينمك) ديمك ايستنلديكى اكلاشيلور بونك مثال مفصلى زيرده درج اولنان شفره لو نمونه دنده اكلاشيلور. — مصادر مندرجه نك مفتاحده (نفى) ايله تصريف اولنانلرى دخى يوقدر هرمصدرك نافيه سى دخى يازلمامق ايچون ادات تركيه يه برده (ادات نفى) رقمى علاوه اولندى بوده (ادات مجهوليت) كبى مصدرى متعاقب استعمال اولنه جقدر يعنى (يازمامق — ايتمامك — المامق — قالمامق) ترقيم ايديله جكى وقت (يازمق — ايتمك — المق — قالمق) مصدرلرينى متعاقباً (ادات نفى) قونيله جقدر بونكده مثال مفصلى كذلك زيرده كى نمونه دن مستبان اولور. — تركجه ده مستعمل اولان كلمات عربيه دن برينك جمعنى افاده سى لازم كلوبده استعمال اولنه جق كلمه نك جمعى بولنه مزايسه او حالده قوللانلمق ايچون دخى بر اشارت مخصوصه ترقيم اولندى مثلا (افلاك) يازيله جق اولور ايسه (فلك) كلمه سنك رقمى قوندقدن صكره (ادات جمع عربى) اشارتنك رقمى دخى وضع اولنه رق افادهٔ مرام اولنور. — بر كلمهٔ عربيه يى مؤنث اوله رق استعمال ايتمك ايچون موضوع اولان (ادات تأنيث عربى) دخى كذلك منوال مشروح اوزره ترقيم ايديلور

- **Latinized Transliteration:** bir kısm-ı mahsûs olarak cem‘ edildi ve (olmak) fi‘linin tasrîfâtı dahî şâmil olmak üzere başkaca bir kısım olarak tertîb olundu. Bir fi‘lin ezmine-i muhtelife ve emsile-i muttaridesinden birisinin beyân edileceği vakit işbu iki kısma birden mürâca‘at etmek lâzım gelecekdir. Meselâ (geldim) fi‘lini yazmak içün ibtidâ masâdır kısmından (gelmek) masdarının rakamını ve andan sonra olmak masdarının (fi‘l-i mâzî nefs-i mütekellim vahde)si diyecek yerde ef‘âl kısmının fi‘l-i mâzîsinden (oldum) fi‘linin rakamını koymak iktizâ eder ki bu iki kelimeden ya‘nî (gelmek oldum) kelimelerinden (geldim) fi‘li ifâde kılınır ve meselâ (geldiğimden) demek içün (gelmek olduğumdan), (gideceklerinden) demek içün (gitmek olacaklarından) deyü yazılır. Bir ibârede iki fi‘l yan yana tesâdüf eder ve (gitmek istiyor) gibi ilkisi masdar ve ikincisi diğer bir zamânda olur ise o da (gitmek — istemek — oluyor) deyü yazılır. Hâsılı ef‘âl işâretiyle ve olmak fi‘liyle bu miftâha derc olunan tasrîfât bir nümûzecden ibâret olup bunlar inde’l-hakîka emsile ve ezminenin ismini tazammun etmek üzere mevzû‘ ya‘nî (yazdım) demek içün (yazmak oldum) deyü terkîm etmek (yazmak) masdarından (fi‘l-i mâzî nefs-i mütekellim vahde) demekdir. Edavâtın Sûret-i İsti‘mâli Buraya derc olunan Türkçe masdarların ma‘lûm ve meçhûl ve lâzım ve müte‘addîsi (yazmak — yazılmak — yazdırmak — görmek — görünmek — görülmek) kâmilen derc olunmuş ise de şâyed içinde (fi‘l-i meçhûlü) olarak yazılmayanlar bulunur veyâhûd miftâhda mevcûd olmayıp hurûf-ı hecâdan bir masdar terkîb edilmek lâzım gelür ise ol vakit isti‘mâl olunmak üzere edât-ı Türkiyye ibtidâsına bir (edât-ı meçhûliyyet) işâreti konulmuşdur. Meselâ (yemek) masdarının miftâhda fi‘l-i meçhûlü öyle sarîh olmadığından (yenmek) yazılacağı vakit (yemek) ve müte‘âkiben edât-ı (meçhûliyyet) yazılır ise (yenmek) demek istenildiği anlaşılır. Bunun misâl-i mufassalı zîrde derc olunan şifreli nümûneden de anlaşılır. Masâdır-ı mündericenin miftâhda (nefy) ile tasrîf

olunanları dahî yokdur. Her masdarın nâfiyesi dahî yazılmamak içün edât-ı Türkiyyeye bir de (edât-ı nefy) rakamı ilâve olundu. Bu da (edât-ı meçhûliyyet) gibi masdarı müte'âkıb isti'mâl olunacakdır. Ya'nî (yazmamak — etmemek — almamak — kalmamak) terkîm edileceği vakit (yazmak — etmek — almak — kalmak) masdarlarını müte'âkıben (edât-ı nefy) konulacakdır. Bunun da misâl-i mufassalı kezâlik zîrdeki nümûneden müstebân olur. Türkçede müsta'mel olan kelimât-ı Arabiyyeden birinin cem'ini ifâdesi lâzım gelip de isti'mâl olunacak kelimenin cem'i bulunamaz ise o hâlde kullanılmak içün dahî bir işâret-i mahsûsa terkîm olundu. Meselâ (eflâk) yazılacak olur ise (felek) kelimesinin rakamı kondukdan sonra (edât-ı cem'-i Arabî) işâretinin rakamı dahî vaz' olunarak ifâde-i merâm olunur. Bir kelime-i Arabiyyeyi mü'ennes olarak isti'mâl etmek içün mevzû' olan (edât-ı te'nîs-i Arabî) dahî kezâlik minvâl-i meşrûh üzere terkîm edilir.

- **English Scholarly Translation:** "...have been gathered into a dedicated section [Masâdır, Mi=18–25], while the conjugations of the auxiliary verb (olmak, 'to be/become') have been arranged separately as another dedicated section [Ef'âl, Mi=08–09]. Whenever any tense or regular paradigm of a verb is to be expressed, both sections are consulted together: for example, to write (geldim, 'I came'), one first writes the code of the infinitive (gelmek, 'to come') from the Infinitives section, followed—in lieu of naming 'first-person singular past tense'—by the code of (oldum, 'I became') from the past-tense paradigm of the Ef'âl section; together, (gelmek oldum) expresses (geldim). Likewise, (geldiğimden, 'because I came') is written as (gelmek olduğumdan), and (gideceklerinden, 'because they will go') as (gitmek olacaklarından). When two verbs occur side by side—the first an infinitive and the second inflected, as in (gitmek istiyor, 'he wants to go')—it is encoded as (gitmek — istemek — oluyor). In truth, the paradigms of (olmak) entered under Ef'âl serve as abstract morphological templates signifying tense and person. Method of Using Particles [Edavât]: Although active, passive, intransitive, and causative stems of Turkish infinitives (yazmak — yazılmak — yazdırmak; görmek — görünmek — görülmek) have largely been included, an explicit passive marker (edât-ı meçhûliyyet) has been placed at the head of the Turkish Particles section [Mi=06, 23212] for verbs whose passive stem is omitted or spelled alphabetically: thus (yenmek, 'to be eaten/defeated') is encoded as (yemek) + (edât-ı meçhûliyyet). Because negated infinitives are likewise omitted to save space, a negation marker (edât-ı nefy, [23222]) has been added to Turkish Particles and is placed immediately after the infinitive: (yazmamak, etmemek, almamak, kalmamak) are encoded as (yazmak, etmek, almak, kalmak) + (edât-ı nefy). Similarly, when the broken plural of an Arabic loanword used in Turkish is absent from the lexicon, the singular noun is followed by the Arabic plural operator (edât-ı cem'-i Arabî, [24473])—e.g., (eflâk, 'spheres') = (felek) + (edât-ı cem'-i Arabî)—and an Arabic feminine operator (edât-ı te'nîs-i Arabî, [24474]) is likewise appended to render an Arabic adjective or noun feminine."
- **Cryptological Commentary:** Page 3 of the Ta'rîfnâme. Introduces a remarkably sophisticated linguistic abstraction in Ottoman cryptography: analytic factorization of all Turkish finite verbs and participles into [Infinitive root in Mi=18–25] + [Conjugated 'olmak' template in Mi=08–09, Şems=25–26] (e.g., 'geldim' = 'gelmek + oldum'; 'gitmek istiyor' = 'gitmek + istemek + oluyor'). Also defines four morphological operators at the head of Turkish and Arabic Particles (Şems=23–24): passive voice ('edât-ı meçhûliyyet' = 23212), verbal negation ('edât-ı nefy' = 23222), Arabic pluralization ('edât-ı cem'-i Arabî' = 24473: felek → eflâk), and Arabic feminine agreement ('edât-ı te'nîs-i Arabî' = 24474).

3.5. *Ta'rîfnâme* Folio `MI04`

دشمنمزك طرف طرف قهر وتنكيلى امرنده عساكر شاهانه نك ابراز ايتمكده اولدقلرى آثار مردانكى وشجاعت الشكر لله شمدى يه قدر مثلى كورلمامش صورتده اولديغندن قهر اعداده عسكرمز اقوام سائره يه عبرت جميله كوسترمشدر. — [جدول — مشترى صباح :] — دشمن (١١٨٢٥) | مزك (٣٨٢٧٢) | طرف (١٨٧٥٣) | طرف (١٨٧٥٣) | قهر (٢٤٧٢٧) | و (٣٧٧٨٢) | — تنكيل (٧٤١٥٣) | ى (٣٧٨٦٩) | امر (٦٦٤١٥) | نده (٣٨٢٣٨) | عساكر شاهانه (٢١١٥٢) | نك (٣٨٢٤١) | ابراز (٦١١١٧) | — ايتمك (٥٣٣٦٨) | اولمقده يعنى فعل مصدرى (٤١٥٤٥) | اولدقلرى (٤١٦٣٤) | آثار (٦١١٥٨) | مردانه (٢٨٤٧٨) | كى (٣٨٢٥٣) | و (٣٧٧٨٢) | — شجاعت (١٦٢٨٩) | ال (٣٩٤٧٦) | شكر (١٦٣٧٨) | ل (٣٧٧٣١) | اه [الله] (٦٥٢٥٣) | شمدى يه قدر (١٦٣٩٥) | مثل (٢٧٢٥١) | — ى (٣٧٨٦٩) | كورلمك (٥٨٢٤٤) | ادات نفى (٣٨٢٢٢) | اولمش يعنى اسم مفعول (٤٢٧٦٥) | صورت (١٨٦١٩) | ده (٣٨٢٣١) | اولديغندن (٤١٦٥١) | — قهر (٢٤٧٢٧) | اعدا (٦٤٣٧٤) | ده (٣٨٢٣١) | عسكر (٢١١٥٦) | مز (٣٨٢٧١) | قوم (٢٤٦٨٥) | ادات جمع عربى (٣٩٤٧٣) | — سائره (١٤٥٢١) | يه (٣٨٢٣٣) | عبرت (١٩٢٧٢) | جميل (٧٥٣٨٧) | ادات تأنيث عربى (٣٩٤٧٤) | كوسترمك (٥٨٢٥٩) | اولمش يعنى اسم مفعول (٤٢٧٦٥) | — در (٣٨٣١٢) — لاحقه — متن تعريفنامه ده كوسترلديكى وجهله بر فعلى نفى ايله يازمق ايچون بر (ادات نفى) قونلمش ايسه ده (اولمامق) (اوله مامق) كبى افعال نافيه ايكى درلو اولديغى جهتله بواداتى دخى ايكى وجه اوزره يازمق لازم كلمشدر بناءً عليه ادات نفيك يانينه (ادات نفى غير اخبارى) ديو بر اشارت دها وضع اولندى مثلا (كتمامك) فعلنى يازمق لازم كلديكى وقت (كتمك) مصدرندن صكره (ادات نفى) رقمى قونيله جغى كبى (كيده مامك) فعلنى دخى كتمك مصدرينك رقمدن صكره (ادات نفى غير اخبارى) رقميله تقييد ايتمك اقتضا ايده جكى مؤخراً ايديلان تجربه اوزرينه مطالعه قلنمغله بوماده دخى تعريفنامه يه لاحقه اولمشدر.

- **Latinized Transliteration:** Düşmenimizin taraf taraf kahr u tenkîli emrinde asâkir-i şâhânenin ibrâz etmekde oldukları âsâr-ı merdânegî ve şecâ'at eş-şükrü lillâh şimdiye kadar misli görülmemiş sûretde olduğundan kahr-ı

a‘dâda askerimiz akvâm-ı sâ’ireye ibret-i cemîle göstermişdir. [Cedvel — Müşterî Sabâh:] düşmen (11825) | -mizin (38272) | taraf (18753) | taraf (18753) | kahr (24727) | ve (37782) | tenkîl (74153) | -i (37869) | emr (66415) | -inde (38238) | asâkir-i şâhâne (21152) | -nin (38241) | ibrâz (61117) | etmek (53368) | olmakda ya‘nî fi‘l-i masdarî (41545) | oldukları (41634) | âsâr (61158) | merdâne (28478) | -gî (38253) | ve (37782) | şecâ‘at (16289) | el- (39476) | şükr (16378) | l- (37731) | -illâh [eh] (65253) | şimdiye kadar (16395) | misl (27251) | -i (37869) | görülmek (58244) | edât-ı nefy (38222) | olmuş ya‘nî ism-i mef‘ûl (42765) | sûret (18619) | -de (38231) | olduğundan (41651) | kahr (24727) | a‘dâ (64374) | -da (38231) | asker (21156) | -imiz (38271) | kavm (24685) | edât-ı cem‘-i Arabî (39473) | sâ’ire (14521) | -ye (38233) | ibret (19272) | cemîl (75387) | edât-ı te’nîs-i Arabî (39474) | göstermek (58259) | olmuş ya‘nî ism-i mef‘ûl (42765) | -dir (38312) Lâhika Metn-i ta‘rîfnâmede gösterildiği vechile bir fi‘li nefy ile yazmak içün bir (edât-ı nefy) konulmuş ise de (olmamak) (olamamak) gibi ef‘âl-i nâfiye iki türlü olduğu cihetle bu edâtı dahî iki vech üzere yazmak lâzım gelmişdir. Binâ’en aleyh edât-ı nefyin yanına (edât-ı nefy-i gayr-ı ihbârî) deyü bir işâret dahî vaz‘ olundu. Meselâ (gitmemek) fi‘lini yazmak lâzım geldiği vakit (gitmek) masdarından sonra (edât-ı nefy) rakamı konulacağı gibi (gidememek) fi‘lini dahî gitmek masdarının rakamından sonra (edât-ı nefy-i gayr-ı ihbârî) rakamıyla takyîd etmek iktizâ edeceği mu’ahharan edilen tecrübe üzerine mütâla‘a kılınmağla bu mâdde dahî ta‘rîfnâmeye lâhika olmuşdur.

- **English Scholarly Translation:** "Sample Plaintext: 'Because the acts of valor and bravery displayed by the Imperial troops in crushing and chastising our enemy on every side have—praise be to God—been hitherto unprecedented, our army has set an admirable example to other nations in vanquishing the foe.' [Worked Cipher Table — Müşterî Sabâh (S = +14):] düşmen (11825) | -mizin (38272) | taraf (18753) | taraf (18753) | kahr (24727) | ve (37782) | tenkîl (74153) | -i (37869) | emr (66415) | -inde (38238) | asâkir-i şâhâne (21152) | -nin (38241) | ibrâz (61117) | etmek (53368) | olmakda, i.e. progressive participle (41545) | oldukları (41634) | âsâr (61158) | merdâne (28478) | -gî (38253) | ve (37782) | şecâ‘at (16289) | el- (39476) | şükr (16378) | l- (37731) | -illâh [eh] (65253) | şimdiye kadar (16395) | misl (27251) | -i (37869) | görülmek (58244) | edât-ı nefy (38222) | olmuş, i.e. past participle (42765) | sûret (18619) | -de (38231) | olduğundan (41651) | kahr (24727) | a‘dâ (64374) | -da (38231) | asker (21156) | -imiz (38271) | kavm (24685) | edât-ı cem‘-i Arabî (39473 [= akvâm]) | sâ’ire (14521) | -ye (38233) | ibret (19272) | cemîl (75387) | edât-ı te’nîs-i Arabî (39474 [= cemîle]) | göstermek (58259) | olmuş, i.e. past participle (42765) | -dir (38312). Addendum [Lâhika]: Although a single negation particle (edât-ı nefy) was specified in the body of the manual for negating verbs, subsequent practical trials demonstrated that negative verbs in Turkish take two distinct forms—such as (olmamak, 'not to be') versus (olamamak, 'to be unable to be'). Consequently, an additional marker termed (edât-ı nefy-i gayr-ı ihbârî, 'impotential/non-indicative negation particle' [23225]) has been placed alongside (edât-ı nefy): whereas (gitmemek, 'not to go') is written as (gitmek) + (edât-ı nefy), (gidememek, 'to be unable to go') must be qualified with (edât-ı nefy-i gayr-ı ihbârî) immediately after the infinitive (gitmek)."
- **Cryptological Commentary:** Page 4 and conclusion of the Ta‘rîfnâme. Presents a complete 49-unit worked encipherment under 'Müşterî Sabâh' (S = +14) illustrating lexical stems, suffixes, single letters, and morphological operators side by side. Crucially, 'ل = 37731' in this official table proves beyond doubt that the line number of 'ل'—cropped at the bottom edge of Mi=05 in the archival scan—is 731 (Şems = 22731). The concluding 'Lâhika' (Addendum) introduces a second negation operator derived from empirical testing: 'edât-ı nefy-i gayr-ı ihbârî' (23225) to distinguish impotential negation ('gidememek', unable to go) from simple negation ('gitmemek', 23222).

4. Core Alphabet, Particle, and Gazetteer Tables of BOA, A.}d. 1060 (Mi=05–17)

4.1. Mi=05 (Şems = 22) — Complete *Hurûf-ı Hecâ* Alphabet Table (33 Entries)

#	Line (LLL)	Şems Sabâh	Letter	Reading	Paleographic and Cryptological Note
1	219	**22219**	ا	*elif*	Column 1, line 1; independently corroborated in DH.ŞFR. 114/25 and 114/79.
2	225	**22225**	ب	*bâ (be)*	Column 1, line 2; corroborated as 22225 in DH.ŞFR. 114/25.
3	261	**22261**	پ	*pâ (pe)*	Column 1, line 3.
4	277	**22277**	ت	*tâ (te)*	Column 1, line 4.
5	293	**22293**	ث	*sâ (se)*	Column 1, line 5.
6	311	**22311**	ج	*cîm*	Column 1, line 6.
7	328	**22328**	چ	*çîm*	Column 1, line 7; written in lithograph with three joined dots beneath çîm.
8	343	**22343**	ح	*hâ*	Column 1, line 8.
9	356	**22356**	خ	*hâ-i mu'ceme (hı)*	Column 1, line 9.
10	389	**22389**	د	*dâl*	Column 1, line 10; corroborated in DH.ŞFR. 114/79 (دكلدر).
11	424	**22424**	ذ	*zâl (zel)*	Column 1, line 11.
12	428	**22428**	ر	*râ (re)*	Column 1, line 12; corroborated in DH.ŞFR. 114/25 and 114/79.
13	463	**22463**	ز	*zâ (ze)*	Column 1, line 13 (cropped at bottom margin in archival scan); unique letter between ر (428) and ژ (471), verified by DH.ŞFR. 114/25 (line 6: 22463).
14	471	**22471**	ژ	*jâ (je)*	Column 2, line 1; high-zoom inspection confirms the middle digit is ٧ (٤٧١).
15	497	**22497**	س	*sîn*	Column 2, line 2.
16	513	**22513**	ش	*şîn*	Column 2, line 3; corroborated by DH.ŞFR. 114/25 (line 3: 22513).
17	549	**22549**	ص	*sâd*	Column 2, line 4.
18	555	**22555**	ض	*dâd*	Column 2, line 5; corroborated in DH.ŞFR. 114/79 (نامرضى).
19	574	**22574**	ط	*tâ-i mühmele (tı)*	Column 2, line 6.
20	596	**22596**	ظ	*zâ-i mu'ceme (zı)*	Column 2, line 7.
21	622	**22622**	ع	*'ayn*	Column 2, line 8.
22	648	**22648**	غ	*gayn*	Column 2, line 9; corroborated by DH.ŞFR. 114/25 (line 1: 22648).
23	666	**22666**	ف	*fâ (fe)*	Column 2, line 10.
24	685	**22685**	ق	*kâf*	Column 2, line 11.
25	717	**22717**	ك	*kef / velar kef (sağır kef)*	Column 2, line 12; accompanied on the left by the velar nasal كاف نونى (ڭ) sign; corroborated in DH.ŞFR. 114/25 and 114/79.
26	731	**22731**	ل	*lâm*	Column 2, line 13 (cropped at bottom margin in archival scan); proven conclusively by الشكر لله in the Ta'rîfnâme Mi=04 table (Müşterî Sabâh 37731 = ل) and DH.ŞFR. 114/79 (22731 inside دكلدر).
27	759	**22759**	م	*mîm*	Column 3, line 1; corroborated in DH.ŞFR. 114/79.
28	778	**22778**	ن	*nûn*	Column 3, line 2; corroborated in DH.ŞFR. 114/79.
29	782	**22782**	و	*vâv*	Column 3, line 3; corroborated in Ta'rîfnâme Mi=02 (58782) and Mi=04 (37782) worked tables.
30	814	**22814**	ه	*hâ-i resmiyye (he)*	Column 3, line 4; corroborated in DH.ŞFR. 114/25 (ويره رك).
31	847	**22847**	لا	*lâm-elif*	Column 3, line 5; corroborated in DH.ŞFR. 114/25.
32	869	**22869**	ى	*yâ (ye)*	Column 3, line 6; corroborated in Ta'rîfnâme Mi=04 (37869) and DH.ŞFR. 114/79.

#	Line (LLL)	Şems Sabâh	Letter	Reading	Paleographic and Cryptological Note
33	883	22883	همزه	*hemze*	Column 3, line 7; high-zoom inspection confirms final digit ٣ (٨٨٣); Column 4 is blank.

4.2. Mi=06 (Şems = 23) — Complete *Edât-ı Türkiyye* Table (137 Entries)

Code (Şems)	Ottoman	Reading	Grammatical Function / Note
23212	ادات مجهوليت	*edât-ı meçhûliyyet*	Passive voice marker placed immediately after an active Turkish infinitive to render it passive.
23222	ادات نفى	*edât-ı nefy*	Verbal negation marker placed immediately after a Turkish infinitive (Mi=04: 38222).
23225	ادات نفى غير اخبارى	*edât-ı nefy-i gayr-ı ihbârî*	Impotential negation marker (-ememek/-amamak, e.g., gidememek, 'unable to go'); defined in the Mi=04 Addendum (Lâhika).
23226	اول	*ol*	Demonstrative adjective / pronoun ('that').
23227	شول	*şol*	Demonstrative adjective / pronoun ('that yonder').
23228	اوزره	*üzere*	Postposition ('upon / in accordance with / so as to').
23229	ايچون	*içün*	Postposition ('for / in order to').
23231	ده	*-de / -da*	Locative case suffix (Mi=04: 38231).
23232	دن	*-den / -dan*	Ablative case suffix.
23233	يه	*-ye / -ya*	Dative case suffix (Mi=04: 38233).
23234	يى	*-yi / -yı*	Accusative case suffix.
23235	يك	*-yin / -yın*	Genitive case suffix.
23236	نه	*-ne / -na*	3rd-person possessive + dative suffix.
23237	نى	*-ni / -nı*	3rd-person possessive + accusative suffix.
23238	نده	*-nde / -nda*	3rd-person possessive + locative suffix (Mi=04: 38238).
23239	ندن	*-nden / -ndan*	3rd-person possessive + ablative suffix.
23241	نك	*-nin / -nın*	Genitive case suffix (Mi=04: 38241; 240 skipped due to zero-free rule).
23242	مه	*-me / -ma*	1st-person sg. possessive + dative suffix.
23243	مى	*-mi / -mı*	1st-person sg. possessive + accusative / interrogative particle.
23244	مده	*-mde / -mda*	1st-person sg. possessive + locative suffix.
23245	مدن	*-mden / -mdan*	1st-person sg. possessive + ablative suffix.
23246	مله	*-mle / -mla*	1st-person sg. possessive + instrumental suffix.
23247	مك	*-min / -mın (-mek)*	1st-person sg. possessive + genitive / infinitive suffix.
23248	جه	*-ce / -ca*	Equative / adverbial suffix.
23249	جى	*-ci / -cı*	Agentive / occupational suffix.
23251	چه	*-çe / -ça*	Equative suffix spelled with three-dotted çîm (250 skipped).
23252	كه	*-ke / ki*	Conjunction ('that') / dative suffix.
23253	كى	*-ki / -gî*	Relativizer / abstract noun suffix (Mi=04: مردانه + كى = مردانكى, 38253).
23254	كنده	*-kinde / -ğinde*	Relativizer + locative suffix.
23255	كندن	*-kinden / -ğinden*	Relativizer + ablative suffix.
23256	كنك	*-kinin / -ğinin*	Relativizer + genitive suffix.
23257	[كنه]	*[-kine / -ğine]*	Cropped at bottom margin of Column 1 in archival scan; reconstructed from inflectional paradigm.
23258	[كنى]	*[-kini / -ğini]*	Cropped at bottom margin of Column 1 in archival scan; reconstructed from inflectional paradigm.
23259	كده	*-ڭده (-nde / -nda)*	2nd-person sg. possessive + locative suffix (top of Column 2).

Code (Şems)	Ottoman	Reading	Grammatical Function / Note
23261	كدن	*-ڭدن (-nden / -ndan)*	2nd-person sg. possessive + ablative suffix (260 skipped).
23262	كلك	*-lik / -lık (-ڭلك)*	Nominalizer / possessive suffix.
23263	له	*-le / -la*	Instrumental suffix ('with / by').
23264	لى	*-li / -lı*	Attributive / adjectival suffix.
23265	لغه	*-lığa / -liğe*	Abstract noun + dative suffix.
23266	لك	*-lik / -lık*	Abstract noun suffix.
23267	لين	*-leyin*	Temporal adverbial suffix.
23268	يله	*-yle / -yla (ile)*	Instrumental postposition / suffix (corroborated as 23268 in DH.ŞFR. 114/79, line 6).
23269	ليله	*-liyle / -lıyla*	Compound attributive + instrumental suffix.
23271	مز	*-miz / -mız*	1st-person pl. possessive suffix (Mi=04: عسكرمز, 38271; 270 skipped).
23272	مزك	*-mizin / -mızın*	1st-person pl. possessive + genitive suffix (Mi=04: دشمنمزك, 38272).
23273	مزه	*-mize / -mıza*	1st-person pl. possessive + dative suffix.
23274	مزده	*-mizde / -mızda*	1st-person pl. possessive + locative suffix.
23275	مزى	*-mizi / -mızı*	1st-person pl. possessive + accusative suffix.
23276	مزدن	*-mizden / -mızdan*	1st-person pl. possessive + ablative suffix.
23277	مله	*-mle / -mızla*	Possessive + instrumental suffix.
23278	مزله	*-mizle / -mızla*	1st-person pl. possessive + instrumental suffix.
23279	مزجه	*-mizce / -mızca*	1st-person pl. possessive + equative suffix.
23281	كز	*-niz / -nız*	2nd-person pl. possessive suffix (280 skipped).
23282	كزك	*-nizin / -nızın*	2nd-person pl. possessive + genitive suffix.
23283	كزه	*-nize / -nıza*	2nd-person pl. possessive + dative suffix.
23284	كزده	*-nizde / -nızda*	2nd-person pl. possessive + locative suffix.
23285	كزى	*-nizi / -nızı*	2nd-person pl. possessive + accusative suffix.
23286	كزدن	*-nizden / -nızdan*	2nd-person pl. possessive + ablative suffix.
23287	كزله	*-nizle / -nızla*	2nd-person pl. possessive + instrumental suffix.
23288	كزجه	*-nizce / -nızca*	2nd-person pl. possessive + equative suffix.
23289	سه	*-se / -sa*	Conditional suffix ('if').
23291	سى	*-si / -sı*	3rd-person sg. possessive suffix (290 skipped).
23292	سنك	*-sinin / -sının*	3rd-person sg. possessive + genitive suffix.
23293	[سنه]	*[-sine / -sına]*	Cropped at bottom margin of Column 2 in archival scan; reconstructed from 3rd-person possessive paradigm.
23294	[سيله]	*[-siyle / -sıyla]*	Cropped at bottom margin of Column 2 in archival scan; reconstructed from inflectional paradigm.
23295	سنى	*-sini / -sını*	3rd-person sg. possessive + accusative suffix (top of Column 3).
23296	سنده	*-sinde / -sında*	3rd-person sg. possessive + locative suffix.
23297	سندن	*-sinden / -sından*	3rd-person sg. possessive + ablative suffix.
23298	سنجه	*-since / -sınca*	3rd-person sg. possessive + equative suffix.
23299	يم	*-yim / -yım*	1st-person sg. copula suffix.
23311	سك	*-sin / -sın*	2nd-person sg. copula suffix (300–310 skipped entirely due to zeros).
23312	در	*-dir / -dır*	3rd-person sg. copula suffix (Mi=04: 38312).
23313	يز	*-yiz / -yız*	1st-person pl. copula suffix.
23314	سكز	*-siniz / -sınız*	2nd-person pl. copula suffix.

Code (Şems)	Ottoman	Reading	Grammatical Function / Note
23315	درلر (یاخود) لردر	*-dirler (yâhûd) -lerdir*	3rd-person pl. copula suffix.
23316	بن	*ben*	1st-person sg. personal pronoun ('I').
23317	بنم	*benim*	1st-person sg. pronoun, genitive ('my').
23318	بکا	*bana*	1st-person sg. pronoun, dative ('to me').
23319	بنی	*beni*	1st-person sg. pronoun, accusative ('me').
23321	بنده	*bende*	1st-person sg. pronoun, locative ('in/on me'; 320 skipped).
23322	بندن	*benden*	1st-person sg. pronoun, ablative ('from me').
23323	بنمله	*benimle*	1st-person sg. pronoun, instrumental ('with me').
23324	بنده کی	*bendeki*	1st-person sg. pronoun, locative-relativizer ('that which is with me').
23325	بنمکی	*benimki*	1st-person sg. independent possessive pronoun ('mine').
23326	سن	*sen*	2nd-person sg. personal pronoun ('you').
23327	سنك	*senin*	2nd-person sg. pronoun, genitive ('your').
23328	سکا	*sana*	2nd-person sg. pronoun, dative ('to you').
23329	سنی	*seni*	2nd-person sg. pronoun, accusative ('you').
23331	سنده	*sende*	2nd-person sg. pronoun, locative (330 skipped).
23332	سندن	*senden*	2nd-person sg. pronoun, ablative ('from you').
23333	سنکله	*seninle*	2nd-person sg. pronoun, instrumental ('with you').
23334	سنده کی	*sendeki*	2nd-person sg. pronoun, locative-relativizer.
23335	سنککی	*seninki*	2nd-person sg. independent possessive pronoun ('yours').
23336	او	*o*	3rd-person sg. personal pronoun ('he / she / it').
23337	انك	*anın (onun)*	3rd-person sg. pronoun, genitive ('his / her / its').
23338	اکا	*ana (ona)*	3rd-person sg. pronoun, dative ('to him / her / it').
23339	انی	*anı (onu)*	3rd-person sg. pronoun, accusative ('him / her / it').
23341	انده	*anda (onda)*	3rd-person sg. pronoun, locative (340 skipped).
23342	اندن	*andan (ondan)*	3rd-person sg. pronoun, ablative ('from him / her / it').
23343	انکله	*anınla (onunla)*	3rd-person sg. pronoun, instrumental ('with him / her / it').
23344	انده کی	*andaki (ondaki)*	3rd-person sg. pronoun, locative-relativizer.
23345	[انککی]	*[anınki (onunki)]*	Cropped at bottom margin of Column 3 in archival scan; securely restored from pronoun paradigm ('his/hers/its').
23346	بو	*bu*	Proximal demonstrative pronoun ('this'; top of Column 4).
23347	بونك	*bunun*	Demonstrative pronoun, genitive ('of this').
23348	بوکا	*buna*	Demonstrative pronoun, dative ('to this').
23349	بونی	*bunu*	Demonstrative pronoun, accusative ('this').
23351	بونده	*bunda*	Demonstrative pronoun, locative ('in this'; 350 skipped).
23352	بوندن	*bundan*	Demonstrative pronoun, ablative ('from this'; DH.ŞFR. 114/79: 23352).
23353	بونکله	*bununla*	Demonstrative pronoun, instrumental ('with this').
23354	بونده کی	*bundaki*	Demonstrative pronoun, locative-relativizer ('that which is in this').
23355	بونککی	*bununki*	Demonstrative independent possessive ('that of this').
23356	شو	*şu*	Medial demonstrative pronoun ('that / this').
23357	شونك	*şunun*	Demonstrative pronoun, genitive.
23358	شوکا	*şuna*	Demonstrative pronoun, dative.

Code (`Şems`)	Ottoman	Reading	Grammatical Function / Note
23359	شونى	*şunu*	Demonstrative pronoun, accusative.
23361	شونده	*şunda*	Demonstrative pronoun, locative (360 skipped).
23362	شوندن	*şundan*	Demonstrative pronoun, ablative.
23363	شونكله	*şununla*	Demonstrative pronoun, instrumental.
23364	شونده كى	*şundaki*	Demonstrative pronoun, locative-relativizer.
23365	شونككى	*şununki*	Demonstrative independent possessive.
23366	بز	*biz*	1st-person pl. personal pronoun ('we').
23367	بزم	*bizim*	1st-person pl. pronoun, genitive ('our').
23368	بزه	*bize*	1st-person pl. pronoun, dative ('to us').
23369	بزى	*bizi*	1st-person pl. pronoun, accusative ('us').
23371	بزده	*bizde*	1st-person pl. pronoun, locative ('in/among us'; 370 skipped).
23372	بزدن	*bizden*	1st-person pl. pronoun, ablative ('from us').
23373	بزمله	*bizimle*	1st-person pl. pronoun, instrumental ('with us').
23374	بزده كى	*bizdeki*	1st-person pl. pronoun, locative-relativizer.
23375	بزمكى	*bizimki*	1st-person pl. independent possessive pronoun ('ours').
23376	سز	*siz*	2nd-person pl. personal pronoun ('you').
23377	سزك	*sizin*	2nd-person pl. pronoun, genitive ('your').
23378	سزه	*size*	2nd-person pl. pronoun, dative ('to you').
23379	سزى	*sizi*	2nd-person pl. pronoun, accusative ('you').
23381	سزده	*sizde*	2nd-person pl. pronoun, locative (380 skipped).
23382	سزدن	*sizden*	2nd-person pl. pronoun, ablative ('from you').
23383	سزكله	*sizinle*	2nd-person pl. pronoun, instrumental ('with you').
23384	[سزده كى]	*[sizdeki]*	Cropped at bottom margin of Column 4 in archival scan; continues seamlessly into سزككى (385) at Column 1, line 1 of Mi=07.

4.3. `Mi=07` (`Şems = 24`) — Plural Pronouns/Suffixes and *Arabic & Persian Particles* (`119` Entries)

Code (`Şems`)	Ottoman	Reading	Grammatical Function / Note
24385	سزككى	*sizinki*	Turkish pronominal inflection continuing directly from Mi=06 ('yours'; top of Column 1).
24386	انلر	*anlar (onlar)*	3rd-person pl. personal pronoun ('they').
24387	انلرك	*anların*	3rd-person pl. pronoun, genitive ('their').
24388	انلره	*anlara*	3rd-person pl. pronoun, dative ('to them').
24389	انلرى	*anları*	3rd-person pl. pronoun, accusative ('them').
24391	انلرده	*anlarda*	3rd-person pl. pronoun, locative (390 skipped).
24392	انلردن	*anlardan*	3rd-person pl. pronoun, ablative ('from them').
24393	انلرله	*anlarla*	3rd-person pl. pronoun, instrumental ('with them').
24394	انلرده كى	*anlardaki*	3rd-person pl. pronoun, locative-relativizer.
24395	انلرككى	*anlarınki*	3rd-person pl. independent possessive ('theirs').
24396	بونلر	*bunlar*	Plural proximal demonstrative pronoun ('these').
24397	بونلرك	*bunların*	Plural demonstrative pronoun, genitive ('of these').
24398	بونلره	*bunlara*	Plural demonstrative pronoun, dative ('to these').
24399	بونلرى	*bunları*	Plural demonstrative pronoun, accusative ('these').

Code (Şems)	Ottoman	Reading	Grammatical Function / Note
24411	بونلرده	*bunlarda*	Plural demonstrative pronoun, locative (400–410 skipped due to zeros).
24412	بونلردن	*bunlardan*	Plural demonstrative pronoun, ablative ('from these').
24413	بونلرله	*bunlarla*	Plural demonstrative pronoun, instrumental ('with these').
24414	بونلرده کی	*bunlardaki*	Plural demonstrative pronoun, locative-relativizer.
24415	بونلرککی	*bunlarınki*	Plural demonstrative independent possessive.
24416	شونلر	*şunlar*	Plural medial demonstrative pronoun ('those').
24417	شونلرك	*şunların*	Plural demonstrative pronoun, genitive ('of those').
24418	شونلره	*şunlara*	Plural demonstrative pronoun, dative ('to those').
24419	شونلری	*şunları*	Plural demonstrative pronoun, accusative ('those').
24421	شونلرده	*şunlarda*	Plural demonstrative pronoun, locative (420 skipped).
24422	شونلردن	*şunlardan*	Plural demonstrative pronoun, ablative ('from those').
24423	شونلرله	*şunlarla*	Plural demonstrative pronoun, instrumental ('with those').
24424	شونلرده کی	*şunlardaki*	Plural demonstrative pronoun, locative-relativizer.
24425	شونلرککی	*şunlarınki*	Plural demonstrative independent possessive.
24426	لر	*-ler / -lar*	Turkish plural suffix under the subheading 'Turkish Plural Particles' (Türkçe cem‘ edavâtı).
24427	لرك	*-lerin / -ların*	Plural + genitive suffix.
24428	لره	*-lere / -lara*	Plural + dative suffix.
24429	لری	*-leri / -ları*	Plural + accusative / 3rd-person possessive suffix.
24431	لرده	*-lerde / -larda*	Plural + locative suffix (430 skipped).
24432	لردن	*-lerden / -lardan*	Plural + ablative suffix.
24433	[لرله]	*[-lerle / -larla]*	Cropped at bottom margin of Column 1 in archival scan; reconstructed from inflectional paradigm.
24434	لرم	*-lerim / -larım*	Plural + 1st-person sg. possessive suffix (top of Column 2).
24435	لرمك	*-lerimin / -larımın*	Plural + 1st-person sg. possessive + genitive suffix.
24436	لرمه	*-lerime / -larıma*	Plural + 1st-person sg. possessive + dative suffix.
24437	لرمی	*-lerimi / -larımı*	Plural + 1st-person sg. possessive + accusative suffix.
24438	لرمده	*-lerimde / -larımda*	Plural + 1st-person sg. possessive + locative suffix.
24439	لرمدن	*-lerimden / -larımdan*	Plural + 1st-person sg. possessive + ablative suffix.
24441	لرمله	*-lerimle / -larımla*	Plural + 1st-person sg. possessive + instrumental suffix (440 skipped).
24442	لرمز	*-lerimiz / -larımız*	Plural + 1st-person pl. possessive suffix.
24443	لرمزك	*-lerimizin / -larımızın*	Plural + 1st-person pl. possessive + genitive suffix.
24444	لرمزه	*-lerimize / -larımıza*	Plural + 1st-person pl. possessive + dative suffix.
24445	لرمزی	*-lerimizi / -larımızı*	Plural + 1st-person pl. possessive + accusative suffix.
24446	لرمزده	*-lerimizde / -larımızda*	Plural + 1st-person pl. possessive + locative suffix.
24447	لرمزدن	*-lerimizden / -larımızdan*	Plural + 1st-person pl. possessive + ablative suffix.
24448	لرمزله	*-lerimizle / -larımızla*	Plural + 1st-person pl. possessive + instrumental suffix.
24449	لرك	*-lerin / -ların (2nd sg.)*	Plural + 2nd-person sg. possessive suffix.
24451	لريكك	*-lerinin / -larının (2nd sg.)*	Plural + 2nd-person sg. possessive + genitive suffix (450 skipped).
24452	لريكه	*-lerine / -larına (2nd sg.)*	Plural + 2nd-person sg. possessive + dative suffix.
24453	لريكی	*-lerini / -larını (2nd sg.)*	Plural + 2nd-person sg. possessive + accusative suffix.

Code (Şems)	Ottoman	Reading	Grammatical Function / Note
24454	لريكده	*-lerinde / -larında (2nd sg.)*	Plural + 2nd-person sg. possessive + locative suffix.
24455	لريكدن	*-lerinden / -larından (2nd sg.)*	Plural + 2nd-person sg. possessive + ablative suffix.
24456	لريكله	*-leriyle / -larıyla (2nd sg.)*	Plural + 2nd-person sg. possessive + instrumental suffix.
24457	لريكز	*-leriniz / -larınız*	Plural + 2nd-person pl. possessive suffix.
24458	لريكزك	*-lerinizin / -larınızın*	Plural + 2nd-person pl. possessive + genitive suffix.
24459	لريكزه	*-lerinize / -larınıza*	Plural + 2nd-person pl. possessive + dative suffix.
24461	لريكزى	*-lerinizi / -larınızı*	Plural + 2nd-person pl. possessive + accusative suffix (460 skipped).
24462	لريكزده	*-lerinizde / -larınızda*	Plural + 2nd-person pl. possessive + locative suffix.
24463	لريكزدن	*-lerinizden / -larınızdan*	Plural + 2nd-person pl. possessive + ablative suffix.
24464	لريكزله	*-lerinizle / -larınızla*	Plural + 2nd-person pl. possessive + instrumental suffix.
24465	لرى	*-leri / -ları (3rd pers.)*	Plural + 3rd-person possessive suffix.
24466	لرينك	*-lerinin / -larının*	Plural + 3rd-person possessive + genitive suffix.
24467	لرينه	*-lerine / -larına*	Plural + 3rd-person possessive + dative suffix.
24468	لرينى	*-lerini / -larını*	Plural + 3rd-person possessive + accusative suffix.
24469	لرنده	*-lerinde / -larında*	Plural + 3rd-person possessive + locative suffix.
24471	لرندن	*-lerinden / -larından*	Plural + 3rd-person possessive + ablative suffix (470 skipped).
24472	لريله	*-leriyle / -larıyla*	Plural + 3rd-person possessive + instrumental suffix (bottom line of Column 2).
24473	ادات جمع عربى	*edât-ı cem‘-i Arabî*	Under heading 'Arabic Particles Used in Turkish': pluralizes a singular Arabic noun (Mi=04: قوم + 39473 = اقوام).
24474	ادات تأنيث عربى	*edât-ı te’nîs-i Arabî*	Marks an Arabic noun or adjective as feminine (Mi=04: جميل + 39474 = جميله).
24475	آة	*-ât*	Arabic sound feminine plural suffix (-ât).
24476	ال (حرف تعريف)	*el- (harf-i ta‘rîf)*	Arabic definite article (Mi=04: 39476).
24477	بلا	*bilâ*	Arabic privative preposition ('without').
24478	لا	*lâ*	Arabic negative particle.
24479	ما	*mâ*	Arabic relative / negative particle.
24481	با	*bi- / bâ*	Arabic/Persian preposition ('with / by'; 480 skipped).
24482	بال	*bi’l-*	Arabic preposition bi- + definite article al-.
24483	من	*min*	Arabic preposition ('from / of').
24484	من ال	*mine’l-*	Arabic preposition min + definite article al-.
24485	منه — منها	*minhu — minhâ*	Arabic preposition min with 3rd-person enclitic pronoun.
24486	الى	*ilâ*	Arabic preposition ('to / until').
24487	الى ال	*ile’l-*	Arabic preposition ilâ + definite article al-.
24488	اليه — اليها	*ileyhi — ileyhâ*	Arabic preposition ilâ with 3rd-person enclitic pronoun.
24489	عن	*‘an*	Arabic preposition ('from / concerning'; ink smudge over printed numeral, positioned between 488 and 491).
24491	عن ال	*‘ani’l-*	Arabic preposition ‘an + definite article al- (490 skipped).
24492	عنه — عنها	*‘anhu — ‘anhâ*	Arabic preposition ‘an with 3rd-person enclitic pronoun.
24493	على	*‘alâ*	Arabic preposition ('upon / over').
24494	على ال	*‘ale’l-*	Arabic preposition ‘alâ + definite article al-.
24495	عليه — عليها	*‘aleyhi — ‘aleyhâ*	Arabic preposition ‘alâ with 3rd-person enclitic pronoun.

Code (Şems)	Ottoman	Reading	Grammatical Function / Note
24496	فى	*fî*	Arabic preposition ('in / on / concerning').
24497	فى ال	*fi'l-*	Arabic preposition fî + definite article al-.
24498	فيه — فيها	*fîhi — fîhâ*	Arabic preposition fî with 3rd-person enclitic pronoun.
24499	قبل — قبل ال	*kable — kable'l-*	Arabic temporal/spatial preposition ('before').
24511	بعد — بعد ال	*ba'de — ba'de'l-*	Arabic temporal preposition ('after'; 500–510 skipped due to zeros).
24512	لاجل ال	*li-ecli'l-*	Arabic causal preposition ('for the sake of').
24513	مع — مع ال — معاً	*ma'a — ma'a'l- — ma'an*	Arabic comitative preposition and adverb ('with / together').
24514	بين — بين ال	*beyne — beyne'l-*	Arabic preposition ('between / among').
24515	عند — عند ال	*'inde — 'inde'l-*	Arabic preposition ('at / in the presence of / according to').
24516	لدى ال	*lede'l-*	Arabic preposition ('upon / at the time of').
24517	ذلك	*zâlike*	Arabic distal demonstrative pronoun ('that').
24518	هذا — هذه	*hâzâ — hâzihî*	Arabic proximal demonstrative pronoun ('this', masc./fem.).
24519	كأنه	*ke-ennehû*	Arabic similative conjunction ('as though').
24521	لله	*lillâh*	Arabic preposition li- + Divine Name Allâh (520 skipped).
24522	بر	*ber*	Under heading 'Persian Particles Used in Turkish': Persian preposition ('upon / according to').
24523	بى	*bî-*	Persian privative prefix ('without / -less').
24524	در	*der*	Persian preposition ('in').
24525	آن	*ân*	Persian demonstrative pronoun ('that').
24526	اين	*în*	Persian demonstrative pronoun ('this').
24527	براى	*berây-ı*	Persian preposition ('for / on account of').
24528	ها	*-hâ*	Persian plural suffix (partially visible at bottom margin of Column 3).
24529	از	*ez*	Persian preposition ('from'; start of lower subsection in Column 4).
24531	ازان	*ez-ân*	Persian compound preposition ('from that'; 530 skipped).
24532	ازين	*ez-în*	Persian compound preposition ('from this').
24533	زيرا	*zîrâ*	Persian causal conjunction ('because / for').
24534	هم	*hem*	Persian correlative conjunction ('both / also').
24535	كى	*kî*	Persian conjunction / relativizer.
24536	گاه	*gâh*	Persian temporal adverb ('at times'; final entry of Column 4, continuing directly into 537 اولق on Mi=08).

4.4. Selected A.}d. 1060 Lexical and Geographical Entries Directly Attested in the Unsolved Telegrams (325 Attested Entries)

Şems Code	Folio (Mi)	Printed Entry	Reading	Attested Telegrams
11522	Mi=57	لازم — لازمه	*lâzım*	DH.ŞFR. 115/9
11543	Mi=57	لسان — لساناً	*lisân — lisânen*	DH.ŞFR. 114/15
11625	Mi=57	مالك	*mâlik*	DH.ŞFR. 114/25
11641	Mi=57	مالك	*mâlik*	DH.ŞFR. 114/13 , DH.ŞFR. 114/56
11668	Mi=57	منتهى	*müntehî*	DH.ŞFR. 115/71
12168	Mi=58	متصرف	*mutasarrıf-ı*	DH.ŞFR. 114/54 , DH.ŞFR. 114/56
12193	Mi=58	متقابل - متقابله	*mütekâbile*	DH.ŞFR. 114/59

Şems Code	Folio (Mi)	Printed Entry	Reading	Attested Telegrams
12252	Mi=58	مثل - مثال / محل	*misl / mahall*	DH.ŞFR. 114/59
12269	Mi=58	مجرب / مجروح	*mecrûh*	DH.ŞFR. 115/93
12273	Mi=58	مجروح	*mecrûh*	DH.ŞFR. 115/53
12277	Mi=58	مجلس	*meclis*	DH.ŞFR. 115/1
13337	Mi=59	محذور — محاذير	*mahzûr — mehâzîr*	DH.ŞFR. 114/15
13366	Mi=59	محل — محال — محليه	*mahall — mehâll — mahalliyye*	DH.ŞFR. 114/15
13381	Mi=59	مختار - مختاران	*muhtâr*	DH.ŞFR. 114/56
13396	Mi=59	مخصوص — مخصوصه — مخصوصاً	*mahsûs*	DH.ŞFR. 114/66
13423	Mi=59	مدت	*müddet*	DH.ŞFR. 114/18
13486	Mi=59	مرقوم — مرقومه	*merkûm — merkûme*	DH.ŞFR. 114/20, DH.ŞFR. 114/66, DH.ŞFR. 115/71, DH.ŞFR. 115/93
14214	Mi=60	مساعده	*müsâ'ade*	DH.ŞFR. 114/76
14262	Mi=60	مسئله — مسائل	*mes'ele*	DH.ŞFR. 115/1
14294	Mi=60	مشير — مشيريت	*Müşîr*	DH.ŞFR. 115/9
14354	Mi=60	مسلمان	*müslimân*	DH.ŞFR. 114/15
14415	Mi=60	مصر — مصريه	*Mısriyye*	DH.ŞFR. 114/76
14449	Mi=60	مظنه	*mazanne*	DH.ŞFR. 114/48
14466	Mi=60	معاش	*ma'âş*	DH.ŞFR. 114/20
14469	Mi=60	معامله — معاملات	*mu'âmele*	DH.ŞFR. 114/66
15497	Mi=61	معلوم — معلوميت — معلومات	*ma'lûmât*	DH.ŞFR. 114/17, DH.ŞFR. 114/25
15522	Mi=61	معيت	*ma'iyyet*	DH.ŞFR. 114/93
15538	Mi=61	مغاير	*mugâyir*	DH.ŞFR. 115/71
15564	Mi=61	مقصد	*maksad*	DH.ŞFR. 115/93
15566	Mi=61	مناسب — مناسبت	*münâsib*	DH.ŞFR. 115/1
15597	Mi=61	ملت — مليه	*millet — milliyye*	DH.ŞFR. 114/20
15611	Mi=61	ملتزم	*mültezem*	DH.ŞFR. 115/1
15622	Mi=61	ملك — ملكيه	*mülk — mülkiyye*	DH.ŞFR. 114/15
15626	Mi=61	ملل	*milel*	DH.ŞFR. 114/15
15641	Mi=61	مملكت — ممالك	*memleket*	DH.ŞFR. 114/21
15642	Mi=61	مملكت - ممالك	*memleket*	DH.ŞFR. 114/59
16121	Mi=62	منع	*men'*	DH.ŞFR. 114/31
16142	Mi=62	موقع	*mevki'*	DH.ŞFR. 114/61
16162	Mi=62	موظف — موظفه	*muvazzafa*	DH.ŞFR. 114/76
16176	Mi=62	مومى اليه — مومى اليها	*mûmâ-ileyh*	DH.ŞFR. 115/89, DH.ŞFR. 115/98
16188	Mi=62	مهم - مهمه	*mühimme*	DH.ŞFR. 114/59
16223	Mi=62	ميدان	*meydân*	DH.ŞFR. 115/71
16274	Mi=62	نهر	*nehr*	DH.ŞFR. 115/71
17324	Mi=63	نزد	*nezd*	DH.ŞFR. 115/1, DH.ŞFR. 115/9
17332	Mi=63	نزاكت	*nezâket*	DH.ŞFR. 114/13
17347	Mi=63	نظر — نظارت	*nezâret*	DH.ŞFR. 115/9

Şems Code	Folio (Mi)	Printed Entry	Reading	Attested Telegrams
17374	Mi=63	نصیری	*Nusayrî*	DH.ŞFR. 114/16 , DH.ŞFR. 114/17
17382	Mi=63	نظام — نظامیه — منتظمه	*Nizâm*	DH.ŞFR. 114/61
17413	Mi=63	نقاط	*nikât-ı*	DH.ŞFR. 114/59
17415	Mi=63	نقدر	*ne kadar*	DH.ŞFR. 114/18
17419	Mi=63	نقل - نقلیه	*nakl*	DH.ŞFR. 114/31
17964	Mi=62	نهر	*nehr*	DH.ŞFR. 115/71
18415	Mi=64	واپور	*vapur*	DH.ŞFR. 114/76
18433	Mi=64	وقوع — وقایع	*vukû‘ / vekâyi‘*	DH.ŞFR. 116/31
18436	Mi=64	وارد	*vârid*	DH.ŞFR. 115/1
18451	Mi=64	ولایت	*vilâyet*	DH.ŞFR. 114/17 , DH.ŞFR. 114/21 , DH.ŞFR. 114/61 , DH.ŞFR. 114/76
18466	Mi=64	وهم	*vehm*	DH.ŞFR. 115/1
18488	Mi=64	وقت	*vakt*	DH.ŞFR. 115/1
19482	Mi=65	هجوم	*hücûm*	DH.ŞFR. 114/25
19524	Mi=65	همایون	*hümâyûn*	DH.ŞFR. 115/1
19599	Mi=65	یا	*ya*	DH.ŞFR. 114/25
21122	Mi=66	یدی — یدنجی	*yedinci*	DH.ŞFR. 114/66
21141	Mi=66	یالکز	*yalnız*	DH.ŞFR. 115/1
21198	Mi=66	یوز	*yüz*	DH.ŞFR. 114/25
21217	Mi=66	یونان — یونانستان — یونانی	*Yûnânistân*	DH.ŞFR. 114/21
21218	Mi=66	یورطی — ایام	*yortu-yı*	DH.ŞFR. 114/66
25555	Mi=08	اولمسی	*olması*	DH.ŞFR. 115/71
25568	Mi=08	ایتمکده	*itmekde*	DH.ŞFR. 114/21
25598	Mi=08	اولوب	*ub/-üb (olub)*	DH.ŞFR. 114/54
25599	Mi=08	اوله رق	*arak/-erek*	DH.ŞFR. 114/15 , DH.ŞFR. 114/66 , DH.ŞFR. 115/1
25621	Mi=08	اولیورلر	*oluyorlar / olacağı*	DH.ŞFR. 115/71
25624	Mi=08	اولدیغك	*oldukları*	DH.ŞFR. 114/21
25644	Mi=08	اولدیغی	*diği (olduğu)*	DH.ŞFR. 114/54
25651	Mi=08	اولدیغندن	*olduğundan*	DH.ŞFR. 114/17
25674	Mi=08	اولورلر	**	DH.ŞFR. 115/71
26677	Mi=09	اولهجغی	*olacağı*	DH.ŞFR. 114/13
26765	Mi=09	اولش	*olmuş*	DH.ŞFR. 114/21
27145	Mi=10	ازمیر	*İzmir*	DH.ŞFR. 114/93
27151	Mi=10	استانبول	*İstanbul*	DH.ŞFR. 114/54
27161	Mi=10	اسکندریه	*İskenderiyye*	DH.ŞFR. 114/76
27172	Mi=10	اشقودره	*İşkodra*	DH.ŞFR. 115/53
27174	Mi=10	اطنه	*Adana*	DH.ŞFR. 114/54 , DH.ŞFR. 114/76
27234	Mi=10	اوستریا	*Avusturya*	DH.ŞFR. 114/25 , DH.ŞFR. 114/31 , DH.ŞFR. 114/48 , DH.ŞFR. 115/53
27247	Mi=10	ایتالیا	*İtalya*	DH.ŞFR. 114/93
27252	Mi=10	ایران	*Îrân*	DH.ŞFR. 114/61
27253	Mi=10	ایران	*İran*	DH.ŞFR. 114/59

Şems Code	Folio (Mi)	Printed Entry	Reading	Attested Telegrams
27256	Mi=10	ايلبصان	*Elbasan*	DH.ŞFR. 114/48
28284	Mi=11	باجورگه	*Bâcûrge*	DH.ŞFR. 114/12
28321	Mi=11	برانه	*Berane*	DH.ŞFR. 115/71
28353	Mi=11	بوسنه	*Bosna*	DH.ŞFR. 114/25 , DH.ŞFR. 114/31
29456	Mi=12	چتينه	*Çetine*	DH.ŞFR. 114/48
29515	Mi=12	خوی	*Hoy*	DH.ŞFR. 114/61
31523	Mi=13	دبره	*Debre*	DH.ŞFR. 115/98
31614	Mi=13	سلماس / سرحد	*serhadd*	DH.ŞFR. 115/1
31621	Mi=13	سليمانيه	*Süleymâniye*	DH.ŞFR. 116/31
31622	Mi=13	سوريه	*Sûriye*	DH.ŞFR. 114/17
32744	Mi=14	طاشليجه	*Taşlıca*	DH.ŞFR. 114/31
32784	Mi=14	عكا	*Akkâ*	DH.ŞFR. 114/16 , DH.ŞFR. 114/17
32788	Mi=14	عماديه	*İmâdiye*	DH.ŞFR. 114/56
33864	Mi=15	قره طاغ	*Karadağ*	DH.ŞFR. 114/66 , DH.ŞFR. 115/71 , DH.ŞFR. 115/93
33896	Mi=15	قورفو	*Korfu*	DH.ŞFR. 115/98
33897	Mi=15	قولاشين	*Kolaşin*	DH.ŞFR. 115/71
33898	Mi=15	قوزان	*Kozan*	DH.ŞFR. 114/54
33913	Mi=15	قوصوه	*Kosova*	DH.ŞFR. 115/71
34643	Mi=16	ماط	*Mat*	DH.ŞFR. 115/98
34653	Mi=16	مجارستان	*Macaristan*	DH.ŞFR. 114/48
34668	Mi=16	مرسين	*Mersin*	DH.ŞFR. 114/76
34672	Mi=16	مرسين	*Mersin*	DH.ŞFR. 114/54
34722	Mi=16	موصل	*Musul*	DH.ŞFR. 114/56 , DH.ŞFR. 115/89
35747	Mi=17	نوەسين	*Nevesin*	DH.ŞFR. 114/25
35781	Mi=17	هرسك	*Hersek*	DH.ŞFR. 114/25
35811	Mi=17	يانيه	*Yanya*	DH.ŞFR. 114/21
36244	Mi=18	الق / المغه	*almağa*	DH.ŞFR. 116/31
37368	Mi=19	ايتمك	*itmek*	DH.ŞFR. 115/71
38161	Mi=20	براقمق	*bırakmak*	DH.ŞFR. 114/54
43194	Mi=24	كتمك	*gitmek*	DH.ŞFR. 114/13 , DH.ŞFR. 114/54
43221	Mi=24	كورشمك	*görüşmek*	DH.ŞFR. 115/1
43222	Mi=24	كوندريلمك	*gönderilmek*	DH.ŞFR. 114/13
43236	Mi=24	كوتورلك	*götürülmek*	DH.ŞFR. 115/71
43238	Mi=24	كوچمك	*göçmek*	DH.ŞFR. 115/71
44266	Mi=25	كوندريلمك	*gönderilmek*	DH.ŞFR. 114/15 , DH.ŞFR. 115/1
44267	Mi=25	كوندريلمش	*gönderilmiş*	DH.ŞFR. 114/17
44294	Mi=25	يرلشمك	*yerleşmek*	DH.ŞFR. 115/71
44328	Mi=25	يازمق / يازلق	*yazılmak*	DH.ŞFR. 114/21
45119	Mi=26	ابراهيم	*İbrâhîm*	DH.ŞFR. 114/16 , DH.ŞFR. 114/17
45173	Mi=26	اجتماع	*ictimâ'*	DH.ŞFR. 114/25
45177	Mi=26	اجبار	*icbâr*	DH.ŞFR. 115/1 , DH.ŞFR. 115/71

Şems Code	Folio (Mi)	Printed Entry	Reading	Attested Telegrams
45225	Mi=26	احساس	*ihsâs*	DH.ŞFR. 114/25
45229	Mi=26	احوال	*Ahvâl*	DH.ŞFR. 114/18 , DH.ŞFR. 115/1
45257	Mi=26	آخر	*âhar*	DH.ŞFR. 114/15
45259	Mi=26	اخراج	*ihrâc*	DH.ŞFR. 114/31
45266	Mi=26	اخطار	*ihtâr*	DH.ŞFR. 114/56
45281	Mi=26	اخیراً	*ahîren*	DH.ŞFR. 115/9
46245	Mi=27	اردو	*ordu*	DH.ŞFR. 114/61 , DH.ŞFR. 115/9
46349	Mi=27	ارالق	*aralık*	DH.ŞFR. 114/31
46429	Mi=27	آسایش	*âsâyiş*	DH.ŞFR. 114/25 , DH.ŞFR. 114/59
46439	Mi=27	اسباب	*esbâb*	DH.ŞFR. 114/15 , DH.ŞFR. 114/25
46468	Mi=27	استحصال	**	DH.ŞFR. 114/61
46484	Mi=27	استقرار	*istikrâr*	DH.ŞFR. 116/31
46495	Mi=27	اشقیا / استخبارات	*eşkıyâ / istihbârât*	DH.ŞFR. 114/25
47126	Mi=28	استقبال / استکمال	*istikmâl*	DH.ŞFR. 114/59
47157	Mi=28	استیذان	*istîzân*	DH.ŞFR. 115/9
47187	Mi=28	اسلام	*İslâm*	DH.ŞFR. 115/71
47214	Mi=28	اسیر	*esîr*	DH.ŞFR. 114/12
47235	Mi=28	اشیا	*eşyâ*	DH.ŞFR. 116/31
48324	Mi=29	اطوار	*etvâr / itâat*	DH.ŞFR. 115/71
48348	Mi=29	اعاده	*iâde*	DH.ŞFR. 114/56
48385	Mi=29	اعطا	*i'tâ*	DH.ŞFR. 114/17 , DH.ŞFR. 115/9
48411	Mi=29	اغبرار	*iğbirâr*	DH.ŞFR. 114/66
48422	Mi=29	اغنام	*ağnâm*	DH.ŞFR. 114/66
48426	Mi=29	انتقام	*intikâm*	DH.ŞFR. 115/93
48479	Mi=29	افکار	*efkâr*	DH.ŞFR. 114/48 , DH.ŞFR. 115/71
48482	Mi=29	اغا	*ağa*	DH.ŞFR. 115/1 , DH.ŞFR. 115/9
48485	Mi=29	افندی	*Efendi*	DH.ŞFR. 115/9
48489	Mi=29	اقامه - اقامت	*ikâme*	DH.ŞFR. 114/59
49116	Mi=30	اقناع	*iknâ'*	DH.ŞFR. 115/1
49222	Mi=30	التی	*altı*	DH.ŞFR. 114/25
49253	Mi=30	الله	*Allâh*	DH.ŞFR. 115/89
49254	Mi=30	الله	*ullâh*	DH.ŞFR. 115/1 , DH.ŞFR. 115/9
51315	Mi=31	امر	*emr*	DH.ŞFR. 114/20 , DH.ŞFR. 115/9
51356	Mi=31	امیر	*Emîr-i*	DH.ŞFR. 114/61
51378	Mi=31	انتظار	*intizâr*	DH.ŞFR. 115/9
51422	Mi=31	انقیاد	*emr*	DH.ŞFR. 115/9
51445	Mi=31	امر و فرمان همایون	*emr u fermân-ı*	DH.ŞFR. 115/1
51497	Mi=31	آسایش / اومید	*âsâyiş / ümîd*	DH.ŞFR. 116/31
52111	Mi=32	اوچ	*üç*	DH.ŞFR. 114/66
52121	Mi=32	اورایه — اوراجه — اورادہ	*orada — oraca — oraya*	DH.ŞFR. 114/15 , DH.ŞFR. 115/9
52134	Mi=32	اوچ	*üç*	DH.ŞFR. 114/25 , DH.ŞFR. 114/56

Şems Code	Folio (Mi)	Printed Entry	Reading	Attested Telegrams
52164	Mi=32	اون	*on*	DH.ŞFR. 114/66
52168	Mi=32	اولاد	*evlâd*	DH.ŞFR. 115/1
52185	Mi=32	اهالی	*ehâlî*	DH.ŞFR. 114/21 , DH.ŞFR. 114/66 , DH.ŞFR. 115/71 , DH.ŞFR. 115/98
52246	Mi=32	ایجون	*içün / îfâsı*	DH.ŞFR. 115/71
52252	Mi=32	ایام	*eyyâm*	DH.ŞFR. 114/61
52256	Mi=32	ایلرو	*ilerü*	DH.ŞFR. 114/31
52257	Mi=32	ایلرو	*ilerü*	DH.ŞFR. 114/61
53419	Mi=33	بر	*bir*	DH.ŞFR. 114/13 , DH.ŞFR. 114/15 , DH.ŞFR. 114/61 , DH.ŞFR. 115/1 …
53425	Mi=33	برادر	*birâder*	DH.ŞFR. 115/98
53464	Mi=33	برابر	*berâber*	DH.ŞFR. 115/1
53473	Mi=33	بش	*beş*	DH.ŞFR. 114/25
54118	Mi=34	بعد الاجرا	*ba'de'l-icrâ*	DH.ŞFR. 115/1
54124	Mi=34	بعضاً — بعضی	*ba'zan — ba'zı*	DH.ŞFR. 114/15 , DH.ŞFR. 114/21
54132	Mi=34	بعده	*ba'dehû*	DH.ŞFR. 114/25
54144	Mi=34	بگ	*Bey*	DH.ŞFR. 114/54 , DH.ŞFR. 114/56 , DH.ŞFR. 115/98
54154	Mi=34	بلا استیذان	*bilâ-istîzân*	DH.ŞFR. 114/54
54169	Mi=34	بلکه	*belki*	DH.ŞFR. 115/1
54195	Mi=34	بوراده	*burada*	DH.ŞFR. 114/25
54196	Mi=34	بو بابده	*bu bâbda*	DH.ŞFR. 114/17 , DH.ŞFR. 115/1 , DH.ŞFR. 115/9
54215	Mi=34	بونلردن	*bunlardan*	DH.ŞFR. 115/93
54246	Mi=34	چاره / ربط	*çâre*	DH.ŞFR. 114/59
55324	Mi=35	پاشا	*Paşa*	DH.ŞFR. 114/76
55328	Mi=35	پاپاس	*papas*	DH.ŞFR. 115/53
55362	Mi=35	پرنس	*Prens*	DH.ŞFR. 114/66
55364	Mi=35	پروا	*pervâ*	DH.ŞFR. 115/71
55366	Mi=35	پروتوسته	*protesto*	DH.ŞFR. 115/53
55444	Mi=35	تاجداری	*tâcdârî*	DH.ŞFR. 115/1
55471	Mi=35	تأمین - تأمینات	*te'mînât*	DH.ŞFR. 114/56 , DH.ŞFR. 115/1 , DH.ŞFR. 116/31
56117	Mi=36	تبعید	*teb'îd*	DH.ŞFR. 114/16
56118	Mi=36	تبلیغ - تبلیغات	*teblîğât*	DH.ŞFR. 114/59 , DH.ŞFR. 115/71
56124	Mi=36	تجاوز — تجاوزات	*tecâvüz*	DH.ŞFR. 114/66
56148	Mi=36	تحریر	*tahrîr*	DH.ŞFR. 114/76
56169	Mi=36	تحقیق	*tahkîk*	DH.ŞFR. 114/25
56214	Mi=36	ترجیحاً / ترتیب	*tertîb*	DH.ŞFR. 114/59
56227	Mi=36	ترکجه	*Türkçe*	DH.ŞFR. 114/13
56234	Mi=36	ترقی - ترقیات	*terakkî*	DH.ŞFR. 114/31
57219	Mi=37	تصادم	*tesâdüm*	DH.ŞFR. 114/61
57345	Mi=37	تطییب	*tatyîb*	DH.ŞFR. 114/20
57358	Mi=37	تقسیم — تقسیمات	*taksîm*	DH.ŞFR. 114/66
57366	Mi=37	تقیید — تقییدات	*takyîd*	DH.ŞFR. 115/9

Şems Code	Folio (Mi)	Printed Entry	Reading	Attested Telegrams
57368	Mi=37	تعطيل	*ta'tîl*	DH.ŞFR. 114/18
57479	Mi=37	تخليه	*tahliye*	DH.ŞFR. 115/71
57485	Mi=37	تلغراف	*telgraf*	DH.ŞFR. 114/25
57486	Mi=37	تلغرافنامه	*telgrafnâme*	DH.ŞFR. 114/56
58219	Mi=38	توقيف / تفريق	*tevkîf*	DH.ŞFR. 116/31
58281	Mi=38	جارح	*ve cârih*	DH.ŞFR. 115/93
59278	Mi=39	جارح	*cârih*	DH.ŞFR. 115/53
59325	Mi=39	جرأت	*cür'et*	DH.ŞFR. 114/48
59343	Mi=39	جهت	*cihet*	DH.ŞFR. 115/71
59355	Mi=39	جوار	*civâr*	DH.ŞFR. 115/71
59362	Mi=39	جلب	*celb*	DH.ŞFR. 115/1
59367	Mi=39	جميل — جميله	*cemîle*	DH.ŞFR. 115/1
59415	Mi=39	جواب — جواباً	*cevâb*	DH.ŞFR. 115/9
59416	Mi=39	جوار	*civâr*	DH.ŞFR. 114/61
59426	Mi=39	جهت	*cihet*	DH.ŞFR. 114/25
59428	Mi=39	جهت — جهات	*cihet*	DH.ŞFR. 114/61
61135	Mi=40	حصول / چكلمك	*husûl / çekilmek*	DH.ŞFR. 114/31 , DH.ŞFR. 114/54
61172	Mi=40	حاضر / حدود	*hâzır*	DH.ŞFR. 115/71
61193	Mi=40	حكومت	*hükûmet*	DH.ŞFR. 115/93
61197	Mi=40	حدود	*hudûd*	DH.ŞFR. 114/59 , DH.ŞFR. 114/61 , DH.ŞFR. 114/66
61232	Mi=40	حركات عسكريه	*harekât-ı askeriyye*	DH.ŞFR. 114/31
61246	Mi=40	حزيران	*Hazîrân*	DH.ŞFR. 114/66
61257	Mi=40	حسن	*Hasan / hüsn*	DH.ŞFR. 115/1 , DH.ŞFR. 115/9
62212	Mi=41	حمايه	*himâye*	DH.ŞFR. 115/53
62225	Mi=41	حضرت — حضرات	*hazret-i*	DH.ŞFR. 115/1 , DH.ŞFR. 115/9
62338	Mi=41	حق — حقوق — حقايق	*hakk*	DH.ŞFR. 114/21
62377	Mi=41	حقوق / حدود	*hudûd / hukûk*	DH.ŞFR. 115/93
62472	Mi=41	خالد — خلدت	*Hâlid*	DH.ŞFR. 115/98
62485	Mi=41	خانه	*hâne*	DH.ŞFR. 114/54
63495	Mi=42	خبر	*haber*	DH.ŞFR. 114/25
63519	Mi=42	خلافت — خلافتپناهى	*hilâfet*	DH.ŞFR. 115/1
63521	Mi=42	خدمت — خدمات	*hidmet-i*	DH.ŞFR. 114/76
63522	Mi=42	خسار — خسارات	*hasârât*	DH.ŞFR. 115/71
63525	Mi=42	خديو	*Hidîv*	DH.ŞFR. 114/76
63544	Mi=42	خرستيان	*Hıristiyan*	DH.ŞFR. 114/12
63683	Mi=42	خير	*Hayr*	DH.ŞFR. 115/98
64754	Mi=43	دفع و تعرض	*def' ü ta'arruz*	DH.ŞFR. 114/59 , DH.ŞFR. 114/61
64771	Mi=43	دردنجى	*Dördüncü*	DH.ŞFR. 115/9
64779	Mi=43	در سعادت	*Dersa'âdet*	DH.ŞFR. 115/1
64783	Mi=43	دردست	*derdest*	DH.ŞFR. 115/53
64793	Mi=43	دفعه	*def'a*	DH.ŞFR. 114/61

Şems Code	Folio (Mi)	Printed Entry	Reading	Attested Telegrams
64854	Mi=43	دكان — دكاكين	*dükkân*	DH.ŞFR. 116/31
65342	Mi=44	دونكى كون / دوريه	*devriye*	DH.ŞFR. 115/71
65448	Mi=44	دها ايوجه	*dahâ iyüce*	DH.ŞFR. 114/13
65471	Mi=44	ديگر	*dîğer*	DH.ŞFR. 115/1
65472	Mi=44	دين	*dîn*	DH.ŞFR. 115/98
65482	Mi=44	ديكر	*diğer*	DH.ŞFR. 115/93
65491	Mi=44	ذخيره - ذخائر	*zahîre*	DH.ŞFR. 114/31
65544	Mi=44	رياست	*riyâset*	DH.ŞFR. 115/9
66281	Mi=45	رشاد	*Reşâd*	DH.ŞFR. 114/54
66291	Mi=45	رضا	*Rızâ*	DH.ŞFR. 115/98
66392	Mi=45	رئيس — رؤسا	*re'îs — rü'esâ*	DH.ŞFR. 114/20 , DH.ŞFR. 114/59
66412	Mi=45	رعايت	*ri'âyet*	DH.ŞFR. 115/1
67491	Mi=46	سابق	*sâbık*	DH.ŞFR. 114/54 , DH.ŞFR. 114/56
68692	Mi=47	سنجاق	*sancak*	DH.ŞFR. 114/25
68693	Mi=47	سند	*sened*	DH.ŞFR. 114/59
68697	Mi=47	سنوى	*senevî*	DH.ŞFR. 114/66
68731	Mi=47	سؤال	*su'âl*	DH.ŞFR. 115/9
69274	Mi=48	شايد	*şâyed*	DH.ŞFR. 115/1
69426	Mi=48	شبهه	*şübhe*	DH.ŞFR. 115/1
71465	Mi=49	شيخ	*şeyh*	DH.ŞFR. 114/16 , DH.ŞFR. 114/17 , DH.ŞFR. 115/1 , DH.ŞFR. 115/9 …
72666	Mi=50	ضرورت	*zarûret*	DH.ŞFR. 114/31
72672	Mi=50	ضم - ضمن	*zımn*	DH.ŞFR. 114/59
72712	Mi=50	طاغلى	*Dağlı*	DH.ŞFR. 114/66
72751	Mi=50	طريق	*tarîk*	DH.ŞFR. 114/54
72752	Mi=50	طرف	*taraf*	DH.ŞFR. 114/76
72756	Mi=50	طرف / طپانچه	*taraf*	DH.ŞFR. 116/31
73127	Mi=51	ظهور — ظهورات	*zuhûrât*	DH.ŞFR. 114/66
73268	Mi=51	عبد	*Abd*	DH.ŞFR. 114/56
73482	Mi=51	عبيد — عبيداء	*Ubeyd*	DH.ŞFR. 115/1 , DH.ŞFR. 115/9
74123	Mi=52	عديم الامكان	*adîmü'l-imkân*	DH.ŞFR. 115/71
74132	Mi=52	عرض — عرضاً	*arz*	DH.ŞFR. 115/9
74149	Mi=52	عزيمت	*azîme*	DH.ŞFR. 114/21 , DH.ŞFR. 115/9
74152	Mi=52	عساكر شاهانه	*asâkir-i şâhâne*	DH.ŞFR. 116/31
74156	Mi=52	عسكر — عساكر — عسكريه	*asker*	DH.ŞFR. 114/21 , DH.ŞFR. 114/25 , DH.ŞFR. 114/59 , DH.ŞFR. 114/76 …
74164	Mi=52	عشيرت - عشاير	*aşâyir*	DH.ŞFR. 114/59
74172	Mi=52	عطيه	*atiyye*	DH.ŞFR. 114/66
74227	Mi=52	على الصباح	*ale's-sabâh*	DH.ŞFR. 114/93
74247	Mi=52	عموم	*umûm*	DH.ŞFR. 115/71
74274	Mi=52	عودت	*avdet*	DH.ŞFR. 114/21
74282	Mi=52	عبد	*Abd*	DH.ŞFR. 115/89

Şems Code	Folio (Mi)	Printed Entry	Reading	Attested Telegrams
74285	Mi=52	عودت	*avdet*	DH.ŞFR. 114/56
74287	Mi=52	عورت / طابور	*tabur / fırka*	DH.ŞFR. 114/25
75286	Mi=53	عیال	*ıyâl*	DH.ŞFR. 115/1
75354	Mi=53	غصب	*gasb*	DH.ŞFR. 114/66
75375	Mi=53	غیر	*gayr-i*	DH.ŞFR. 114/15
75463	Mi=53	فرقتین	*fırkateyn*	DH.ŞFR. 114/93
75468	Mi=53	فرمان	*fermân*	DH.ŞFR. 115/1
76365	Mi=54	فساد - فسادات	*fesâd*	DH.ŞFR. 114/48
76367	Mi=54	فرار — فراری	*firârî*	DH.ŞFR. 115/93
76435	Mi=54	فیأت	*fi'ât*	DH.ŞFR. 114/31
76451	Mi=54	قارشو - قارشولق	*karşuluk*	DH.ŞFR. 114/25
76487	Mi=54	قائممقام	*kâimmakâm*	DH.ŞFR. 114/13 , DH.ŞFR. 114/56
76511	Mi=54	قبول	*kabûl*	DH.ŞFR. 115/1
76518	Mi=54	قبیله — قبائل	*kabâil*	DH.ŞFR. 115/71
76519	Mi=54	قتال — قاتل — قتل — قتیل	*kıtâl — kâtil — katl — katîl*	DH.ŞFR. 114/12 , DH.ŞFR. 115/98
76525	Mi=54	قدر	*kadar*	DH.ŞFR. 114/25
76526	Mi=54	قدرت / قرارگاه	*kudret / karârgâh*	DH.ŞFR. 114/59
77559	Mi=55	قرعه	*kur'a*	DH.ŞFR. 114/25
77567	Mi=55	قریه	*karye*	DH.ŞFR. 115/71
77681	Mi=55	قول	*kol*	DH.ŞFR. 116/31
77686	Mi=55	قوماندہ — قوماندان	*kumandan*	DH.ŞFR. 116/31
77692	Mi=55	قوناغی / قوچ	**	DH.ŞFR. 114/66
77699	Mi=55	قونسلوس	*konsolos*	DH.ŞFR. 115/53
78322	Mi=56	کائن	*kâin*	DH.ŞFR. 115/71
78335	Mi=56	کلیت — کلیتلو	*külliyetlü*	DH.ŞFR. 115/71
78411	Mi=56	کلّی / گلـ	*küllî / gel*	DH.ŞFR. 114/25
78418	Mi=56	کل	*gel*	DH.ŞFR. 114/61 , DH.ŞFR. 115/89
78429	Mi=56	کمال — کمالات	*kemâl*	DH.ŞFR. 114/25
78438	Mi=56	کمسنه — کمسه	*kimesne / kimse*	DH.ŞFR. 114/21
78449	Mi=56	کندو — کندوسی	*kendüsi*	DH.ŞFR. 115/1
78475	Mi=56	کوکللی	*gönüllü*	DH.ŞFR. 114/21
78478	Mi=56	کون	*gün*	DH.ŞFR. 114/93
78479	Mi=56	گون	*gün*	DH.ŞFR. 114/25 , DH.ŞFR. 114/54
78482	Mi=56	کوندن کونه	*günden güne*	DH.ŞFR. 114/21
78484	Mi=56	کوی — قریه	*köy — karye*	DH.ŞFR. 114/12
78499	Mi=56	کیفیت	*keyfiyyet*	DH.ŞFR. 115/9

5. Regional Two-Digit Cipher Keys (`1884` Eastern Rumelia & `1881` Prizren) and Mâbeyn Reform Records

5.1. `BOA, A.}MTZ.(04) 19/21` — 13 September 1884 Original Two-Digit Cipher Key of the Province of Eastern Rumelia (`34` Cells × `2` Codes = `68` Zero-Free Codes)

- **Date and Endorsement:** `22 Dhu’l-Qa‘da 1301 / 1 Eylül 1300 (13 September 1884)` — Footnote: ذا سنه ٢٢ ٣٠١ و ١ ايلول سنه ٣٠٠ (*22 Zâ [Zilka‘de] sene [1]301 ve 1 Eylül sene [1]300*) | Envelope docket: مفتاح شفره صورتی ظرفیدر — عیناً [حفظ]
- **Cryptological Structure:** Original 2-digit homophonic cipher key dated 22 Dhu’l-Qa‘da 1301 (13 September 1884), dedicated exclusively to official correspondence between the Autonomous Province of Eastern Rumelia (Şarkî Rumeli Vilâyeti) and the Sublime Porte. Arranged in a 6×6 matrix (with the rightmost and leftmost corner cells of the bottom row left blank), it assigns two unique 2-digit codes to each of 34 Ottoman letters and orthographic signs, totaling 68 codes. Its most striking cryptographic feature is the strict exclusion of the digit 0 across the entire key (68 codes drawn from the 81 zero-free two-digit numbers 11..99 \ *0) to prevent telegraphic Morse dash/zero confusion.

Row.Col (RTL)	Letter / Sign	Reading	1st Code	2nd Code
`1.1`	ا	*elif*	`35`	`18`
`1.2`	ب	*bâ (be)*	`63`	`47`
`1.3`	پ	*pâ (pe)*	`51`	`13`
`1.4`	ت	*tâ (te)*	`15`	`77`
`1.5`	ث	*sâ (se)*	`49`	`66`
`1.6`	ج	*cîm*	`91`	`55`
`2.1`	چ	*çîm*	`68`	`19`
`2.2`	ح	*hâ*	`54`	`39`
`2.3`	خ	*hâ-i mu‘ceme (hı)*	`65`	`97`
`2.4`	د	*dâl*	`88`	`23`
`2.5`	ذ	*zâl (zel)*	`46`	`95`
`2.6`	ر	*râ (re)*	`52`	`28`
`3.1`	ز	*zâ (ze)*	`71`	`69`
`3.2`	ژ	*jâ (je)*	`53`	`96`
`3.3`	س	*sîn*	`75`	`24`
`3.4`	ش	*şîn*	`92`	`16`
`3.5`	ص	*sâd*	`11`	`64`
`3.6`	ض	*dâd*	`38`	`29`
`4.1`	ط	*tâ-i mühmele (tı)*	`99`	`17`
`4.2`	ظ	*zâ-i mu‘ceme (zı)*	`74`	`56`
`4.3`	ع	*‘ayn*	`21`	`45`
`4.4`	غ	*gayn*	`33`	`67`
`4.5`	ف	*fâ (fe)*	`89`	`37`
`4.6`	ق	*kâf*	`31`	`27`
`5.1`	ك	*kef*	`72`	`85`
`5.2`	ل	*lâm*	`73`	`44`
`5.3`	م	*mîm*	`59`	`14`
`5.4`	ن	*nûn*	`25`	`93`

Row.Col (RTL)	Letter / Sign	Reading	1st Code	2nd Code
5.5	و	*vâv*	58	26
5.6	ه	*hâ-i resmiyye (he)*	43	76
6.2	لا	*lâm-elif*	82	94
6.3	ء	*hemze*	62	41
6.4	ى	*yâ (ye)*	22	86
6.5	ً	*tenvîn / elif-i memdûde sign*	12	83

5.2. DH.ŞFR. 114/11 — 31 July 1881 Prizren Two-Digit Cipher Telegram and Reconstructed Key (38 Codes)

- **Date / Station:** 19 Temmuz 1297 (31 July 1881) — Prizren
- **Historical & Cryptological Summary:** A 240-word two-digit homophonic cipher telegram (No. 1819) dispatched from Prizren to the Ministry of the Interior on 19 Temmuz 1297 (31 July 1881), preserved alongside the Sublime Porte Cipher Bureau's interlinear worksheet and fair-copy decipherment. Words are separated by forward slashes (/); on folio Mi0 the words 'evvelâ' and 'olduğu' were left in plaintext while the remainder was enciphered in 2-digit homophonic numerals. On folio Mi1 the deciphering clerk wrote the corresponding Ottoman letter above each pair of digits (e.g., ٦٤-٢٦-٨٩-٣٦-٣٤ = مصطفى, ٥٩-٤٩ = سه), while folio Mi2 carries the fair-copy decipherment (slightly cropped at the right margin in the scan). Substantively, the dispatch commends the integrity, rectitude, and exceptional merit of Muhbir Mehmed Efendi—appointed director of correspondence/telegraphs at Scutari (İşkodra)—and petitions that, if Mustafa Bey's transfer is confirmed, Mehmed Efendi be appointed district governor (mutasarrıf) of Kırk[kilise?] in his stead.

> [تلغرافنامه سرلوحه سی :] مخرجی پرزرین | نومروسی ۱۸۱۹ | عدد کلمات ۲٤۰ | تاریخی ۱۹ تموز سنه ۱۲۹۷ — داخلیه نظارت جلیله سنه — [Mi0 شفره متننده آچیق براقیلان کلمات : ... اولاً ... اولدیغی ...] — [Mi1-Mi2 محلولی :] ... عرض و استخبار قلنمش [ایسه ده] موصل ... مخبر محمد افندینك اشقودره [تلغراف / تحریرات] مدیریتنه تعیینی محمد افندینك عصمت و استقامت و لیاقت زائده سی اولدیغندن متصرفلقه تعیینی صحیح ایسه مصطفی بکك [یرینه] لیاقت و اقتداری درکار اولان [مومی الیه] افندینك قرق [کلیسا؟] متصرفلغنه تعیینی خصوصنه مساعفه بیورلمسی معروضدر.

- **Latinized Text:** [Telegram header:] Origin: Prizren | No.: 1819 | Word count: 240 | Date: 19 Temmuz sene 1297 [31 July 1881] Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine [Plaintext words left unenciphered on Mi0: ... evvelâ ... olduğu ...] [Mi1–Mi2 decipherment:] ... arz ve istihbâr kılınmış [ise de] mûsıl ... muhbir Mehmed Efendi'nin İşkodra [telgraf / tahrîrât] müdîriyyetine ta‘yîni, Mehmed Efendi'nin ismet ü istikâmet ve liyâkat-i zâ’idesi olduğundan mutasarrıflığa ta‘yîni sahîh ise Mustafa Bey'in [yerine] liyâkat ü iktidârı derkâr olan [mûmâ-ileyh] Efendi'nin Kırk[kilise?] mutasarrıflığına ta‘yîni husûsuna müsâ‘afe buyurulması ma‘rûzdur.

Two-Digit Code	Ottoman Letter	Reading
11	ا	*elif*
12	ا	*elif*
15	ل	*lâm*
21	ا	*elif*
22	م	*mîm*
23	ر	*râ (re)*
24	ى	*yâ (ye)*
26	ف	*fâ (fe)*
27	ح	*hâ*
28	د	*dâl*
31	ب	*bâ (be)*
34	م	*mîm*
36	ص	*sâd*
37	ك	*kef*

Two-Digit Code	Ottoman Letter	Reading
39	ر	*râ (re)*
43	ز	*zâ (ze)*
44	ع	*‘ayn*
45	ض	*dâd*
46	و	*vâv*
47	و	*vâv*
49	س	*sîn*
51	ن	*nûn*
52	ت	*tâ (te)*
53	س	*sîn*
55	ه	*hâ-i resmiyye (he)*
57	غ	*gayn*
59	ه	*hâ-i resmiyye (he)*
61	ق	*kâf*
62	خ	*hâ-i mu‘ceme (hı)*
64	ى	*yâ (ye)*
65	ل	*lâm*
73	ش	*şîn*
74	ف	*fâ (fe)*
76	ق	*kâf*
81	ن	*nûn*
84	ك	*kef*
89	ط	*tâ-i mühmele (tı)*
99	ت	*tâ (te)*

5.3. Mâbeyn-i Hümâyûn and Yıldız Palace Cipher Reform Documents (`Y.PRK.ASK. 6/39`, `MB.İ. 80/20`, `MB.İ. 80/114`)

- **`BOA, Y.PRK.ASK. 6/39` (`3 Rabîʻ al-Âkhir 1298 / 22 Kânûn-ı Sânî 1296 [telegram] (3 February – 5 March 1881)`):** Submission dated 22 Kânûn-ı Sânî 1296 (3 February 1881; archival docket 3 Rabîʻ al-Âkhir 1298) from Major General (Mirlivâ) Abdî Pasha, Commander of Scutari (İşkodra), together with the Mâbeyn draft reply below. Abdî Pasha reports that in the new 2-digit alphabetic cipher key transmitted by wire in 'elif-bâ' order, the letter 'yâ (ى)' arrived missing, that cipher groups sent under the new key could not be solved with the received letter table, and that an earlier key completely contradicted the repeated numerals—all due to garbling of digits across telegraph stations. This document provides direct archival proof of how 2-digit alphabetic keys broke down over Morse lines and why the Palace urgently transitioned to printed 5-digit codebooks (BOA, A.}d. 1060) in the summer of 1881.

> يکی شفره مفتاحی تکرار ایدن ۲۱ کانون ثانی سنه ۹۶ تاریخلو تلغرافنامهٔ عالیلری آلندی والف با ترتیبی اوزره ترقیم بیوریلان رقامات آلندی ایسه ده یا حرفی نقصان چیقدیغی کبی یکی شفره ایله ویرلدیکی اراده بیوریلان رقامات دخی آلنان حروفات مفتاحیله حل ایدیله مدیکی وکچنلرده ویریلان شفره مفتاحی ایسه بونکده تکرار ایدیلان رقاماتنه کلیاً تخالف ایلدیکی وبوده رقاماتك تلغرافخانه لرجه طوغری النمامسندن ناشی ایدوکی جهتله صورت صحیحه وسالمه ده تکرار ایدلمسی لزومنی عرض واستیذان ایدرم اولبابده ۲۲ کانون ثانی سنه ۹۶ — [ذیل ومقید مسوده :] اشقودره قوماندانی میرلوا عبدی پاشایه — لزومنی اشعار ایلدیککز [خط چیزیلمش : مواد تکرار ایدیلور] بروجه آتی تکرار ایدیلور : — ٤٩ / ٧٢ ٥٢ ٧٦ ١٦ ٢٦ ٥٢ ٩٢ | [چیزیلمش : ٩١ ٩٢] ٣٧ ٩٩ [چیزیلمش : ٩١ ٩٢] — [ظهرنده :] ٢٩٧ / ٧٤ [چیزیلمش : ٢٢٧]

- **Transliteration:** *Yeni şifre miftâhı tekrâr eden 21 Kânûn-ı Sânî sene [1]96 târîhlü telgrafnâme-i âlîleri alındı ve elif-bâ tertîbi üzere terkîm buyurulan rakâmât alındı ise de yâ harfi noksân çıkdığı gibi yeni şifre ile verildiği irâde*

buyurulan rakâmât dahî alınan hurûfât miftâhıyla hall edilemediği ve geçenlerde verilen şifre miftâhı ise bunun da tekrâr edilen rakâmâtına külliyyen tehâlüf eylediği ve bu da rakâmâtın telgrafhânelerce doğru alınmamasından nâşî idüğü cihetle sûret-i sahîha ve sâlimede tekrâr edilmesi lüzûmunu arz ve istîzân ederim ol bâbda. 22 Kânûn-ı Sânî sene [12]96. [Appended draft reply:] İşkodra Kumandanı Mirlivâ Abdî Paşa'ya — Lüzûmunu iş'âr eylediğiniz [crossed out: mevâdd tekrâr edilür] ber-vech-i âtî tekrâr edilür: 49 / 72 52 76 16 26 52 92 | [crossed out: 91 92] 37 99 [crossed out: 91 92] — [On verso:] 297 / 74 [crossed out: 227]

- **`BOA, MB.İ. 80/20` (`16 Ramadân 1298 / 12 August 1881`):** Internal memorandum of the Chief Secretariat of the Imperial Palace (Mâbeyn-i Hümâyûn Başkitâbeti, 12 August 1881): documents that the first incoming cipher telegram from the Province of Crete (Girid Vilâyeti) encoded with the newly printed cipher key (miftâh-ı cedîd, i.e., BOA, A.}d. 1060) had been forwarded for decipherment to the Undersecretariat of the Prime Ministry, and requests that a printed copy of the new codebook be retained permanently within the Palace Secretariat (Dâire-i Kitâbet).

[برنجی قید :] بودفعه طبع اولنان بر مفتاح جدید ایله کرید ولایتندن وارد اولان تلغرافنامه حل قلنمق اوزره باشوکالت مستشارلغنه ارسال اولنمش ایسه ده بو مفتاحدن بر نسخه نك دائرهٔ کتابتده بولنمسی مقتضی اولمغله حفظنه ومفتاح جدیده دائر قرار نه ایسه بیلنمك اوزره مخابره اولنمسی تلغراف نظارتندن شفاهاً افاده اولنمسنه مبنی ... — شفره مفتاح جدیدینك ماشاالله اولدیغی اخبار اولنمغله باشکتابت جلیله یه ومقام صدارت عظمایه مصلحةً اعاده کوندریله جکدر ١٦ ن سنه ٩٨ — [ایکنجی قید :] تقطیع جدول بونجه سی دائرهٔ کتابته کوندرلمش اولدیغی بیان اولنوب مع مفیه بوذهابك اوستی قفصده دخی بعضه قیدلر اولمغله ایراد مصلحت ضمننده اولاً مفتاح جدید دائرهٔ کتابته واصل اولمامش اولدیغندن لطفاً بر نسخه سنك ارسال بیورلمسی استرحام قلنور صوکره دن درکناره مصلحةً بر نسخه صدارت عظمی یه کوندریله جکی بیان ایدلمش اولمغله — عصمت [؟]

- **Transliteration:** *[First entry:] Bu def'a tab' olunan bir miftâh-ı cedîd ile Girid Vilâyeti'nden vârid olan telgrafnâme hall kılınmak üzere Başvekâlet Müsteşârlığı'na irsâl olunmuş ise de bu miftâhdan bir nüshanın Dâ'ire-i Kitâbet'de bulunması muktezî olmağla hıfzına ve miftâh-ı cedîde dâ'ir karâr ne ise bilinmek üzere muhâbere olunması Telgraf Nezâreti'nden şifâhen ifâde olunmasına mebnî ... şifre miftâh-ı cedîdinin ... olduğu ihbâr olunmağla Başkitâbet-i Celîle'ye ve Makâm-ı Sadâret-i Uzmâ'ya maslahaten i'âde gönderilecekdir. 16 N [Ramazân] sene [12]98. [Second entry:] Taktî' cedvel bohçası Dâ'ire-i Kitâbet'e gönderilmiş olduğu beyân olunup ma'a-mâfîh ... îrâd-ı maslahat zımnında evvelen miftâh-ı cedîd Dâ'ire-i Kitâbet'e vâsıl olmamış olduğundan lutfen bir nüshasının irsâl buyurulması istirhâm kılınır; sonradan derkenârda maslahaten bir nüsha Sadâret-i Uzmâ'ya gönderileceği beyân edilmiş olmağla — İsmet [?]*

- **`BOA, MB.İ. 80/114` (`25 Ramadân 1298 / 21 August 1881`):** Formal presentation memorandum (arz tezkeresi) of Grand Vizier Küçük Said Pasha dated 21 August 1881: the definitive archival birth certificate proving that the new 5-digit cipher codebook (BOA, A.}d. 1060) was printed at the Imperial Printing House (Matbaa-i Âmire) and that additional bound copies were submitted to Yıldız Palace pursuant to the imperial decree of Sultan Abdülhamid II.

مؤخراً مطبعهٔ عامره ده طبع ایدیلوب عتبهٔ علیای ملوکانه یه عرض و تقدیم قلنمش اولان شفره مفتاحلرندن بر قاچ نسخه دها عرض و تقدیمی مقتضای ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهیدن بولنمغین لفاً تقدیم قلندی اولبابده. فی ٢٥ ن سنه ٩٨ — سعید

- **Transliteration:** *Mu'ahharan Matba'a-i Âmire'de tab' idilüb 'atabe-i 'ulyâ-yı mülûkâneye 'arz u takdîm kılınmış olan şifre miftâhlarından bir kaç nüsha dahâ 'arz u takdîmi muktezâ-yı irâde-i seniyye-i hazret-i Pâdişâhîden bulunmağın leffen takdîm kılındı ol-bâbda. Fî 25 N sene [12]98 — Sa'îd [Grand Vizier Küçük Said Pasha].*

BOA, A.}MTZ.(04) 19/21 — Original 6×6 Cipher Key Table of the Province of Eastern Rumelia (Columns 1 → 6 Right-to-Left)					
ج 91 · 55	ث 49 · 66	ت 15 · 77	پ 51 · 13	ب 63 · 47	ا 35 · 18
ر 52 · 28	ذ 46 · 95	د 88 · 23	خ 65 · 97	ح 54 · 39	چ 68 · 19
ض 38 · 29	ص 11 · 64	ش 92 · 16	س 75 · 24	ژ 53 · 96	ز 71 · 69
ق 31 · 27	ف 89 · 37	غ 33 · 67	ع 21 · 45	ظ 74 · 56	ط 99 · 17
ه 43 · 76	و 58 · 26	ن 25 · 93	م 59 · 14	ل 73 · 44	ك 72 · 85
Blank	ً 12 · 83	ی 22 · 86	ء 62 · 41	لا 82 · 94	Blank

6. 26 Undeciphered / Partially Undeciphered Cipher Telegrams Solved for the First Time via BOA, A.}d. 1060 (DH.ŞFR. 114–116)

6.1. DH.ŞFR. 114/12 — Van (4 Temmuz 1297 / 16 July 1881 · Signatory: Vâlî-i Vân Hasan [Hasan Pasha, Governor of Van])

- **Key Branch & Status:** Şems Sabâh — Partially enciphered; four cipher groups in lines 2 and 4 were partially annotated interlinearly, whereas all six cipher groups in line 3 were left completely undeciphered (earliest known telegram encoded with the Sixth Register, solved in full for the first time)
- **Historical and Philological Summary:** The earliest attested cipher telegram (4 Temmuz 1297 / 16 July 1881) documenting the entry into service of the BOA, A.}d. 1060 (Sixth Register) codebook. Governor Hasan Pasha of Van reports that part of the Iranian troops deployed to suppress Ali Khan—chief of the Shikâk tribe and a notorious Iranian brigand—killed and took captive children of the inhabitants of the frontier Christian (annotated interlinearly by the Sublime Porte clerk as Sunni and Christian) villages of Ziyâk (Zîvek) and Bâcûrge (the Bajirge / Yüksekova–Urmia pass; garbled in transmission as ٢٢٧٨٤ instead of ٢٨٢٨٤, prompting the Cipher Bureau clerk—finding no line 784 on alphabet sheet Mi=05—to conjecture 'bağçe / nâhiye' above the line). When surviving women and children sought refuge across the Ottoman border, the Sub-province (Mutasarrıflık) of Hakkâri requested instructions. Van replied that dispatching one military, one judicial, and one civil official to negotiate at the frontier with Iranian authorities—and, if firm guarantees for their safe repatriation could not be secured, registering their declarations of asylum and settling them in suitable Ottoman villages—would befit Imperial prestige; the Ottoman Embassy in Tehran was likewise informed.
- **Principal A.}d. 1060 Decipherment Matches:** 63544 =[خرستیان [باب عالی حلّنده : سنی و خرستیان, 78484 =کوی, باجورگه [اوراق اوستنده تخمینی حاشیه : باغچه / ناحیه]= 28284, ق= 22675, ا= 22219, ی= 22869, ز= 22468, —= قریه, 47214 =اسیر, قتال — قاتل — قتل — قتیل= 76519, یك= 23235

> داخلیه نظارتنه / ایران اشقیای مشهورمسندن شکاك عشیرتی رئیسی علی خانك تدمیرینه مأمور عساکر ایرانیه‌دن بر طاقمی [شمس صباح: خرستیان (سنی و خرستیان) کویلری زیاق باجورگه‌نك] اهالیسندن صبیاننی [قتل] و [اسیر] ایلدکلرندن بو طرفه التجا ایچون حدوده کلمش اولان صبیان و نسوان ایله سائره حقنده هکاریدن استفسار معامله اولنمسی اوزرینه ابنیهٔ عسکریه و عدلیه و ملکیه‌دن برر مأمورك حدوده بالارسال ایران مأمورلریله مذاکره ایدیلمرك بونلره تأمینات قویه اعطاسیله محللرینه اعاده قابل اولهمدیغی حالده صورت التجالرینك ورقه‌ده بالتقبیل مناسب کویلره یرلشدیرلمسی موافق شان عالی اولهجغی جواباً هکاریه یازیلوب طهران سفارتنه دخی بیان کیفیت اولندیغی معروضدر ٤ تموز سنه ٩٧ والی وان حسن

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâretine: Îrân eşkıyâ-yı meşhûresinden Şikâk aşîreti re'îsi Alî Hân'ın tedmîrine me'mûr asâkir-i Îrâniyyeden bir takımı [Şems Sabâh: Hıristiyan (Sünnî ve Hıristiyan) köyleri Ziyâk (ve) Bâcûrge'nin] ehâlîsinden sıbyânını [katl] ve [esîr] eylediklerinden bu tarafa ilticâ içün hudûda gelmiş olan sıbyân ve nisvân ile sâ'ire hakkında Hakkârî'den istifsâr-ı mu'âmele olunması üzerine ebniye-i [hey'et-i] askeriyye ve adliyye ve mülkiyyeden birer me'mûrun hudûda bi'l-irsâl Îrân me'mûrlarıyla müzâkere edilerek bunlara te'mînât-ı kaviyye i'tâsıyla mahallerine i'âde kâbil olamadığı hâlde sûret-i ilticâlarının varakada bi't-takbîl [bi't-takyîd] münâsib köylere yerleştirilmesi muvâfık-ı şân-ı âlî olacağı cevâben Hakkârî'ye yazılıp Tahrân Sefâreti'ne dahî beyân-ı keyfiyyet olunduğu ma'rûzdur. 4 Temmuz sene [12]97. Vâlî-i Vân Hasan.

6.2. DH.ŞFR. 114/13 — Ioannina (Yanya) (12 Eylül 1297 / 24 September 1881 · Signatory: Mustafâ Âsım [Mustafa Âsım Pasha, Governor of Ioannina])

- **Key Branch & Status:** Şems Sabâh — Partially enciphered; all 25 cipher groups in the body remain undeciphered interlinearly, with only a partial summary/decipherment draft by the Sublime Porte Cipher Bureau at the bottom margin (all cipher groups definitively solved for the first time)
- **Historical and Philological Summary:** Cipher telegram dated 12 Eylül 1297 (24 September 1881) from Governor Mustafa Âsım Pasha of Ioannina (Yanya) to the Ministry of the Interior. The Governor reports that Rüşdî Efendi, newly appointed district governor (kâimmakâm) of Çamlık (Margariti / Margılıç), has no command of Turkish (٢٣٢٢٢ ٢٢٨١٤ ١١٦٤١ ٥٦٢٢٧ = 'Türkçe'ye mâlik olmayıp'), and that word has arrived of a similar appointee being sent (٢٦٦٧٧ ٤٣٢٢٢ ٢٢٧١٧ ٧٦٤٨٧ ٥٣٤١٩ = 'bir kâimmakâmın gönderileceği') to the district of Himara (Himâre), whose previous district governor had been compelled to abandon his post. Emphasizing that autonomous-leaning Himara on the Adriatic coast near the Greek frontier requires far greater political delicacy ('حالبوکه خیمارهنك دها ایوجه نزاکتی چوقدر'), the Governor warns that such an official would not even proceed to his post ('بونك محل

مأموريتنه بيله كتميه‌جكى'). Morphologically, the combination of future participle 26677 ('اوله‌جغى') with infinitive 43194 ('كتمك') and negation operator 23222 ('ادات نفى') to yield 'كتميه‌جكى' validates the codebook's analytic verbal inflection rule with textbook precision.

- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `56227` =تركجه, `11641` =مالك, `22814` =ه, `23222` =ادات نفى, `43222` =: ٤٣٢٢٦ كوندريلمك [اوراقده‌كى `22717` =ك, قائممقام [اوراقده‌كى ٧٦٤٨٦ : قائم — قائمه]= `76487` =بر, `53419` =كسديرلك, `26677` =اوله‌جغى, `22356` =خ, `22869` =ى, `22759` =م, `22219` =ا, `22437` =ر *(26 cipher groups in total)*

داخليه نظارت جليله‌سنه / مارغليچ قائممقاملغنه تعيين ايديلان رشدى افندى [شمس صباح: تركجه‌يه مالك اولميوب] كچنلرده [ترك مأموريته مجبور اولان] خيماره قضاسنه دخى [بر قائممقامك كوندريله‌جكى] ايشيديليور حالبوكه [خيمارەنك دها ايوجه نزاكتى] چوقدر بونك محل مأموريتنه [بيله كتميه‌جكى] عرض اولنور ١٢ ايلول سنه ٩٧ مصطفى عاصم

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine: Margılıç kâimmakâmlığına ta'yîn edilen Rüşdî Efendi [Şems Sabâh: Türkçe'ye mâlik olmayıp] geçenlerde [terk-i me'mûriyyete mecbûr olan] Himâre kazâsına dahî [bir kâimmakâmın gönderileceği] işidiliyor. Hâlbuki [Himâre'nin dahâ iyüce nezâketi] çokdur; bunun mahall-i me'mûriyyetine [bile gitmeyeceği] arz olunur. 12 Eylül sene [12]97. Mustafâ Âsım.

6.3. `DH.ŞFR. 114/15` — Damascus (Şam) [Province of Syria] (`14 Eylül 1297` / `26 September 1881` · Signatory: Ahmed Hamdî [Ahmed Hamdi Pasha, Governor of Syria])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Partially enciphered; all 30 cipher groups in the text were left undeciphered interlinearly, accompanied only by a brief two-line Sublime Porte summary at the lower margin (all cipher groups solved in full for the first time)
- **Historical and Philological Summary:** Important cipher dispatch dated 14 Eylül 1297 (26 September 1881) from Governor Ahmed Hamdi Pasha of Syria addressing the investigative procedure for religious or political offenses of 'fazâhat-ı lisâniyye' (verbal outrage, blasphemy, or seditious insult) under Sultan Abdülhamid II. Although a Ministry of Justice circular of 21 Muharram 1296 (15 January 1879) instructed provincial authorities to arrest perpetrators of verbal outrage ('فضاحت'), interrogate them secretly, and report to the Sublime Porte, the Governor cautions that in confessionally sensitive provinces such as Syria, keeping suspects detained in their home towns until the conclusion of inquiries may provoke 'certain hazards to civil public order' ('آسايش ملكيه‌جه بعضى محذور'). He therefore proposes transferring the accused immediately after preliminary interrogation to another locality for detention ('آخر بر محله كوندريله‌رك اوراده توقيفندن') and extending the same rule whenever a comparable offense is committed by members of non-Muslim communities ('ملل غير مسلمه‌دن').
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `22666` =ف, `22555` =ض, `22219` =ا, `22332` =ح, `22277` =ت, `11543` =[اوراقده رقعه ٤٣ سهوييله ١١٥٢٢ — لسان لساناً, `23233` =يه, `23233` =يه, `22759` =م, `22277` =ت, `22311` =ج, `22219` =ا, `22497` =س, `22437` =ر *(31 cipher groups in total)*

داخليه نظارت جليله‌سنه / [شمس صباح: فضاحت لسانيه‌يه متجاسر] شخصك بعد التوقيف خفياً اجراى استنطاقيله كيفيتك جانب باب عالى‌يه بيلديريلمسى مقدما عدليه نظارتندن ٢١ محرم سنه ٩٦ تاريخيله ولايت عدليه مفتشلكنه وقوعبولان تبليغاتندن مؤكد ايسه‌ده بعض يرلرده بوكا متجاسر اولنلرك او يولده استنطاقلرى بالنتيجه حصوله دكين محللرنده موقوفيتندن [آسايش ملكيه‌جه بعضى محذور] وقوعى ملحوظ اولديغنه بناءً بونك بعد الاستنطاق درحال نسبت اولنه‌جغى [آخر بر محله كوندريله‌رك اوراده] توقيفندن [و ملل غير مسلمه‌دن] بو بابده بر فضاحت ظهوريله تذكر اولنان قرارك انده‌ده شمولى ايجاب اوله‌جغى استدلال اولنور ١٤ ايلول سنه ٩٧ احمد حمدى

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine: [Şems Sabâh: Fazâhat-ı lisâniyyeye mütecâsir] şahsın ba'de't-tevkîf hafiyyen icrâ-yı istintâkıyla keyfiyyetin cânib-i Bâb-ı Âlî'ye bildirilmesi mukaddemâ Adliyye Nezâreti'nden 21 Muharrem sene [12]96 târîhiyle vilâyet adliyye müfettişliğine vukû'bulan teblîgâtından mü'ekked ise de ba'zı yerlerde buna mütecâsir olanların o yolda istintâkları bi'n-netîce husûle değin mahallerinde mevkûfiyyetinden [âsâyiş-i mülkiyyece ba'zı mahzûr] vukû'u melhûz olduğuna binâ'en bunun ba'de'l-istintâk derhâl nisbet olunacağı [âhar bir mahalle gönderilerek orada] tevkîfinden [ve milel-i gayr-i müslimândan] bu bâbda bir fazâhat zuhûruyla tezekkür olunan karârın anda da şümûlü îcâb olacağı istidlâl olunur. 14 Eylül sene [12]97. Ahmed Hamdî.

6.4. `DH.ŞFR. 114/16` — Damascus (Şam) [Province of Syria] (`31 Ağustos 1297` / `12 September 1881` · Signatory: Ahmed Hamdî [Ahmed Hamdi Pasha, Governor of Syria])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Partially enciphered; only a few scattered 22xxx letter codes bear penciled interlinear letters, while every lexical and geographical code was left unsolved (deciphered in full for the first time)

- **Historical and Philological Summary:** Cipher telegram dated 31 Ağustos 1297 (12 September 1881) from Governor Ahmed Hamdi Pasha of Syria to the Ministry of the Interior, shedding light on the banishment ('تبعيد' = 56117) to Acre ('عكا' = 32784) of Sheikh İbrâhîm, an influential Nusayri (Alawite) sheikh of the Antioch/Suwaydiyya (Samandağ) and Jableh region residing in Suwaydiyya. The Cipher Bureau clerk was only able to pencil in a few 22xxx alphabetic letters in 'سويديه' and 'مقيم', leaving 17374 ('نصيرى'), 71465 ('شيخ'), 45119 ('ابراهيم'), 32784 ('عكا' — Mi=14 gazetteer), and 56117 ('تبعيد') undeciphered. Following his inquiry, Ahmed Hamdi Pasha endorses and recommends executing the Ministry's directive to the Province of Aleppo ordering Sheikh İbrâhîm's exile to Acre. This dispatch is the direct precursor to Aleppo telegram DH.ŞFR. 114/17 sent more than two months later.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `17374` =نصيرى, `71465` =شيخ, `24473` =اوراقده ادات جمع عربى [, `22869` =ى, `22782` =و, `22497` =س, ندن [اوراقده ٢٣٢٢٩ : ايچون]= `23239`, ٢٤٤٧٢؛ قارشيلغى ٢٤٤٦٩/٢٤٤٧١ : لرندن] `22389` =د, `23233` =يه, `23231` =ده, `22759` =م, `22675` =ق, `22869` =ى, `22759` =م *(21 cipher groups in total)*

> داخليه نظارتنه / [شمس صباح: نصيرى شيخلرندن] اولمغله [سويديه‌ده مقيم شيخ ابراهيمك عكايه تبعيدى] حقنده حلب ولايتنه‌ده طرف نظارتيناهيلرندن وقوعبولان اشعارك دخى ترويج اولنمسى بالتحقيقات عرض ايدرم ٣١ اغستوس سنه ٩٧ احمد حمدى

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâretine: [Şems Sabâh: Nusayrî şeyhlerinden] olmağla [Süveydiye'de mukîm Şeyh İbrâhîm'in Akkâ'ya teb'îdi] hakkında Haleb Vilâyeti'ne de taraf-ı nezâret-penâhîlerinden vukû'bulan iş'ârın dahî tervîc olunması bi't-tahkîkât arz ederim. 31 Ağustos sene [12]97. Ahmed Hamdî.

6.5. `DH.ŞFR. 114/17` — Aleppo (Haleb) (`4 Teşrîn-i Sânî 1297` / `16 November 1881` · Signatory: Cemîl [Hüseyin Cemil Pasha, Governor of Aleppo])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh [default Şems Sabâh, omitted in header]` — Fully enciphered body left blank interlinearly, with the Sublime Porte Cipher Bureau's complete decipherment sentence written at the bottom margin (every cipher group matched and verified one-to-one against BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Telegram dated 4 Teşrîn-i Sânî 1297 (16 November 1881) from Governor Hüseyin Cemil Pasha of Aleppo to the Ministry of the Interior (although the BOA catalog summary misread 'تشرين ثانى' as '08 = Teşrîn-i Evvel', both the opening reference to a Ministry order of 20 Teşrîn-i Evvel 1297 and the three dots over 'ثانى' beside the signature prove the date 4 Teşrîn-i Sânî 1297). Although no planetary key was named in the header, every group resolves under the default Şems Sabâh column: pursuant to the Ministry's order of 20 Teşrîn-i Evvel 1297, the Nusayri Sheikh İbrâhîm of Jableh ('جبله‌لى', encoded ٢٣٢٣٣ ٢٢٧٢١ ٢٢٣١١ ٢٣٢٦٤ with a scribal omission of 'ب') has been dispatched to Acre (٢٥٦٥١ ٤٤٢٦٧ = 'كوندريلمش اولديغندن'), and the Governor requests that the Province of Syria likewise be notified (١٥٤٩٧ ٢٣٢٣١ ٢٣٢٣٦ ١٨٤٥١ ٣١٦٣٢ ٥٤١٩٦ = 'بو بابده سوريه ولايتنه‌ده معلومات اعطا').
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `22311` =ج, `22721` =جبله‌لى]= ل [كاتب سهوييله ب حرفى اتلانمش :, `32784` =ابراهيم, `45119` =شيخ, `71465` =نصيرى, `17374` =لى, `23264` =يه, `23233` =عكا [٣٢٧٨٤ يرينه ٢٢٧٨٤]=, `18451` =ولايت *(18 cipher groups in total)*, `54196` =بو بابده, `31622` =سوريه [قارشيلغى ٣١٦٣٢ : سوريه]=, `25651` =اولديغندن, `44267` =كوندريلمش

> داخليه نظارتنه / ٢٠ تشرين اول سنه ٩٧ تاريخلو تلغراف امرلرى موجبنجه [جبله‌لى نصيرى شيخ ابراهيم عكايه كوندريلمش اولديغندن بو بابده سوريه ولايتنه‌ده معلومات اعطا] بيورلمسى مستدعادر ٤ تشرين ثانى سنه ٩٧ جميل

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâretine: 20 Teşrîn-i Evvel sene [12]97 târîhlü telgraf emirleri mûcebince [Cebeleli Nusayrî Şeyh İbrâhîm Akkâ'ya gönderilmiş olduğundan bu bâbda Sûriye Vilâyeti'ne de ma'lûmât i'tâ] buyurulması müsted'âdır. 4 Teşrîn-i Sânî sene [12]97. Cemîl.

6.6. `DH.ŞFR. 114/18` — Damascus (Şam) [Province of Syria] (`21 Teşrîn-i Evvel 1297` / `2 November 1881` · Signatory: Ahmed Hamdî [Ahmed Hamdi Pasha, Governor of Syria])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Partially enciphered; four of the five cipher groups were solved interlinearly, while ١٧٤١٥ at the end of the line was left undeciphered (verified in full against BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Concise cipher telegram dated 21 Teşrîn-i Evvel 1297 (2 November 1881) from Governor Ahmed Hamdi Pasha of Syria, notable for Ottoman press history and Hamidian censorship policy. Replying to the Ministry of the Interior's directive of the previous day (20 Teşrîn-i Evvel 1297), the Governor

inquires for what duration (17415 = 'نقدر', 13423 = 'مدت') the suspension/closure (57368 = 'تعطيل') of the newspaper 'احوال' (45229, the newspaper Ahvâl published in the Province of Syria) is to remain in force.

- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `45229` =احوال [٤٥٢٢٩ يرينه ٤٤٢٢٩؛ اوراق اوستنده : احوال], `13423` =مدت, `17415` =نقدر, `22717` =ك, `57368` =تعطيل,

داخليه نظارت جليله‌سنه / ٢٠ تشرين اول سنه ٩٧ [شمس صباح: احوال] جريده‌سى [تعطيلنك نقدر مدت] ايچون اوله‌جغى استيذان اولنور اولبابده ٢١ تشرين اول سنه ٩٧ احمد حمدى

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine: 20 Teşrîn-i Evvel sene [12]97. [Şems Sabâh: Ahvâl] cerîde[si] [ta'tîlinin ne kadar müddet] içün olacağı istîzân olunur ol bâbda. 21 Teşrîn-i Evvel sene [12]97. Ahmed Hamdî.

6.7. `DH.ŞFR. 114/20` — Van (`5 Kânûn-ı Evvel 1297` / `17 December 1881` · Signatory: Vâlî-i Vân Hasan [Hasan Pasha, Governor of Van])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Partially enciphered; only a few 22xxx alphabetic codes in proper nouns bear penciled letters, while all 11 lexical and particle cipher groups were left undeciphered (solved in full for the first time)
- **Historical and Philological Summary:** Cipher telegram dated 5 Kânûn-ı Evvel 1297 (17 December 1881) from Governor Hasan Pasha of Van to the Ministry of the Interior, reporting that Mar Shimun (Mar Şem‘ûn Efendi), head (Patriarch) of the Nestorian community (Nastûrî milleti re’îsi), has still not received the salary warrant ('معاش امرى' = 14466 51315 22869) allocated to him by Imperial order No. 23 of 22 Eylül 1297. Given the delicate position of the Nestorian community ('ملت مرقومه' = 15597 13486) in Hakkâri in the aftermath of Sheikh Ubeydullah's revolt and the Iranian frontier disturbances, the Governor requests authorization to transmit the salary warrant urgently by telegraph so as to conciliate Mar Shimun and reinforce his loyalty to the Ottoman state ('تطييبى ايچون' = 57345 22869 23229).
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `22778` =ن, `22497` =س, `22574` =ط, `22782` =و, `22437` =ر, `22869` =ى, `15597` =مليه— ملت, `22869` =ى, `66392` =رؤسا— رئيس, `22869` =ى, `22759` =م, `22437` =ر, `22512` =ش, `22759` =م *(28 cipher groups in total)*

داخليه نظارت جليله‌سنه / ٢٢ ايلول سنه ٩٧ تاريخ و يكرمى اوچ نومرولى امرنامه‌لرنده اراده بيوريلان [شمس صباح: نسطورى ملتى رئيسى مرشمعون] افندينك هنوز [معاش امرى] الەمديغنه و [ملت مرقومه] احوالى ايسه معلوم بولنديغنه مبنى مومى اليهك [تطييبى ايچون] مزبور [معاش امرينك] تلغرافله سريعاً اعطاسنه مساعده بيورلمسى معروضدر فى ٥ كانون اول سنه ٩٧ والى وان حسن

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine: 22 Eylül sene [12]97 târîh ve yirmi üç numerolu emirnâmelerinde irâde buyurulan [Şems Sabâh: Nastûrî milleti re'îsi Mar Şem'ûn] Efendi'nin henüz [ma'âş emri] alamadığına ve [millet-i merkûme] ahvâli ise ma'lûm bulunduğuna mebnî mûmâ-ileyhin [tatyîbi içün] mezbûr [ma'âş emrinin] telgrafla serî'an i'tâsına müsâ'ade buyurulması ma'rûzdur. Fî 5 Kânûn-ı Evvel sene [12]97. Vâlî-i Vân Hasan.

6.8. `DH.ŞFR. 114/21` — Ioannina (Yanya) (`7 Kânûn-ı Evvel 1297` / `19 December 1881` · Signatory: Mustafâ Âsım [Mustafa Âsım Pasha, Governor of Ioannina])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Partially enciphered; all 26 cipher groups in the body remain undeciphered interlinearly, with only faint penciled traces of a few summary words at the bottom margin (all cipher groups solved for the first time)
- **Historical and Philological Summary:** Cipher telegram dated 7 Kânûn-ı Evvel 1297 (19 December 1881) from Governor Mustafa Âsım Pasha of Ioannina (Yanya) in the immediate aftermath of the 1881 Thessaly and Arta (Narda) frontier cession crisis. The Governor reports that certain inhabitants of the Province of Ioannina who had previously crossed into Greece ('يونانستانه بالعزيمه' = 21217 22814 24482 74149) and enlisted as volunteers ('كوكللى' = 78475) in the Greek army ('عسكره يازلش اولنلر' = 74156 22814 44328 26765) are now returning day by day to their native districts ('كوندن كونه مملكتلرينه عودت ايتمكده اولدقلرى' = 78482 15641 24467 74274 25568 23231 25624), and requests instructions from the Ministry of the Interior on how they should be treated ('حقلرنده' = 62338 24469). Cryptologically, the dispatch exemplifies the interplay of Arabic compound particle 24482 ('بالـ'), past-participle auxiliary 26765 ('اولمش'), and Turkish plural case paradigms 24426/24467/24469 ('لر / لرينه / لرنده') in live provincial traffic.

- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `35811` =[٤٥٨١١ يرينه ٣٥٨١١] يانيه, `18451` =ولايت, `22869` =ى, `52185` =[٥٤١٨٥ يرينه ٥٢١٨٥] اهالى, `23296` =سندن, `21217` =يونانى= يونانستان — يونانستان — يونان, `22814` =ه, `24482` =بالـ, `44328` =[٢٤٤٢٨ يرينه ٤٤٣٢٨] يازلق / يازمق, `26765` =[اسم مفعول] اولمش, `74149` =عزيمت, `78475` =كوكللى, `74156` =عسكريه= عساكر — عسكر, `22814` =ه, [استعمال اولنان فارسى و عربى ادوات] *(`26` cipher groups in total)*

> داخليه نظارت جليلەسنه / [شمس صباح: يانيه ولايتى اهاليسندن] اولوب اوتەيجه [يونانستانه بالعزيمه كوكللى] اولەرق [عسكره يازلمش] اولنلر [بعضى كمسنەلر كوندن كونه مملكتلرينه عودت ايتمكدەده اولدقلرى] جهتله [حقلرنده] نه وجهله معامله اولنەجغنك استيذانى معروضدر فى ٧ كانون اول سنه ٩٧ مصطفى عاصم

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine: [Şems Sabâh: Yanya Vilâyeti ehâlîsinden] olup öteyice [Yûnânistân'a bi'l-azîme gönüllü] olarak [askere yazılmış] olanlar[dan] [ba'zı kimesneler günden güne memleketlerine avdet itmekde de oldukları] cihetle [haklarında] ne vechile mu'âmele olunacağının istîzânı ma'rûzdur. Fî 7 Kânûn-ı Evvel sene [12]97. Mustafâ Âsım.

6.9. `DH.ŞFR. 114/25` — Prizren (Province of Kosovo — Copy of Telegram from the Sub-province of Taşlıca / Pljevlja) (`3 Kânûn-ı Sânî 1297 (Taşlıca copy: 2 Kânûn-ı Sânî 1297)` / `15 January 1882 (Taşlıca copy: 14 January 1882)` · Signatory: Ahmed Hıfzı (Governor of Kosovo; copy signatory: Süleyman, Mutasarrıf of Taşlıca))

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — 14 lines (99 cipher groups interspersed with plaintext words — filed undeciphered on 16 January 1882; solved for the first time)
- **Historical and Philological Summary:** Fourteen-line completely undeciphered cipher telegram from Süleyman Bey, Mutasarrıf of Taşlıca (Pljevlja), forwarded in copy from Prizren to the Ministry of the Interior by Governor Ahmed Hıfzı Pasha of Kosovo on 3 Kânûn-ı Sânî 1297 (15 January 1882). Following Austria-Hungary's introduction of compulsory military conscription (kur'a) in occupied Bosnia-Herzegovina, intelligence received by wire from Bosnia reports that an Austro-Hungarian conscription detachment was attacked in the Nevesinje (Nevesin) sector of Herzegovina and that an insurgent force of five to six hundred men has assembled there; within the Sanjak of Taşlıca itself, public tranquillity remains complete, while in recent days roughly three [companies/battalions] of Austro-Hungarian troops have been dispatched to the frontier in response to the resistance in Herzegovina. (Note: Although a penciled archival docket on the verso Mi1 erroneously reads '1298 KS 3 / 115/60', both the internal narrative and the filing endorsement of 4 Kânûn-ı Sânî [12]97 anchor the dispatch securely to the January 1882 / Rûmî 1297 Nevesinje conscription uprising.)
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `35747` =نوەسين, `59426` =جهت, `23238` =نده, `27234` =اوسترياى, `22869` =ى, `22782` =و, `63495` =خبر, `19482` =هجوم, `24471` =لرندن, `22721` =ل, `22782` =و, `22685` =ق, `77559` =قرعه, `22428` =ر *(`93` cipher groups in total)*

> صورت — شمس صباح: نوەسين جهتنده اوسترياى قرعه قوللرندن برينه هجوم ايدلديگنى خبر ويرەرك اول جهتده بش التى يوز كشينك اجتماع ايتديگنى بوسنەدن المش اولدقلرى تلغراف مألندن اكلادقلرينى و فقط بوكا دائر بوراده گرك معلوماتم تحقيق اولنەمامش اولديغى [احساس] بعده ... گون ياندن اوسترياى اشقياسى [استخباراتى] گلدى بنم سنجاقده آسايش كمالده ايدى اورايه اكلاندىغى و هرسك جهتنده بويله بر قارشولق [ظهورنده] معلوماتم النەجغى سويلنـ[ـەرك تدابير لازمه] المـ[ـق] اسبابنه شو گونلرده اوچ [طابور] قسم عسكرينك گلديگنى براى معلومات عرض ايدرم فى ٢ كانون ثانى سنه ٩٧ سليمان — داخليه نظارت جليلەسنه: طاشليجه متصرفلغندن گلان مبحوث عنه تلغرافنامەسى براى معلومات عرض اولنور فرمان فى ٣ كانون ثانى سنه ٩٧ احمد حفظى

- **Full Transliteration:** Sûret — Şems Sabâh: Nevesin cihetinde Avusturya kur'a kollarından birine hücûm edildiğini haber virerek ol cihetde beş altı yüz kişinin ictimâ' itdiğini Bosna'dan almış oldukları telgraf me'âlinden añladıklarını ve fakat buña dâir burada gerek ma'lûmâtım tahkîk olunamamış oldığı [ihsâs] ba'dehû ... gün yandan Avusturya eşkıyâsı [istihbârâtı] geldi. Benim sancakda âsâyiş kemâlde idi; oraya añlandığı ve Hersek cihetinde böyle bir karşuluk [zuhûrunda] ma'lûmâtım alınacağı söylen[erek tedâbîr-i lâzıme] alm[ak] esbâbına şu günlerde üç [tabur] kısım askerînin geldiğini berây-ı ma'lûmât arz iderim. Fî 2 Kânûn-ı Sânî sene 97, Süleyman. — Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine: Taşlıca Mutasarrıflığından gelen mebhûsün-anh telgrafnâmesi berây-ı ma'lûmât arz olunur, fermân. Fî 3 Kânûn-ı Sânî sene 97, Ahmed Hıfzı.

6.10. `DH.ŞFR. 114/31` — Prizren (Province of Kosovo — Upon report of the Sub-province of Taşlıca) (`28 Eylül 1297` / `10 October 1881` · Signatory: Ahmed Hıfzı (Governor of Kosovo))

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — 100% undeciphered (5 lines, 33 cipher groups; solved in full for the first time via BOA, A.}d. 1060)

- **Historical and Philological Summary:** Completely undeciphered cipher telegram dated 28 Eylül 1297 (10 October 1881) from Governor Ahmed Hıfzı Pasha of Kosovo in Prizren to the Ministry of the Interior. Reporting on the basis of a telegram of 27 Eylül 1297 from the Sub-province of Taşlıca, the Governor explains that Austro-Hungarian military operations in Bosnia have driven up grain prices there, creating the risk that grain stocks will be drained out of the Sanjak of Taşlıca into Bosnia and trigger local scarcity and hardship; he accordingly requests authorization to prohibit the export of grain outside the sanjak.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `23346` =بو, `46349` =ارالق, `27234` =اوستريا, `23241` =نك, `28353` =بوسنه, `23248` =جه, `61232` =حركات عسكريه, `23291` =سى, `28353` =بوسنه, `23231` =ده, `65491` =ذخائر - ذخيره, `23241` =نك, `76435` =فيأت, `22869` =ى *(32 cipher groups in total)*

> داخليه نظارتنه — شمس صباح: بو ارالق اوستريانك بوسنەجه اولوب حركات عسكريەسى جهتله بوسنەده ذخيرەنك فيأتى ترقى ايتديگندن طاشليجەدن دخى ذخيره نقل اولەجغنه و ايلروده ضرورت [حصولى ايلەجه] شوكا بناءً ذخيره اخراجنك منعى طاشليجه متصرفلغنك ٢٧ ايلول سنه ٩٧ تاريخلو تلغرافنامەسى اوزرينه استيذان اولنور فرمان فى ٢٨ ايلول سنه ٩٧ احمد حفظى

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâretine — Şems Sabâh: Bu aralık Avusturya'nın Bosna'ca olub harekât-ı askeriyyesi cihetle Bosna'da zahîrenin fi'âtı terakkî itdiğinden Taşlıca'dan dahi zahîre nakl olacağına ve ilerüde zarûret [husûlü ilece] şuña binâen zahîre ihrâcının men'i Taşlıca Mutasarrıflığının 27 Eylül sene 97 târîhlü telgrafnâmesi üzerine istîzân olunur, fermân. Fî 28 Eylül sene 97, Ahmed Hıfzı.

6.11. `DH.ŞFR. 114/48` — Scutari (İşkodra) (`8 Mart 1298` / `20 March 1882` · Signatory: Osman (Governor of Scutari))

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Partially enciphered (19 cipher groups; brief interlinear gist notes by a special-secretariat clerk, with all cipher groups verified and solved in full via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Cipher telegram dated 8 Mart 1298 (20 March 1882) from Governor Osman Pasha of Scutari (İşkodra). Two priests of unknown background named Solakî Hanna son of Grigor and Corci—arriving at the port of Durrës (Dıraç) on passports obtained from the Ottoman Legation in Cetinje ostensibly to travel to Austria-Hungary, while claiming to be natives of Hakkâri intending to tour the interior of Albania collecting church alms—are judged from their past conduct to harbor subversive designs and seditious intent; the Governor requests instructions on how to proceed against them. (Orthographically notable is the 10-letter alphabetic spelling of 'Arnabudluğa' with 'ب': ٢٢٨١٤-٢٢٦٤٨-٢٢٧٣١-٢٢٣٨٩-٢٢٧٨٢-٢٢٢٢٥-٢٢٢١٩-٢٢٧٧٨-٢٢٤٢٨-٢٢٢١٩.)
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `27234` =اوستريا, `34653` =مجارستان, `22814` =ه, `29456` =چتينه, `22219` =ا, `22428` =ر, `22778` =ن, `22219` =ا, `22235` =ب, `22782` =و, `22389` =د, `22721` =ل, `22631` =غ, `22814` =ه *(20 cipher groups in total)*

> داخليه نظارت جليلەسنه — شمس صباح: اوستريا و مجارستانه گتمك اوزره چتينه سفارتندن برر پساپورطلو صولاقى حنا بن غريغور و جورجى نام مجهول الاحوال ايكى پاپاس دراجه گلەرك مومى اليهم صولاقى كندولرى هكارى اهاليسندن اولوب كليسا ايچون اعانه طوپلامق اوزره ارنابودلغه ايچرو طرفلرينه گيدەجكلرينى بيان ايتمش اولدقلرى و بونلر افكار [مضره] مظنه [اصحابندن] اولوب [فتنه و] فساده جرأت [ايدەجكلرى] سوابق احواللرى مقتضاسى اولديغى جهتله حقلرنده نه يولده معامله لازم گلەجگى استيذان اولنور فى ٨ مارت سنه ٩٨ عثمان

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine — Şems Sabâh: Avusturya ve Macaristan'a gitmek üzere Çetine Sefâretinden birer pasaportlu Solakî Hanna bin Grigor ve Corci nâm mechûlü'l-ahvâl iki papas Dıraç'a gelerek mûmâ-ileyhim Solakî kendüleri Hakkârî ahâlîsinden olub kilisa içün iâne toplamak üzere Arnabudluğa içerü taraflarına gideceklerini beyân itmiş oldukları ve bunlar efkâr[-ı muzırra] mazanne [ashâbından] olub [fitne ve] fesâda cür'et [idecekleri] sevâbık-ı ahvâlleri muktezâsı oldığı cihetle haklarında ne yolda muâmele lâzım geleceği istîzân olunur. Fî 8 Mart sene 98, Osman.

6.12. `DH.ŞFR. 114/54` — Adana (`28 Nisan 1298` / `10 May 1882` · Signatory: Âbidîn (Âbidîn Pasha, Governor of Adana))

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — 100% undeciphered interlinearly (4 lines, 33 cipher groups; a brief marginal gist at the bottom omits the crucial phrase 'بلا استيذان', here solved word for word via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Cipher telegram dated 28 Nisan 1298 (10 May 1882) from Governor Âbidîn Pasha of Adana. Whereas Reşad Bey, former Mutasarrıf of Kozan, had been presumed to be residing quietly at his house in Adana, intelligence has just been received that several days ago he left his family behind in Adana and

departed for Istanbul via Mersin without official permission (bilâ-istîzân — code ٥٤١٥٤, omitted in the Sublime Porte clerk's marginal summary).

- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `33898` =قوزان, `12168` =متصرف, `67491` =سابق, `22869` =ى, `66281` =رشاد, `54144` =بگ, `27174` =اطنه, `23231` =ده, `62485` =خانه, `23293` =سنده, `22666` =ف, `22219` =ا, `22759` =م, `22721` =ل *(`32` cipher groups in total)*

> داخليه نظارت جليلەسنه — شمس صباح: قوزان متصرف سابقى رشاد بگ اطنەده خانەسنده عد اولنور ايكن فامليلرينى اطنەده براقمش اولوب چند گون [اول] بلا استيذان مرسين طريقيله استانبوله گتمش اولديغى شمدى خبر الندیغندن براى معلومات عرض اولنور فرمان فى ٢٨ نيسان سنه ٩٨ عابدين

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine — Şems Sabâh: Kozan mutasarrıf-ı sâbıkı Reşâd Bey Adana'da hânesinde add olunur iken familyasını Adana'da bırakub çend gün [evvel] bilâ-istîzân Mersin tarîkıyla İstanbul'a gitdiği şimdi haber alındığından berây-ı ma'lûmât arz olunur, fermân. Fî 28 Nisan sene 98, Âbidîn.

6.13. `DH.ŞFR. 114/56` — Başkal'a (Hakkâri) (`8 Mayıs 1298` / `20 May 1882` · Signatory: [Mehmed Hilmî, Mutasarrıf of Hakkâri])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Partially undeciphered (9 lines, 49 cipher groups; the final two lines and medial suffixes were left unsolved in the archive and are here fully deciphered and verified against BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Cipher telegram dated 8 Mayıs 1298 (20 May 1882) from the Sub-province of Hakkâri (headquartered at Başkale) to the Ministry of the Interior. Although Hakkâri wrote to the Sub-province of Mosul on 5 Mayıs 1298 requesting the return of the village headmen (muhtârân) and elders of Amediye (İmâdiye) district currently in Mosul, the reply stated that the headmen had petitioned the Sub-province of Gever / Yüksekova (گوار = ٢٢٤٢٨–٢٢٢١٩–٢٢٧٨٢–٢٢٧١٧), declaring that they could not return to their villages (عودت ٧٤٢٧٥ + ى-د-ه-م-ى-ه-ج-ك-لرينى) unless Abdurrahman Bey (عبد ٧٣٢٦٨ + ا-ل-ر-ح-م-ا-ن), former Kâimmakâm of Amediye, were reinstated in office.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `32788` =عماديه, `13381` =مختاران - مختار, `24466` =لرينك, `48348` =اعاده, `23291` =سى, `34722` =موصل, `12168` =متصرف, `22721` =ل, `22631` =غ, `23236` =نه, `57486` =تلغرافنامه, `23263` =له, `55471` =تأمينات - تأمين, `45266` =اخطار *(`57` cipher groups in total)*

> داخليه نظارت جليلەسنه — شمس صباح: عماديه مختارلرينك اعادەسى موصل متصرفلغنه يازلديغى ٥ مايس سنه ٩٨ شيفرەلو تلغرافنامه ايله عرض اولنمشدى بوكره جواباً تأمينات و اخطارلرينه كافى بيلدكلرى عماديه قائمقام سابقى صاحبدن موصلده بو دفعه عبدالرحمان بگك اوچ[ـنجه] گوار متصرفلغنه مراجعتله عماديەيه مأموريتى اعاده ايدلمدكجه عودت ايدەميەجكلرينى [بيان ايتدكلرى ...]

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine — Şems Sabâh: İmâdiye muhtârlarının iâdesi Musul Mutasarrıflığına yazıldığı 5 Mayıs sene 98 [şifrelü] telgrafnâme ile arz olunmuşdu. Bu kerre cevâben te'mînât ve ihtârlarına kâfî bildikleri İmâdiye kâimmakâm-ı sâbıkı ... Musul'da bu def'a Abdurrahmân Bey'in ... Gevâr Mutasarrıflığına mürâcaatla İmâdiye'ye me'mûriyyeti iâde idilmedikce avdet idemeyeceklerini [beyân itdikleri ...]

6.14. `DH.ŞFR. 114/59` — Çölemerik (Hakkâri) (`15 Mayıs 1298` / `27 May 1882` · Signatory: Mutasarrıf-ı Hakkârî Mehmed Hilmî [Mutasarrıf of Hakkâri])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — 100% undeciphered (6 full lines, 42 cipher groups; bearing only tentative 'ت / ث' letter-probing marks by the Cipher Bureau, deciphered in full for the first time via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Six-line completely undeciphered cipher telegram dated 15 Mayıs 1298 (27 May 1882) sent from Çölemerik by Mehmed Hilmi Bey, Mutasarrıf of Hakkâri, to the Ministry of the Interior. Having stationed troops at strategic points along the Iranian frontier (نقاط مهمەيه) and bound the tribal chiefs by written deeds (سنداته توثيق) pledging to abstain from cross-border raids and depredations, public order has been secured under Imperial auspices; to render frontier security fully reciprocal, the Mutasarrıf petitions that representations be made so that corresponding preventive measures (دفع و تعرض متقابله) are enforced by the Iranian authorities.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `61197` =حدود, `23271` =مز, `23231` =ده, `23253` =گى, `17413` =نقاط, `16188` =مهمه - مهم, `23233` =يه, `74156` =عسكر - عساكر, `48489` =اقامت - اقامه, `23291` =سى, `66392` =رئيس - رؤسا, `22869` =ى, `74164` =عشيرت - عشاير, `64754` =دفع و تعرض [دفع مضرت] *(`42` cipher groups in total)*

داخليه نظارت جليله‌سنه — شمس صباح: حدودمزدەكى نقاط مهمەيه عسكر اقامەسى [و] رؤساى عشاير[دن] دفع و تعرض سنداته توثيق و چاره [محلجه] سايۀ قدرتوايۀ حضرت پادشاهيده [قرى و] مملكته آسايش [ترتيب] قلديغندن ايرانجه [دخى] دفع و تعرض متقابله ايجابنك اجراسيله [درگاه / رفاه] حدوديەنك استكمالى ضمننده تبليغات [ايغاسى] فرمان فى ١٥ مايس سنه ٩٨ متصرف حكارى محمد حلمى

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine — Şems Sabâh: Hudûdumuzdaki nikât-ı mühimmeye asker ikâmesi [ve] rüesâ-yı aşâyir[den] def' ü ta'arruz senedâta tevsîk ve çâre [mahallince] sâye-i kudret-vâye-i hazret-i pâdişâhîde [kurâ ve] memlekete âsâyiş [tertîb] kıldığından İran'ca [dahi] def' ü ta'arruz-ı mütekâbile îcâbının icrâsıyla [refâh-ı] hudûdiyyenin istikmâli zımn[ında] teblîğât [îfâsı] fermân. Fî 15 Mayıs sene 98, Mutasarrıf-ı Hakkârî Mehmed Hilmî.

6.15. `DH.ŞFR. 114/61` — Mosul [via Dayr al-Zor] (`24 Mayıs 1298` / `5 June 1882` · Signatory: Mehmed Tâhir [Governor of Mosul])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Enciphered sections undeciphered (58 cipher groups — solved via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Fully enciphered telegram No. 207 dated 24 Mayıs 1298 (5 June 1882) transmitted via the Dayr al-Zor line from Governor Mehmed Tâhir Pasha of Mosul to the Ministry of the Interior; apart from a question mark ('؟') placed beneath group 46568 and a few isolated letters, the Sublime Porte Cipher Bureau left it completely unsolved. Complete decipherment via BOA, A.}d. 1060 uncovers a major Qajar Iranian military concentration along the Ottoman frontier amid the aftershocks of the Sheikh Ubeydullah affair: the Iranian government is establishing a military camp near the border in the Dîreş (Diriş, Salmas–Hakkâri frontier) sector ('ايرانلو بو دفعه دخى حدوده جوار ديرش جهتنده بر اردو قورەجغى'); the Amîr-i Nizâm (امير نظام + ٥١٣٥٦, ١٧٣٨٢, commander-in-chief of Iranian forces in Azerbaijan) is advancing in the coming days via Khoy (٢٩٥١٥), Salmas, and Urmia ('خوى سلماس روميەدن كلەجكى'); and the potential site of engagement/defense ('تصادم مدافعه') lies directly adjacent ('محاذى') to the provincial border.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `27252` =ايران, `22721` =[مفتاحده ٢٢٧٣١] ل, `22782` =و, `64754` =دفعه, `61197` =دخى, `22814` =حدود, `64793` =[اوراقده رقعه سهوييله ٦٤٢٩٣ كبى يازلمشدر], `23346` =بو, `59428` =٤/١, `22512` =ش, `22869` =ى, `22437` =[اوراقده ٢٢٤٣٨] ر, `22389` =د, `59416` =جوار, جهت — جهات [اوراقده رقعه ٤/١ سهوييله ٥٩١٢٦] *(`58` cipher groups in total)*

داخليه نظارت جليله‌سنه / [شمس صباح: ايرانلو بو دفعه دخى حدوده جوار ديرش جهتنده بر اردو قورەجغى و امير نظام بو ايام ايلرو خوى سلماس روميەدن كلەجكى و [؟ استحصال] تصادم مدافعه حدود ولايته محاذى] بولنديغى معروضدر ٢٤ مايس سنه ٩٨ محمد طاهر

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine: [Şems Sabâh: Îrânlu bu def'a dahî hudûda civâr Dîreş cihetinde bir ordu kuracağı ve Emîr-i Nizâm bu eyyâm ilerü Hoy, Selmâs, Rûmiye'den geleceği ve [? istihsâl-i] tesâdüm [ve] müdâfa'a hudûd-ı vilâyete muhâzî] bulunduğu ma'rûzdur. 24 Mayıs sene [12]98. Mehmed Tâhir.

6.16. `DH.ŞFR. 114/66` — Scutari (İşkodra) (`11 Temmuz 1298` / `23 July 1882` · Signatory: Abdî [Governor and Commander of Scutari])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Enciphered sections undeciphered (38 cipher groups — solved via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Partially enciphered telegram No. 2557 dated 11 Temmuz 1298 (23 July 1882) from Abdî Pasha, Governor and Commander of Scutari (İşkodra), illuminating cross-border tensions between the highland banners (bayraks) of Hoti (Hot Cebeli) and Traboin (Traboye) on the Ottoman–Montenegrin frontier. Confidential intelligence establishes that on Rûmî 17 June (29 June Gregorian — St. Peter's Day / Petrovdan celebrated at Cetinje), Prince Nicholas I of Montenegro marked his patronal feast day ('حزيرانك اون يدنجى كونى ... يورطىً مخصوصى اولمق ملابسه سيله') by lavishing gifts upon visitors and bestowing monetary largesse ('عطيەلر', 74172+24426) on those who attended from the Traboin banner of Mount Hoti. Meanwhile, certain tribesmen of the Hoti banner crossed the border ('حدودى تجاوزله', 61197+22869+56124+23263), seized flocks of sheep ('اغنام غصب', 48422+75354) from the Montenegrins ('طاغليلردن', 72712+24432), divided them among themselves ('تقسيم', 57358), and harbor intense resentment and hostility ('اغبرار', 48411) toward the Traboin faction.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `33864` =قره طاغ, `55362` =پرنس, `22869` =ى, `61246` =حزيران, `68697` =٨٨ صحيفه سى؛ ٨٨٦٥٦ يدى — يدنجى =`21122`, `52164` =اون, `22717` =ك, سنوى [اوراقده تلغراف كشيده خطاسيله

مخصوص —= 13396 ,یورطی — ایام= 21218 ,ی= 22869 ,خارج از مفتاح اولوب قارشیلغی ٦٨٦٩٧ سنوی ویا ٦٨٦٩٨ سنه] قوناغی / قوچ [اوراقده ٢٧٢٩٢؛ ٢٧ صحیفه سی ٢٧٧ ده بیتدیگندن= 77692 ,اوچ= 52111 ,ی= 22869 ,مخصوصه — مخصوصاً رقعه سهوی] *(38 cipher groups in total)*

داخلیه نظارت جلیله‌سنه / مقدم و مؤخر معروضات چاکرانه‌م وجهله حوط جبل اهالیسنك شوکا بوکا کوستردکلری حرکات سرکشانه‌لری مجرد بر طرفدن اولنان تشویقات اثری اولدیغی قویاً مأمول بولندیغندن اساس مسئله‌نك استکناهنه دائر خفیاً تحقیقات مقتضیه ایتدیرلمشیدی بو کره آلنان معلومات موثوقه‌یه کوره [شمس صباح: قره طاغ پرنسی حزیرانك اون یدنجی] کونی [سنوی؟] کچن [یورطیٔ مخصوصی] اولمق ملابسه سیله شوکا بوکا خیلی [اوچ ...لر و] مذکور داخلنده ترابویه بیرغندن [ظهوراتی] دخی کیدنلره برر [عطیه‌لر] ویریلوب بو وسیله ایله طولاییسیله [حوط] بیرغی اهالیسنك بعضیلری [حدودی تجاوزله طاغلیلردن] بعض [اغنام غصب] ایده‌رك بینلرنده [تقسیم اوله‌رق] و مذکور ترابویه بیرغی طاقمی حقلرنده زیاده‌سیله [اغبرار] پیدا ایلمش اولدقلرندن بو دفعه ده آنلرك بویله [اهالیٔ مرقومه‌یه معامله ...] [آلت کناردە کسیك — ورسوده دوامی:] اجرای مقتضاسی منوط رأی سامیلری اولدیغی معروضدر فی ١١ تموز سنه ٩٨ عبدی

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine: Mukaddem ve mu'ahhar ma'rûzât-ı çâkerânem vechile Hot Cebeli ehâlîsinin şuna buna gösterdikleri harekât-ı serkeşâneleri mücerred bir tarafdan olunan teşvîkât eseri olduğu kaviyyen me'mûl bulunduğundan esâs-ı mes'elenin istiknâhına dâ'ir hafiyyen tahkîkât-ı mukteziyye etdirilmişidi. Bu kerre alınan ma'lûmât-ı mevsûkaya göre [Şems Sabâh: Karadağ Prensi Hazîrân'ın on yedinci] günü [senevî?] geçen [yortu-yı mahsûsu] olmak mülâbesesiyle şuna buna haylî [üç ...-ler ve] mezkûr dâhilinde Traboye bayrağından [zuhûrâtı] dahî gidenlere birer [atiyyeler] verilüp bu vesîle ile dolayısıyla [Hot] bayrağı ehâlîsinin ba'zıları [hudûdu tecâvüzle Dağlılardan] ba'zı [ağnâm gasb] ederek beynlerinde [taksîm olarak] ve mezkûr Traboye bayrağı takımı haklarında ziyâdesiyle [iğbirâr] peydâ eylemiş olduklarından bu def'a da anların böyle [ehâlî-i merkûmeye mu'âmele ...] [cropped at bottom margin — continued on Mi1 top line:] icrâ-yı muktezâsı menût-ı re'y-i sâmîleri olduğu ma'rûzdur. Fî 11 Temmuz sene [12]98. Abdî.

6.17. `DH.ŞFR. 114/76` — Adana (`8 Ağustos 1298` / `20 August 1882` · Signatory: Âbidîn [Âbidîn Pasha, Governor of Adana])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Enciphered sections undeciphered (31 cipher groups — solved via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** During the ‘Urâbî Pasha Revolt and the British occupation of Alexandria, four individuals arrived in Adana (27174) via Mersin aboard the steamer Dakahliyya / Dehkaliyye (18315) from Alexandria (27161). While two declared that they were proceeding to their native provinces of Erzurum and Diyarbekir, the other two carried an official dispatch written personally by Khedive [Tawfiq] Pasha (63525) addressed to the Province of Adana (27174 + 18451 + 23236) requesting permission to recruit regular troops (74156 مساعده + 14214 تحریر + 56148 موظفه + 16162 عساکر). Through a covert arrangement orchestrated from İskenderun by Governor Âbidîn Pasha, the Khedive's (14365 + 23241 = müşârün-ileyhin) letter was intercepted and its copy submitted to the Prime Ministry.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `27161` =اسکندریه, `23232` =دن, `22389` =د, `22814` =ه, `22675` =ق, `22721` =[مفتاحده ٢٢٧٣١] ل, `22869` =ی, `22814` =ه, `18415` =واپور, `22869` =ی, `23263` =له, `34668` =مرسین, `23232` =دن, `27174` =اطنه *(31 cipher groups in total)*

داخلیه نظارت جلیله‌سنه / بو کره عسکری نظارت جلیله‌سنه تقدیم اولنان شفره‌لو تلغرافنامه‌نك فقرهٔ اخیره‌سنده [شمس صباح: اسکندریه‌دن دهقلیه [دقهلیه] واپوریله مرسیدن اطنه‌یه] کلدکلرینی عرض ایلدیکم درت کشیی کچنده اطنه‌ده بولدیروب ایکیسی ارضرومه ایکیسی دیاربکره کیده‌جکلرینی بیان و دیگر ایکیسی [خدیو پاشا طرف[ندن] ارضروم ولایتنه] خطاباً بر قطعه تحریرات ویروب تحریرات مذکوره‌نك خلاصهٔ مفادی [عساکر موظفه تحریر[ی] مطلوب] اولمقدن عبارت ایدوکنی او یولده افاده‌ده اولوب اسکندرونده اولدیغم جهتله اورادن غایت متیقظ اولمق و بهمه حال بر دسیسه ایله خفیاً تحریراتك یاقه ایدلمسی تلغرافله کیزلو اطنه متصرفی عزتلو نجیب بکه امر ویریلوب [خدمت مصریه‌دن] کندو و کلن تحریرات دخی اشبو تلغرافنامهٔ مفصله‌ده عیناً درج اولنمشدر بونلردن [خدیوك] تحریراتی کتورن ایکی کشیه بر حسن صورتله حکومت [قوناغنده ... — آلت کناردە کسیك؛ ورسو دوامی:] و دیاربکره کیده‌جکلرینی بیان ایلدیلر ایدی آنلرك استنطاقلریله موجب شایان حال اولدیغندن توقیفلرینه لزوم کوریلوب ذکر اولنان شخصی تلغرافنامه کلمشدر امر و فرمان فی ٨ اغستوس سنه ٩٨ بنده عابدین

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine: Bu kerre Askerî Nezâret-i Celîlesine takdîm olunan şifreli telgrafnâmenin fıkra-i ahîresinde [Şems Sabâh: İskenderiyye'den Dehkaliyye [Dakahliyye] vapuruyla Mersin'den Adana'ya] geldiklerini arz eylediğim dört kişiyi geçende Adana'da buldurup ikisi Erzurum'a ikisi Diyârbekir'e gideceklerini beyân ve diğer ikisi [Hidîv Paşa taraf[ından] Erzurum Vilâyeti'ne] hitâben bir kıt'a tahrîrât virüb tahrîrât-ı mezkûrenin hulâsa-i müfâdı [asâkir-i muvazzafa tahrîr[i] matlûb] olmakdan ibâret idüğünü o yolda ifâdede olup İskenderun'da olduğum cihetle oradan gâyet müteyakkız olmak ve beheme-hâl bir desîse ile hafiyyen tahrîrâtın yaka edilmesi telgrafla gizlü Adana Mutasarrıfı İzzetlü Necîb Bey'e emr virilüp [hidmet-i Mısriyyeden]

kendü ve gelen tahrîrât dahî işbu telgrafnâme-i mufassalada aynen derc olunmuşdur. Bunlardan [Hidîv'in] tahrîrâtı getüren iki kişiye bir hüsn-i sûretle hükûmet [konağında … — cropped at bottom margin; continued on Mi1:] ve Diyârbekir'e gideceklerini beyân eylediler idi; anların istintâklarıyla mûcib-i şâyân-ı hâl olduğundan tevkîflerine lüzûm görülüp zikr olunan şahsî telgrafnâme gelmişdir. Emr u fermân. Fî 8 Ağustos sene [12]98. Bende Âbidîn.

6.18. `DH.ŞFR. 114/93` — Smyrna / İzmir [Province of Aydın] (`10 Ağustos 1298` / `22 August 1882` · Signatory: Alî [Alî Pasha, Governor of Aydın])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Enciphered sections undeciphered (16 cipher groups — solved via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Urgent ('acele') cipher telegram dated 10 Ağustos 1298 (22 August 1882) from Governor Alî Pasha of Aydın (İzmir) to the Ministry of the Interior, forming part of Ottoman naval intelligence tracking foreign warships in the Aegean and Eastern Mediterranean during the 1882 Egyptian crisis. It reports that the Italian frigate (ایتالیا ۲۷۲٤۷ + فرقتین ۷٥٤٦۳), accompanied by its dispatch vessel ('avizo', spelled letter-by-letter اویزو = ۲۲۷۸۲+۲۲٤٦۳+۲۲۸٦۹+۲۲۷۸۲+۲۲۲۱۹), departed Smyrna Harbor early that morning ('علی الصباح', ۷٤۲۲۷). In telegraphic transmission the word 'حرکت' dropped out between 'ازمیردن' (۲۷۱٤٥+۲۳۲۳۲) and 'ایتمشدر', which the Sublime Porte Cipher Bureau restored from context ('ازمیردن حرکت ایتمشدر') in its marginal note.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `27247` =ایتالیا, `75463` =فرقتین, `22869` =ی, `15522` =معیت, `23238` =نده, `23253` =کی, `22219` =ا, `22782` =و, `22869` =ی, `22468` =ز, `22782` =و, `23346` =بو, `78478` =کون, `74227` =علی الصباح *(16 cipher groups in total)*

> داخلیه نظارتنه / عجله / [شمس صباح: ایتالیا فرقتینی معیتندهکی اویزو] ایله [بو کون علی الصباح ازمیردن] [حرکت] ایتمشدر ۱۰ اغستوس سنه ۹۸ علی

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâretine: Acele. [Şems Sabâh: İtalya firkateyni ma'iyyetindeki avizo] ile [bu gün ale's-sabâh İzmir'den] [hareket] etmişdir. 10 Ağustos sene [12]98. Alî.

6.19. `DH.ŞFR. 115/1` — Van (`11 Ağustos 1298` / `23 August 1882` · Signatory: Vân Vâlîsi Hasan [Hasan Pasha, Governor of Van])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Enciphered sections undeciphered (78 cipher groups — solved via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Long cipher telegram No. 278 dated 11 Ağustos 1298 (23 August 1882) from Governor Hasan Pasha of Van to the Ministry of the Interior concerning the delicate effort to bring the Naqshbandi leader Sheikh Ubeydullah Efendi—who had escaped from Istanbul back to his home region of Nehrî/Şemdinan near the Iranian border—back to the imperial capital. The Sublime Porte Cipher Bureau deciphered only the first five lines ('شیخ عبید اللهك معاملهٔ جمیله ایله جلبی نزد همایون خلافتپناهیده ملتزم اولدیغندن…') and abandoned lines 6–16 unsolved. Complete decipherment reveals that the Marshal of the Fourth Army instructed Mîrmîrân Mustafa Pasha to send Hasan Ağa ('حسن اغانك' = ۲۳۲٤۱ + ٤۸٤۸۲ + ٦۱۲٥۷), a Van notable enjoying longstanding personal ties with the Sheikh, to Sheikh Ubeydullah's residence ('نزدینه', ۱۷۳۲٤+۲۲۸٦۹+۲۳۲۳٦) to persuade him peacefully; yet given the strict prohibition against coercion ('اجباری', ٤٥۱۷۷+۲۲۸٦۹), the Governor warns that Hasan Ağa may succumb to misgivings and that Sheikh Ubeydullah himself ('کندوسی دخی قبول ایتمامك', ۷۸٤٤۹+۲۲۸٦۹ + ۷٦٥۱۱) may refuse the invitation, and therefore requests definitive imperial instructions.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `71465` =شیخ [اوراقده ۷۱٤٦٤؛ مفتاحده ۷۱٤٦٥ شیخ], `73482` =عبید, `22869` =ی, `59362` =جلب [اوراقده ٥۹٤٦۷ کبی], `59367` =جمیل — جمیله, `22717` =ك, `49254` =الله, — عبیداء, `15611` =ملتزم, `19524` =همایون, `63519` =خلافت — خلافتپناهی [اوراقده ٤٤۲۲۱/٦۳٥٦۱؛ باب عالی حلّنده : خلافتپناهیده], `55471` =رعایت, `66412` =یالکز [اوراقده ٤۹۱٤۱ = اقل؛ باب عالی حلّی و سیاق, `21141` =تأمین [باب عالی حلّنده : رعایت و تأمینله], `22869` =ی, ایجابی ۲۱۱٤۱ یالکز *(78 cipher groups in total)*

> داخلیه نظارت جلیلهسنه / دردنجی اردوی همایون مشیریت جلیلهسی شرف ایلدیکی تلغرافنامهنك فقرهٔ مهمهسی [شمس صباح: شیخ عبید اللهك] معاملهٔ [جمیله] ایله [جلبی] نزد [همایون خلافتپناهیده ملتزم] اولدیغندن [رعایت] و [تأمین] ایله [یالکز] ویاخود [اولاد و عیالیله برابر در سعادته] کوندرلمسی [امر و فرمان حضرت تاجداری] اقتضای عالیسندن اولدیغندن بونك ایچون [کورشمك اولهرق] بو اراده دائر میرمیران مصطفی پاشایه فقره فقره وصایای لازمه اجرا ایدیلهجکینك بیلدیرلمش اولمغله سز [شیخك مسئلهسی اقناعك سرحد] کوندریلوب سابقهٔ الفت و قناعتی ایجابنجه [بر مجلس اغا احوال حسن اغانك] بعض کونه [وهملر] ایلهمك [شبههسندن نزدینه کوندریلمك مناسبی دیگره] و [اجباری وقت اولمامق] اولهجغی اشعار اولنور بو اراده [شاید … بعد الاجرا بو بابده] ویریلهجك [بلکه شیخك کندوسی] دخی [قبول] ایتمامك [وارد شبهه] اولدیغندن بو بابدهکی ارادهٔ قطعیهنك زیرده استنباطیله عاجزانه استیذانnده جرأت اولندی ۱۱ اغستوس سنه ۹۸ وان والیسی حسن

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine: Dördüncü Ordu-yı Hümâyûn Müşîriyyet-i Celîlesi şeref eylediği telgrafnâmenin fıkra-i mühimmesi [Şems Sabâh: Şeyh Ubeydullâh'ın] mu'âmele-i [cemîle] ile [celbi] nezd-i [hümâyûn-ı hilâfet-penâhîde mültezem] olduğundan [ri'âyet] ve [te'mîn] ile [yalnız] veyâhûd [evlâd u ıyâliyle berâber Dersa'âdet'e] gönderilmesi [emr u fermân-ı hazret-i tâcdârî] iktizâ-yı âlîsinden olduğundan bunun içün [görüşmek olarak] bu irâdeye dâ'ir Mîrmîrân Mustafâ Paşa'ya fıkra fıkra vesâyâ-yı lâzime icrâ edileceğinin bildirilmiş olmağla siz [Şeyh'in mes'elesi iknâ'ın serhadd] gönderilüp sâbıka-i ülfet ve kanâ'ati îcâbınca [bir meclis ağa ahvâl Hasan Ağa'nın] ba'zı gûne [vehmler] eylemek [şübhesinden nezdine gönderilmek münâsibi dîğere] ve [icbârı vakt olmamak] olacağı iş'âr olunur. Bu irâde [şâyed ... ba'de'l-icrâ bu bâbda] verilecek [belki Şeyh'in kendüsi] dahî [kabûl] etmemek [vârid-i şübhe] olduğundan bu bâbdaki irâde-i kat'iyyenin zîrde istinbâtıyla âcizâne istîzânına cür'et olundu. 11 Ağustos sene [12]98. Vân Vâlîsi Hasan.

6.20. `DH.ŞFR. 115/9` — Van (`16 Ağustos 1298` / `28 August 1882` · Signatory: Vâlî-i Vân Hasan [Hasan Pasha, Governor of Van])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Enciphered sections undeciphered (47 cipher groups — solved via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Confidential ('mahremâne') cipher telegram No. 282 dated 16 Ağustos 1298 (28 August 1882) from Governor Hasan Pasha of Van, following up five days later on DH.ŞFR. 115/1 regarding the mission of Hasan Ağa to Sheikh Ubeydullah Efendi. The Sublime Porte Cipher Bureau solved only the first three and a half lines at the bottom margin and left the remaining four lines undeciphered. Complete decipherment via BOA, A.}d. 1060 establishes that the Fourth Army Command inquired once again whether Hasan Ağa had departed ('بو کره دخی سؤال اولنمشدر', ٦٨٧٣١ = سؤال), to which the Province of Van replied that it was awaiting orders from the Sublime Porte ('بو بابده انتظارنده بولندیغنی جوابی اعطا اولنمشدر', ٥٤١٩٦ + ٥١٣٧٨ + ٢٣٢٣٨ + ٥٩٤١٥ + ٢٢٨٦٩ + ٤٨٣٨٥), maintaining cautious restraint pending explicit instructions from the capital.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `65544` =ریاست, `22219` =ا, `17347` =اوراقده تلغراف [نظارت — نظر, `22219` =ا, `74132` =[اوراقده رقعه ۳/۲ سهوییله ٧٤١٢٢ — عرضاً عرض, `47157` =استیذان, `61257` =حسن, `48482` =اغا, `23241` =نك, `71465` =شیخ, `73482` =[اوراقده ٧٤١٨٢ کبی] — عبیداء عبید, `49254` =الله, `48485` =افندی, `17324` =نزد *(47 cipher groups in total)*

> داخلیه نظارت جلیلهسنه / محرمانه / [شمس صباح: ریاستاً [و] نظارتاً عرض [و] استیذان] اولنان [حسن اغانك شیخ عبید الله افندی نزدینه عزیمتی کیفیتی دردنجی اردو مشیریتندن] بو کره دخی [سؤال] اولنمشدر [اخیراً لازم] مقتضاسی [بو بابده انتظارنده] بولندیغنی [جوابی اعطا] اولنمشدر [اوراجه امر حضرت افندیلری نظارتیله تقیید امره] احتیاط قیلندیغی عرض اولنور ١٦ اغستوس سنه ٩٨ والیٔ وان حسن

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine: Mahremâne. [Şems Sabâh: Riyâseten [ve] nezâreten arz [u] istîzân] olunan [Hasan Ağa'nın Şeyh Ubeydullâh Efendi nezdine azîmeti keyfiyyeti Dördüncü Ordu Müşîriyyetinden] bu kerre dahî [su'âl] olunmuşdur. [Ahîren lâzım] muktezâsı [bu bâbda intizârında] bulunduğunu [cevâbı i'tâ] olunmuşdur. [Oraca emr-i hazret-i Efendileri nezâretiyle takyîd-i emre] ihtiyât kılındığı arz olunur. 16 Ağustos sene [12]98. Vâlî-i Vân Hasan.

6.21. `DH.ŞFR. 115/53` — Scutari (İşkodra) [via Salonica] (`5 Teşrîn-i Evvel 1298` / `17 October 1882` · Signatory: Abdî [Governor and Commander of Scutari])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — Enciphered sections undeciphered (15 cipher groups — solved via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Urgent ('mühimme') cipher telegram No. 412 dated 5 Teşrîn-i Evvel 1298 (17 October 1882) transmitted via Salonica from Abdî Pasha, Governor and Commander of Scutari, illustrating the diplomatic sensitivity surrounding Austria-Hungary's religious protectorate (Kultusprotektorat / himâye-i mezhebiyye) over Catholic clergy in northern Albania. Cramped beneath 'مهمه' in the right header cell stands the key indicator 'شمس صباح', mathematically confirmed by BOA, A.}d. 1060. Because a wounded Catholic priest ('مجروح پاپاس', ١٢٢٧٣ + ٥٥٣٢٨) stood under Austrian protection ('اوسترپا حمایهسنده', ٢٧٢٣٤ + ٦٢٢١٢ + ٢٣٢٩٦), anticipating an official protest ('پروتوسته', ٥٥٣٦٦ — paraphrased loosely as 'استدعای مخصوص' in the Sublime Porte clerk's marginal note) by the Austro-Hungarian consul resident in Scutari (٧٧٦٩٩), pursuit detachments were dispatched in every direction to arrest ('دردستی', ٦٤٧٨٣ + ٢٢٨٦٩) the assailant ('جارحك', ٥٩٢٧٨ + ٢٢٧١٧), vigorously pursuing Hepenci of Oçuzyan village.

- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** 12273 =مجروح, 55328 =پاپاس, 27234 =اوسترىا, 62212 =حمايه, 23296 =[ويا سندن] سنده, 27172 =اشقودره, 23231 =ده, 27234 =اوسترىا, 77699 =قونسلوس, 22869 =ى, 55366 =پروتوسته, 59278 =جارح, 22717 =ك, 64783 =دردست *(15 cipher groups in total)* [باب عالى خلاصه‌سنده : استدعاى مخصوص]

> داخليه نظارت جليله‌سنه / مهمه / [شمس صباح: مجروح پاپاس اوسترىا حمايه‌سنده] بولنديغى جهته [اشقودره ده] مقيم [اوسترىا قونسلوسى پروتوسته] ايده‌جكى حس اولنمغله [جارحك دردستى] حقنده بالتدبير هر طرفجه مقدم قوللره چيقاريلوب اوچوزيان كويندن هيه‌نجى شديداً تعقيب اولنمقده‌در ٥ تشرين اول سنه ٩٨ عبدى

- **Full Transliteration:** Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine: Mühimme. [Şems Sabâh: Mecrûh papas Avusturya himâyesinde] bulunduğu cihete [İşkodra'da] mukîm [Avusturya konsolosu protesto] edeceği hiss olunmağla [cârihin derdesti] hakkında bi't-tedbîr her tarafca mukaddem kollara çıkarılup Oçuzyan [Uç-Zadrima?] köyünden Hepenci şedîden ta'kîb olunmakdadır. 5 Teşrîn-i Evvel sene [12]98. Abdî.

6.22. `DH.ŞFR. 115/71` — Province of Kosovo (Pristina / Skopje) (`7 Teşrîn–i Sânî 1298` / `19 November 1882` · Signatory: Ahmed Hıfzî (Governor of Kosovo))

- **Key Branch & Status:** شمس صباح (Şems sabâh) — 100% undeciphered in the archive (12 cipher lines across two pages; solved word for word via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Two-page completely undeciphered cipher telegram from Governor Ahmed Hıfzî Pasha of Kosovo to the Ministry of the Interior addressing the evacuation of Polja (Polya) and villages around Berane across the Tara River on the Kosovo–Montenegrin frontier. Warning that forcibly relocating the Muslim population of Polja in the face of Montenegrin clans is impracticable—and that if the inhabitants refuse to accept relocation (ايتمزلر = 24426 + نفى 23222 + ايتمك 37368), issuing notifications to that effect will provoke dangerous misconceptions and harm—the Governor submits for the Sublime Porte's consideration a plan for resettlement and defensive measures on the near bank of Kolašin (Kolaşin).
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** 33913 =قوصوه, 23241 =نك, 22574 =ط, 22219 =ا, 22438 =ر, 22814 =ه, 17964 =نهر, 23241 =نك, 22219 =ا, 22782 =و, 53419 =برى, 23238 =نده, 78322 =كائن, 22261 =پ *(86 cipher groups in total)*

> داخليه نظارت جليله سنه: [شمس صباح] قوصوه نك طاره نهرينك اوبرى طرفنده كائن پوله و [اود]برانه قريه لرينك باتلغراف عرض اولنان تخليه لرى ممكن [اولميوب] قره طاغ قبائلندن پاشو نهرنده برى مذكور پوله قريه سى اهالئ اسلاميه سنه اكر عموم[اً] كوتورلمك اولوب پروايه عديم الامكان اطوار ايتمزلر ايسه او شونك بووجهله تبليغات ايجون جهت افكار مغايره يه منتهى اولديغى دركار اولديغندن مرقوم كوتورلمك جوار لازم كلانلك اتخاذ[ى] قولاشين برى [طرفنده] انلر كليتلو حاضره ميدان يرلشمك اولمسى لردن خسارات كوچمك اجراى ايجابى رأى دولتلرينه متوقدر فرمان. فى ٧ تشرين ثانى سنه ٩٨ احمد حفظى

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine: [Şems sabâh] Kosova'nın Tara nehrinin öbürü tarafında kâin Pole [Polya] ve [Od-]Berane karyelerinin bâ-telgraf arz olunan tahliyeleri mümkin [olmayub] Karadağ kabâilinden Paşo nehrinde beri mezkûr Pole karyesi ahâlî-i İslâmiyesine eğer umûm[en] götürülmek olub pervâya adîmü'l-imkân etvâr itmezler ise o şunun bu vechle teblîğât içün cihet-i efkâr-ı mugâyireye müntehî olduğu derkâr olduğundan merkûm götürülmek civâr lâzım gelenin ittihâz[ı ile] Kolaşin beri [tarafında] anlar külliyetlü hâzıra meydân yerleşmek olması[-ndan] hasârât göçmek icrâ-yı îcâbı re'y-i devletlerine mütevakkıfdır fermân. Fî 7 Teşrîn-i Sânî sene [12]98. Ahmed Hıfzî.

6.23. `DH.ŞFR. 115/89` — Kirkuk (Province of Mosul) (`22 Teşrîn–i Sânî 1298` / `4 December 1882` · Signatory: Vâlî-i Musul Tahsîn [Tahsîn Pasha, Governor of Mosul])

- **Key Branch & Status:** شمس صباح (Şems sabâh) — 100% undeciphered interlinearly (brief marginal gist by clerk at lower right; all cipher groups solved via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Cipher telegram dispatched from Kirkuk to the Ministry of the Interior by Governor Tahsîn Pasha of Mosul, reporting that Sheikh [Ubeydullah / Abdülkâdir] (شيخ 71465 + ... + 49253 الله, son of Sheikh Ubeydullah Nehrî) is expected to arrive in Mosul under military escort this coming Wednesday, and urgently renewing his request for authorization to execute the measure proposed in his telegram of 17 Teşrîn-i Sânî.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** 71465 =شيخ, 74282 =عبد, 49253 =[اه] الله, 22717 =ك, 22869 =ى, 74156 =عساكر — عسكر, 23264 =لى, 34722 =موصل, 22814 =ه, 78418 =كله, 22311 =ج, 22717 =ك, 16176 =مومى اليها — مومى اليه

داخليه نظارتنه: [شمس صباح] شيخ عبد القادرك عسكرله اشبو چهارشنبه كون موصله كله جكى انلاشلديغندن مومى اليه حقنده فى ١٧ تشرين ثانى تاريخلو تلغرافنامهٔ عاجزانه مده معروض تدبيرك سريعا اجراسنى تكرار استدعا اولنور فرمان. فى ٢٢ تشرين ثانى سنه ٩٨ والىٔ موصل تحسين

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâretine: [Şems sabâh] Şeyh Abdülkâdir'in askerle işbu Çehârşenbe gün[ü] Musul'a geleceği anlaşıldığından mûmâ-ileyh hakkında fî 17 Teşrîn-i Sânî târîhlü telgrafnâme-i âcizânemde ma'rûz tedbîrin serî'an icrâsını tekrâr istid'â olunur fermân. Fî 22 Teşrîn-i Sânî sene [12]98. Vâlî-i Musul Tahsîn.

6.24. `DH.ŞFR. 115/93` — Province of Scutari / İşkodra (via Salonica) (`23 Teşrîn-i Sânî 1298` / `5 December 1882` · Signatory: Abdî (Governor and Commander of Scutari))

- **Key Branch & Status:** شمس صباح (Şems sabâh) — Partially enciphered; 4-line cipher section 100% undeciphered in the archive (solved completely via BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Telegram transmitted via Salonica from Governor Abdî Pasha of Scutari to the Ministry of the Interior reporting that Luka Jovan of Cetinje, a Montenegrin subject visiting the town of Scutari, was shot and wounded by an unknown assailant and died five or six hours later after stating before his death that he did not recognize his attacker. The four-line cipher passage—left completely unsolved in the archive—reveals that official inquiries established the deceased to have been one of the fugitives from Čevo (Keçven) involved in earlier frontier blood-feud woundings, and that he was shot in blood-revenge and retaliation by the Kelişi faction.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `13486` =مرقومه — مرقوم, `61193` =حكومت, `65482` =ديكر, `22778` =ن, `22389` =د, `22778` =ن, `22814` =ه, `22782` =و, `22328` =چ, `22717` =ك, `76367` =فرارى — فرار, `23229` =ايچون, `62377` =حدود / حقوق, `33864` =قره طاغ *(`29` cipher groups in total)*

داخليه نظارت جليله سنه: قره طاغ تبعه سندن چتينه لى لوقا يوان نام شخص بورايه كلمش اولديغى حالده نفس قصبه ده اسمى مجهول بر شخص طرفندن جرح اولنوب بش التى ساعت ظرفنده متأثراً وفات ايدرك حال حياتنده كيفيت جرحندن لدى السؤال جارح وقاتلنى بيله ميه جكنى افاده ايتمشدر. [شمس صباح] مرقوم حكومت ديكر ايچون فرارى كچوه ندن و قره طاغ حقوقى مجروح و جارحلرندن اولمق [ملابسه سيله] بونلردن كليشى ده انتقام مقصديله [جرح ايدلمش] ظن ايدلديكى جملهٔ تحقيقاتدن بولنديغى معروضدر. فى ٢٣ تشرين ثانى سنه ٩٨ عبدى

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine: Karadağ tebaasından Çetineli Luka Yovan nâm şahıs buraya gelmiş olduğu hâlde nefs-i kasabada ismi mechûl bir şahıs tarafından cerh olunub beş altı sâat zarfında müteessiren vefât iderek hâl-i hayâtında keyfiyet-i cerhinden lede's-suâl cârih ve kâtilini bilemeyeceğini ifâde itmişdir. [Şems sabâh] Merkûm hükûmet[-i] diğer için firârî Keçven'den ve Karadağ hukûk-ı mecrûh ve cârihlerinden olmak [mülâbesesiyle] bunlardan Kelişi'de intikâm maksadıyla [cerh idilmiş] zann idildiği cümle-i tahkîkâtdan bulunduğu ma'rûzdur. Fî 23 Teşrîn-i Sânî sene [12]98. Abdî.

6.25. `DH.ŞFR. 115/98` — Province of Scutari / İşkodra (via Salonica) (`28 Teşrîn-i Sânî 1298` / `10 December 1882` · Signatory: Abdî (Governor and Commander of Scutari))

- **Key Branch & Status:** شمس صباح (Şems sabâh) — 100% undeciphered interlinearly (marginal summary note at right; proves conclusively that the word misread as 'vefât' [natural death] in the BOA catalog summary is printed entry 76519 = 'قتل' [assassination/homicide] in BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Dispatched via Salonica from Governor Abdî Pasha of Scutari to the Ministry of the Interior in reply to an inquiry of 27 Teşrîn-i Sânî, this telegram reports that Hayreddîn Bey hails from Mat in the district of Debar (Debre), that following the assassination (76519 = 'قتل') of Rızâ Bey of Mat he fled to Corfu where he currently resides, and that Hâlid Bey is his brother. Whereas the BOA catalog summary misread the clerk's hasty marginal note as 'vefâtına' ('upon his death'), the underlying cipher group 76519 in BOA, A.}d. 1060 proves that Rızâ Bey was killed ('قتل').
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `63683` =خير, `24476` =ال, `65472` =دين, `54144` =بك, `31523` =دبره, `34643` =ماط, `52185` =اهالى, `23296` =سندن, `34643` =ماط, `23264` =لى, `66291` =رضا, `54144` =بك, `22717` =ك, `76519` =قتل — قاتل — قتيل *(`23` cipher groups in total)*

داخليه نظارت جليله سنه: ج ٢٧ [شمس صباح] خير الدين بك دبره قضاسنه تابع ماط اهاليسندن اولوب ماطلى رضا بكك وقوع قتلنه مبنى قورفويه كيدرك الان اوراده بولنديغى و خالد بك دخى مومى اليهك برادرى اولديغى معروضدر. فى ٢٨ تشرين ثانى سنه ٩٨ عبدى

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine: C[evâb] 27 [Teşrîn-i Sânî]. [Şems sabâh] Hayreddîn Bey Debre kazâsına tâbi' Mat ahâlîsinden olub Matlı Rızâ Bey'in vukû'-ı katline mebnî Korfu'ya giderek el-ân orada

bulunduğu ve Hâlid Bey dahî mûmâ-ileyhin birâderi olduğu ma‘rûzdur. Fî 28 Teşrîn-i Sânî sene [12]98. Abdî.

6.26. `DH.ŞFR. 116/31` — Province of Mosul (via Diyarbekir) (`8 Mart 1299` / `20 March 1883` · Signatory: [Tahsîn Pasha, Governor of Mosul — page 1 of a 194-word telegram; signature on page 2])

- **Key Branch & Status:** `Şems Sabâh` — 49 cipher groups (March 1883 / Rûmî 1299 — undeciphered; solved via the Şems Sabâh column of BOA, A.}d. 1060)
- **Historical and Philological Summary:** Undeciphered cipher telegram dated 8 Mart 1299 (20 March 1883) from Mosul to the Ministry of the Interior. Lossless 3× magnification confirms that the header reads 'شمس صباح' (Şems Sabâh), proving that BOA, A.}d. 1060 remained in uninterrupted use across Interior Ministry correspondence right up toward its formal retirement on 1 Muharram 1301 (2 November 1883). Substantively, merchants reported that in the wake of the Sulaymaniyah incident (31621 + 18433 + 23291), certain soldiers seized goods from shops, causing the bazaar shutters to remain closed (قپالی) and shaking public confidence; the dispatch accordingly requests summoning the Marshal (Müşîr Pasha) so that a capable officer may be appointed to the local command.
- **Principal `A.}d. 1060` Decipherment Matches:** `31621` =سلیمانیه, `18433` =وقایع — وقوع, `23291` =سی, `24426` =لر, دکان — دکاکین= `64854` =ی, `22869` طرف / طپانچه= `72756` =بری, `53419` =دن, `23232` =عساکر شاهانه= `74152`, `58219` =توقیف / تفریق, `36244` =المق / المغه, `47235` =اشیا, `23232` =دن *(`49` cipher groups in total)*

> داخلیه نظارت جلیله سنه: ج ۸ مارت سنه ۹۹ [شمس صباح] سلیمانیه وقعه سی در دست تحقیقات ایسه ده تحقیقات اولیه دن النان [معلوماته] و مسببلرنك هویتنه دائر محققه نه ویرلدیکنده البتده عساکر شاهانه دن بری طرفی بعض دکانلردن اشیا المقده و مؤخراً [توقیف] قول ده بولندغی کبی صالح نام محله مفتی حقنده ده اشعارات و سوء حالدن امنیتلری منسلب اولدیغی و دکانلر قپالی قالدیغی تجار وسائره طرفندن بیان ایدیلوب تأمیناتلری و [آسایشك] استقراری ایسه ده قالمیه رق بسبتون منسلب اولدیغندن همان قوماندانلغ[نه] مقتدر و اصحاب حزم و احتیاطدن برینك تعیینی ایجون بوکون مشیرك دعوتی بابنده اطمئناندن...

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine: C[evâb] 8 Mart sene [12]99. [Şems sabâh] Süleymâniye vak‘ası derdest-i tahkîkât ise de tahkîkât-ı evveliyeden alınan [ma‘lûmâta] ve müsebbiblerinin hüviyetine dâir muhakkaka[?] virildiğinde elbette asâkir-i şâhâneden biri tarafı ba‘zı dükkânlardan eşyâ almakda ve muahharan [tevkîf] kol da bulunduğu gibi Sâlih nâm mahalle müftî[si] hakkında da iş‘ârât ve sû’-i hâlden emniyetleri münselib olduğu ve dükkânlar kapalı kaldığı tüccâr ve sâire tarafından beyân idilüb te’mînâtları ve [âsâyişin] istikrârı ise de kalmayarak büsbütün münselib olduğundan hemân kumandanlığ[ına] muktedir ve ashâb-ı hazm ü ihtiyâtdan birinin ta‘yîni içün bugün Müşîr'in da‘veti bâbında itmi’nândan...

7. Decipherment of `5` Residual Undeciphered Telegrams of the Fifth Register (`1879–July 1881`, `63`-Page Ring, `DH.ŞFR. 113–114`)

7.1. `DH.ŞFR. 113/77` — Province of Van (via Diyarbekir) (`13 Mart 1297` / `25 March 1881` · Signatory: Abdurrahmân (Governor of Van) · قمر صباح (Kamer sabâh — +8 shift on the 63-page Fifth Register ring: 25xxx=16xxx, 26xxx=17xxx, 27xxx=18xxx))

- **Key Branch & Status:** قمر صباح (Kamer sabâh — +8 shift on the 63-page Fifth Register ring: 25xxx=16xxx, 26xxx=17xxx, 27xxx=18xxx) — Undeciphered interlinearly (a few penciled letters in line 2 and a 2-line clerk's gist at the bottom; solved completely via the +8 Kamer shift of the Fifth Register)
- **Historical and Cryptological Summary:** Fifth Register Kamer Sabâh (+8 shifted) cipher telegram dispatched via Diyarbekir from Governor Abdurrahmân Pasha of Van to the Ministry of the Interior in reply to a telegram of 6 Mart 1297, confirming that Fâlih Pasha is genuinely fit for official employment and that appropriate recommendations will be submitted when the occasion arises.

> داخلیه نظارت جلیله سنه: ج ٦ مارت سنه ٩٧ [قمر صباح] فالح پاشا فی الحقیقه استخدامه الویرشلی در [؟] وقتنده ایجاب حال عرض اولنه جقدر فرمان. فی ١٣ مارت سنه ٩٧ عبد الرحمن

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine: C[evâb] 6 Mart sene [12]97. [Kamer sabâh] Fâlih Paşa fi'l-hakîka istihdâma elverişlidir; vaktinde îcâb-ı hâl arz olunacakdır fermân. Fî 13 Mart sene [12]97. Abdurrahmân.

7.2. `DH.ŞFR. 113/97` — Province of Baghdad (`27 Mart 1297` / `8 April 1881` · Signatory: Takiyyüddîn (Governor of Baghdad) · شمس صباح (Şems sabâh — Fifth Register k=0))

- **Key Branch & Status:** شمس صباح (Şems sabâh — Fifth Register k=0) — 100% undeciphered interlinearly (cropped marginal gist at bottom; solved via Fifth Register k=0 key)
- **Historical and Cryptological Summary:** Fifth Register Şems Sabâh cipher telegram from Governor Takiyyüddîn Pasha of Baghdad to the Ministry of the Interior reporting that because the Sheikh of Muhammara (Muhammere / Khorramshahr) is Shi'i, he intends—like other pilgrims—to visit the Shrine Cities of Iraq ('Atabât-ı 'Âliyât: Najaf and Karbala); noting that he had previously made the pilgrimage twice without giving rise to any difficulty, the Governor advises that there is no objection to his visit.

> داخليه نظارت جليله سنه: [شمس صباح] محمره شيخى شيعى اولمق ملابسه سيله سائر زوار مثللو عتبات عاليه زيارتنه كلمك [اوزره بصره يه] واستيذان ايديلان كيفيت ايسه كندى [مملكتى نزدى] ايله كلمك اولوب بوندن اول ايكى كره [كلديكنك] محذور [كورلمديكى كبى بو دفعه] دخى بر [محذور] لازم كلميه جكى اولديغندن معروضدر. فى ٢٧ مارت سنه ٩٧ تقى الدين

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine: [Şems sabâh] Muhammere Şeyhi Şî'î olmak mülâbesesiyle sâir züvvâr misillü Atebât-ı Âliye ziyâretine gelmek [üzere Basra'ya] ve istîzân idilen keyfiyet ise kendi [memleketi nezdi] ile gelmek olub bundan evvel iki kerre [geldiğinin] mahzûr [görülmediği gibi bu def'a] dahî bir [mahzûr] lâzım gelmeyeceği olduğundan ma'rûzdur. Fî 27 Mart sene [12]97. Takiyyüddîn.

7.3. `DH.ŞFR. 113/99` — Province of Ma'mûretülazîz (Harput / Elazığ) (`28 Mart 1297` / `9 April 1881` · Signatory: Hasan Tahsîn (Governor of Ma'mûretülazîz) · شمس صباح (Şems sabâh — Fifth Register k=0))

- **Key Branch & Status:** شمس صباح (Şems sabâh — Fifth Register k=0) — First 5 lines enciphered and undeciphered interlinearly (one-line clerk's gist at bottom; solved via Fifth Register k=0)
- **Historical and Cryptological Summary:** Telegram from Governor Hasan Tahsîn Pasha of Ma'mûretülazîz to the Ministry of the Interior recalling his earlier dispatch No. 134 of 22 Teşrîn-i Sânî 1296 regarding petitions submitted by Orthodox Christian inhabitants of the province seeking expansion of their ecclesiastical administration and liturgical rites, and requesting instructions on how to handle both this matter and similar applications.

> داخليه نظارت جليله سنه: داخل ولايتده [شمس صباح] متوطن ارتودوقس خرستيان اهاليسى طريق و ادارهٔ روحانيه لرينك عهده توسيع [ايدن كسان] حقنده اولزجه مبعوث استدعايه دائر فى ٢٢ تشرين ثانى سنه ٩٦ تاريخ و يوز اوتوز درت نومرولو عريضهٔ جوابيه ده عرض اولنديغندن كرك بو بابده و كرك بو كبيلر حقنده نه وجهله معامله ايدلمسى اقتضا ايده جكنك تبليغنه... فى ٢٨ مارت سنه ٩٧ حسن تحسين

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine: Dâhil-i vilâyetde [Şems sabâh] mütevattın Ortodoks Hristiyan ahâlîsi tarîk ve idâre-i rûhâniyelerinin ahdde tevsî' [iden kesân / idilen...] hakkında evvelce meb'ûs istid'âya dâir fî 22 Teşrîn-i Sânî sene [12]96 târîh ve yüz otuz dört numrolu arîza-i cevâbiyede arz olunduğundan gerek bu bâbda ve gerek bu gibiler hakkında ne vechle mu'âmele idilmesi iktizâ ideceğinin teblîğine... Fî 28 Mart sene [12]97. Hasan Tahsîn.

7.4. `DH.ŞFR. 114/8` — Province of Baghdad (via Diyarbekir) (`27 Hazîrân 1297` / `9 July 1881` · Signatory: Takiyyüddîn (Governor of Baghdad) · شمس صباح (Şems sabâh — Fifth Register k=0))

- **Key Branch & Status:** شمس صباح (Şems sabâh — Fifth Register k=0) — Undeciphered interlinearly, with a lacunose 2-line clerk's gist at the bottom; yielded 10 new/corrected lexical entries for the Fifth Register
- **Historical and Cryptological Summary:** Telegram from Governor Takiyyüddîn Pasha of Baghdad to the Ministry of the Interior stressing that leaving the Sub-province (Mutasarrıflık) of Najd (Necid) under prolonged acting administration impedes the sound conduct of district affairs and that the strategic importance of the region is self-evident; renewing his submission of 29 Nîsân 1297, he urgently requests an imperial decree either confirming Abdülganî Pasha as permanent Mutasarrıf or appointing another pasha to the post.

> داخليه نظارتنه: [شمس صباح] نجد متصرفلغنك طول مدت وكالتله صورت اداره سى مصالح لوانك حسن جريانه مانع اولديغندن و اورانك اهميت موقع و مصلحتى عرض و تعريفدن مستغنى بولنديغندن فى ٢٩ نيسان سنه ٩٧ تاريخلو عريضهٔ تلغرافيه ده كوسترلديكى اوزره عبد الغنى پاشانك ابقاسى ياخود سائر [بر] پاشانك اشبو متصرفلغه نصبى حقنده كى ارادهٔ عليه لرينك سرعت اشعارى تكرار مستدعادر. فى ٢٧ حزيران سنه ٩٧ تقى الدين

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâretine: [Şems sabâh] Necid Mutasarrıflığının tûl-i müddet vekâletle sûret-i idâresi mesâlih-i livânın hüsn-i cereyânına mâni‘ olduğundan ve oranın ehemmiyet-i mevki‘ ve maslahatı arz ve ta‘rîfden müstağnî bulunduğundan fî 29 Nîsân sene [12]97 târîhlü arîza-i telgrafiyede gösterildiği üzere Abdülganî Paşa'nın ibkāsı yâhûd sâir [bir] Paşa'nın işbu mutasarrıflığa nasbı hakkındaki irâde-i aliyyelerinin sür‘at-i iş‘ârı tekrâr müsted‘âdır. Fî 27 Hazîrân sene [12]97. Takiyyüddîn.

7.5. `DH.ŞFR. 114/10` — Province of Van / Erzurum (Diyarbekir line) (`13 Temmuz 1297` / `25 July 1881` · Signatory: [Cropped at bottom margin in scan — latest attested telegram of the Fifth Register] · شمس صباح (Şems sabâh — Fifth Register k=0))

- **Key Branch & Status:** شمس صباح (Şems sabâh — Fifth Register k=0) — 100% undeciphered in the archive (dated 13 Temmuz 1297, marking the latest attested use of the Fifth Register [1879–July 1881]; spelled-out proper names 'Arisdages [Aristakes]' and 'the notorious Hrimyan' [Mkrtich Khrimian] deciphered in full)
- **Historical and Cryptological Summary:** Dated 13 Temmuz 1297 (25 July 1881) and representing the final attested dispatch encoded with the Fifth Register (the first 5-digit 63-page Usûl-i Seyyârât codebook), this completely unsolved cipher reports to the Ministry of the Interior that an individual named 'Arisdages [Aristakes]', in contact with the deputy Armenian prelate (murahhasa vekîli), belongs to the circle of the celebrated Mkrtich Khrimian (Mıgırdiç Hrimyan) and details the activities conducted with his Armenian associates. Immediately after this date, BOA, A.}d. 1060 (the 62-page Sixth Register) entered official service.

> داخليه نظارت جليله سنه: [شمس صباح] ارمنى [مرخصه] وكيلنه تعلّق اولنان اريجداكس [امير] مشهور قريميان [قوميته ليلرندن] اولوب [كنديله] برلكده ارمنيلى [اهالى...]

- **Full Transliteration:** Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine: [Şems sabâh] Ermenî [murahhasa] vekîline tealluk olunan Arisdages [Aristakes] [emîr] meşhûr Hrimyan [komitelilerinden] olub [kendiyle] birlikde Ermenîli [ahâlî...]

8. Selected Visual Archival Evidence Plates (`BOA, A.}d. 1060`, `MB.İ. 80/114`, `A.}MTZ.(04) 19/21`, and `DH.ŞFR. 114–116`)

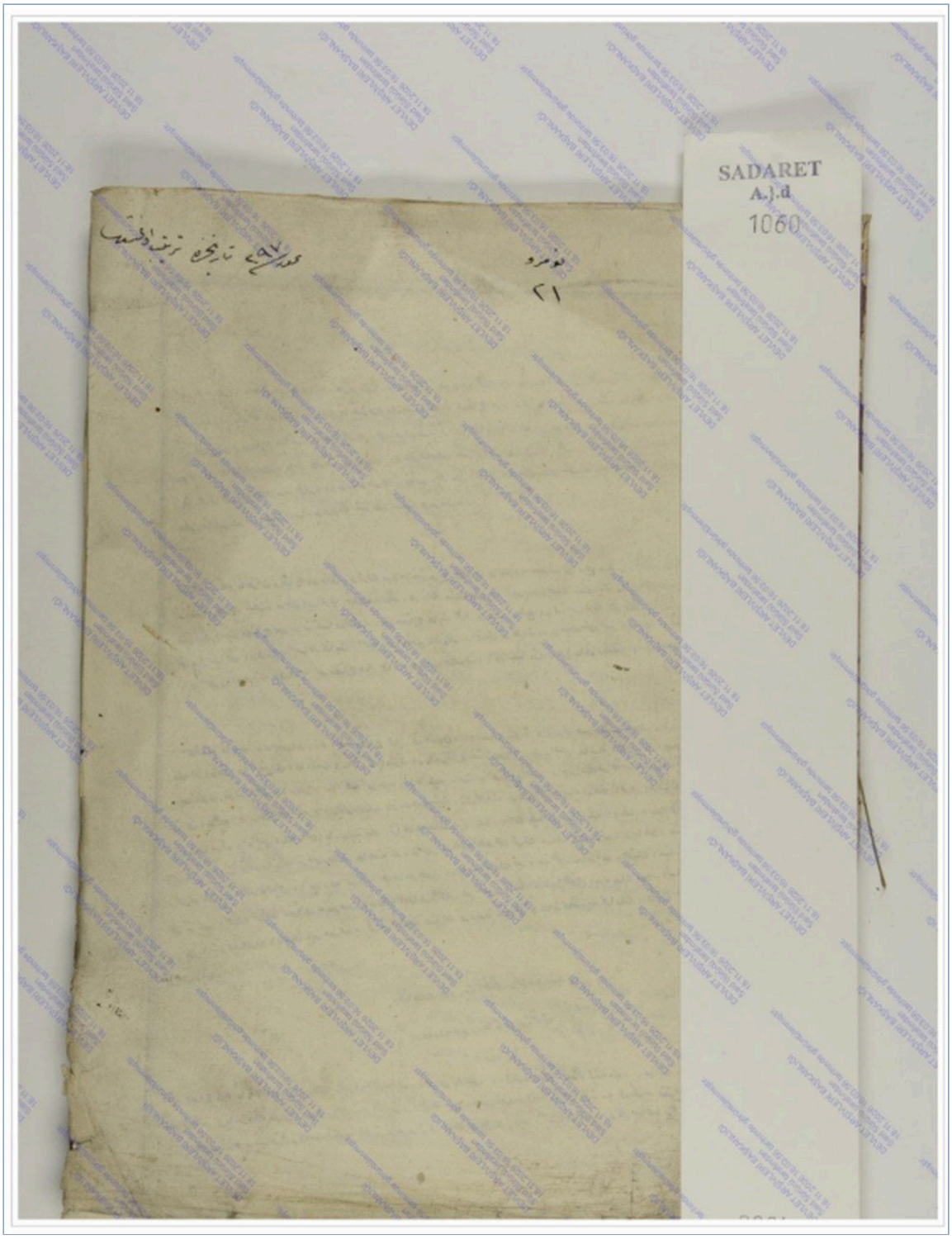

Plate 1 — BOA, A.}d. 1060, Mi=00 (Front Cover · Copy No. 21) — Front cover of printed Sixth Register Copy No. 21 belonging to the Secretariat of the Grand Vizierate (Sadâret Mektûbî Kalemi), bearing at upper left the official retirement endorsement «غرهٔ م سنه ۳۰۱ تاریخنده ترك اولنمشدر» (1 Muharram 1301 = 2 November 1883).

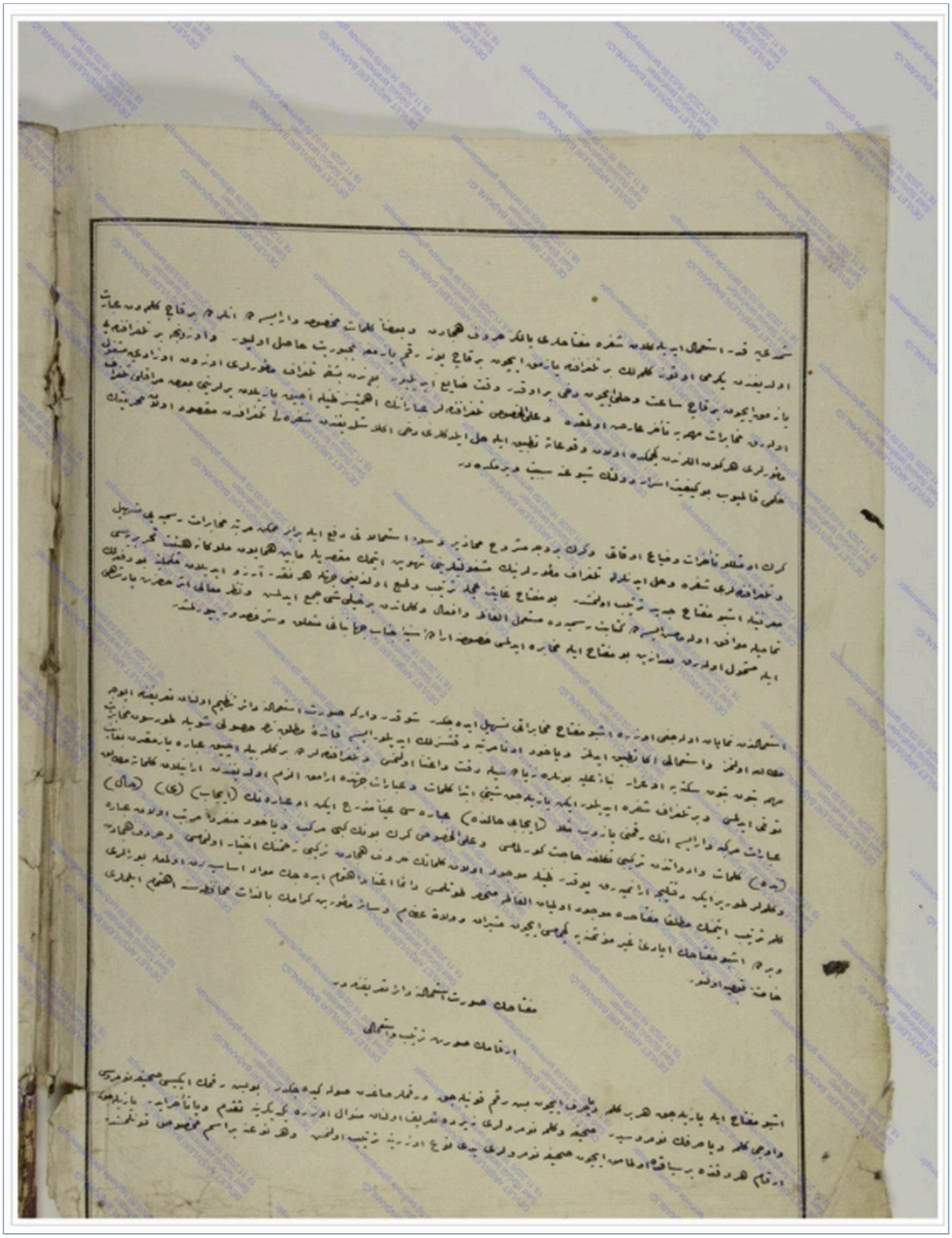

Plate 2 — BOA, A.}d. 1060, Mi=01 (Ta‘rîfnâme · Page 1) — Opening page of the instruction manual confessing that earlier alphabetic ciphers had been broken by telegraph clerks ««وقوعاته تطبيق ايله» (by matching against current events, i.e., crib-dragging) and announcing the compilation of the new 5-digit key by the Editorial Board of the Imperial Secretariat (Mâbeyn-i Hümâyûn Hey’et-i Tahrîriyyesi).

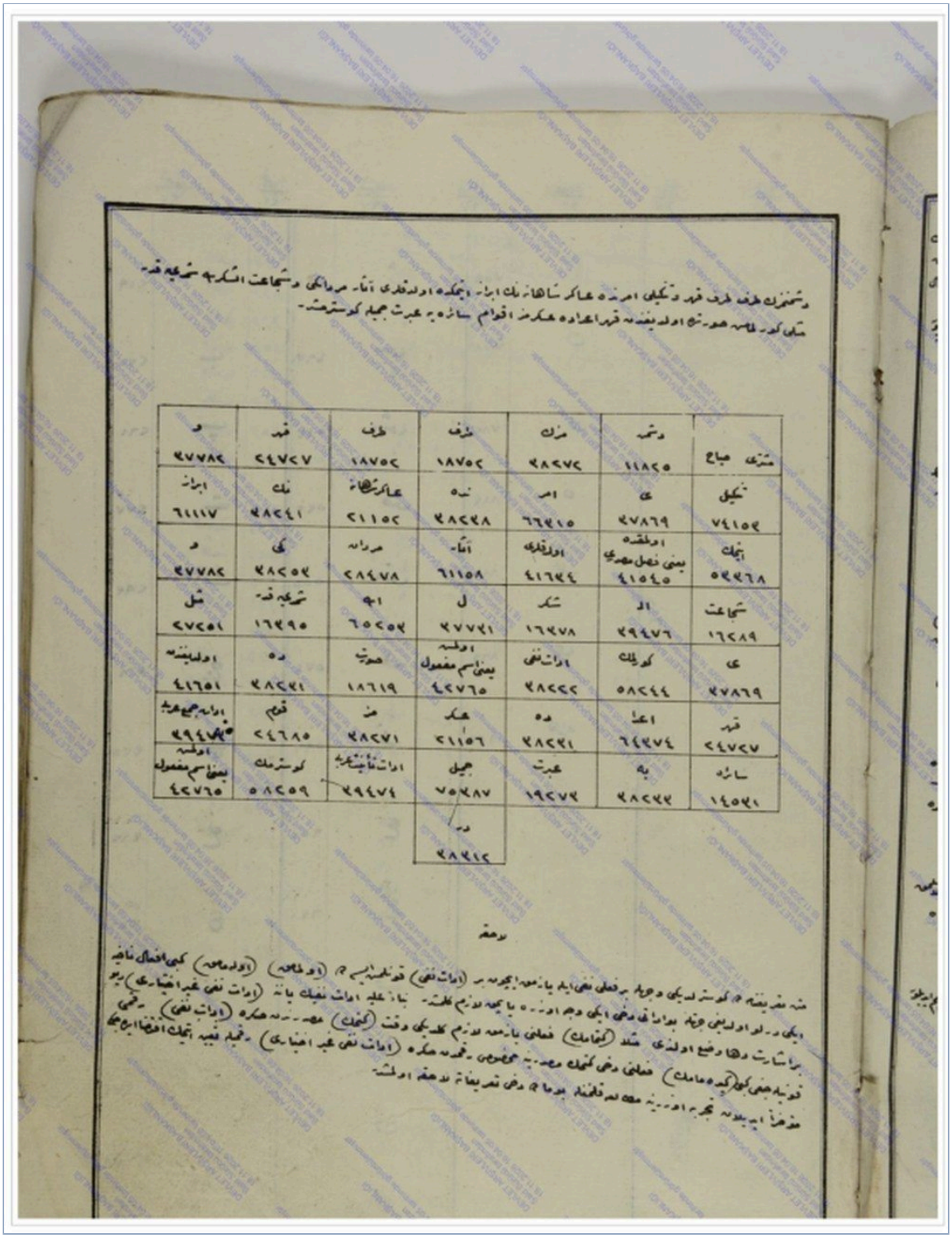

Plate 3 — BOA, A.}d. 1060, Mi=04 (Ta‘rîfnâme · Official Müşterî Sabâh Worked Table and Addendum) — The 49-unit official worked encipherment table prepared by Mâbeyn-i Hümâyûn under «مشترى صباح» (S=+14) (proving 37731 = ل, 41634 = اولدقلرى, 38222 = ادات نفى) together with the Addendum (Lâhika) introducing the impotential negation marker («ادات نفى غير اخبارى»).
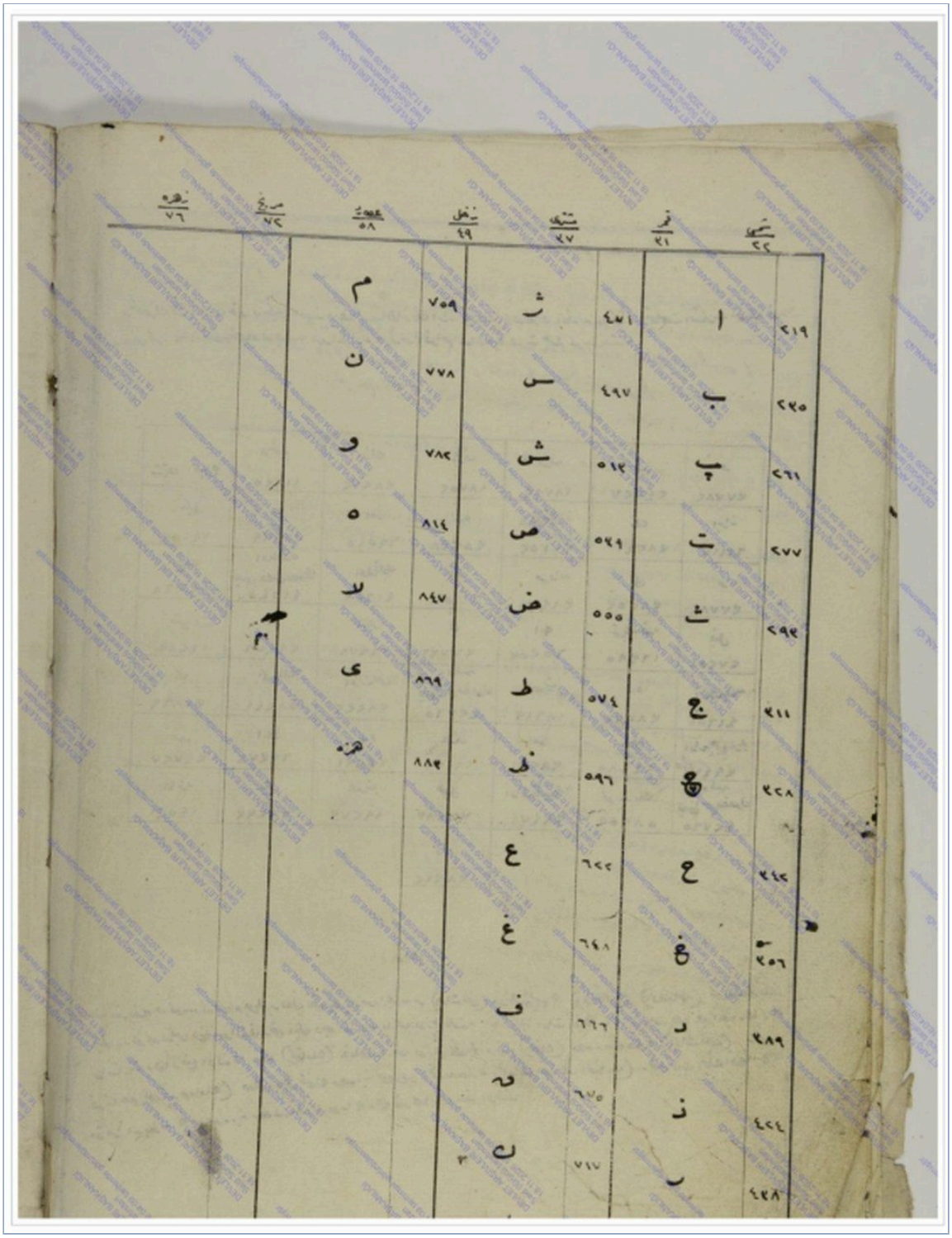

Plate 4 — BOA, A.}d. 1060, Mi=05 (Hurûf-ı Hecâ · Şems=22, Kamer=31, Müşterî=37, Zuhal=49, Utârid=58, Merîh=72, Zühre=76) — First cipher sheet displaying the seven planetary column headers across the top and the zero-free 3-digit letter codes from 219 (ا) to 883 (همزه).

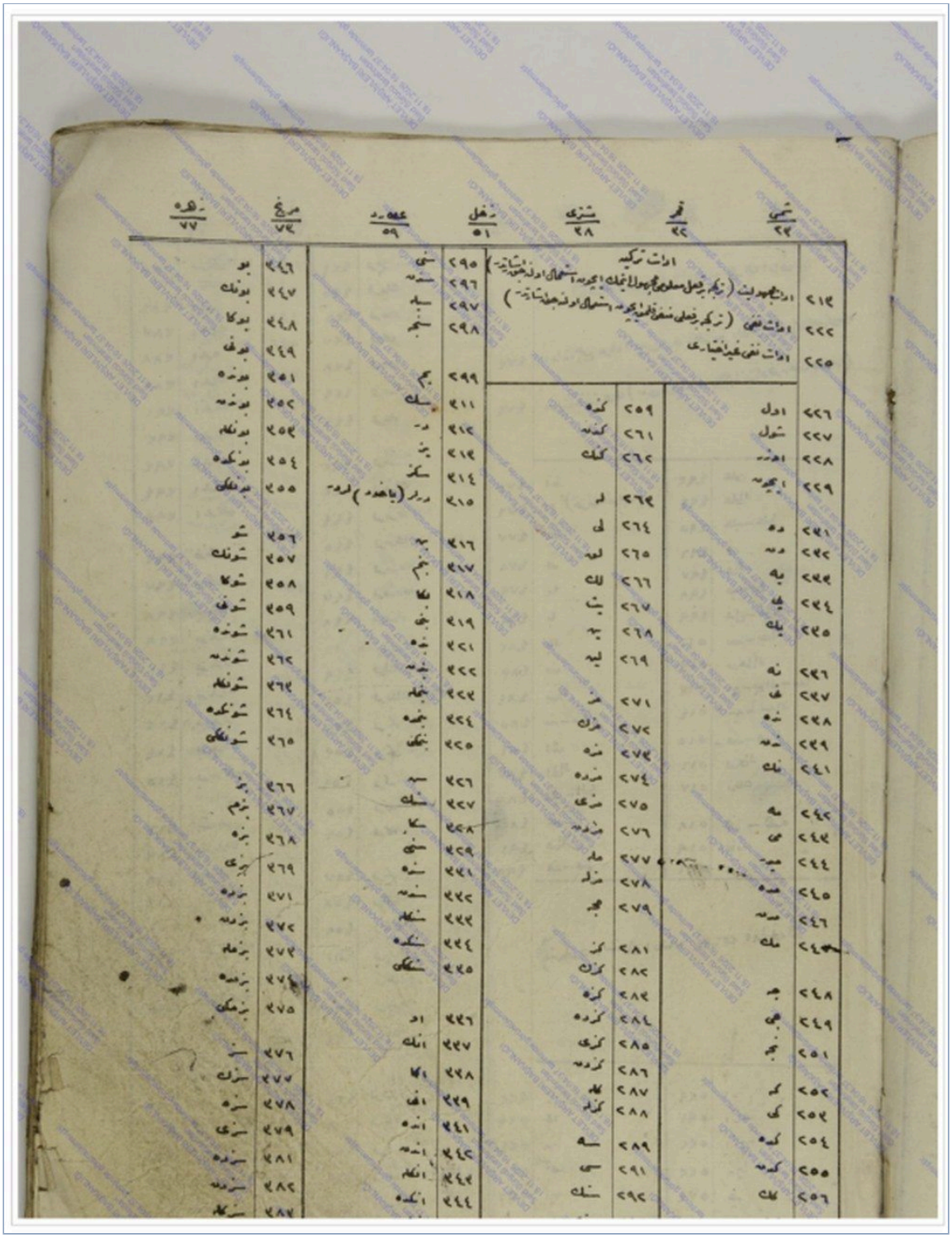

Plate 5 — BOA, A.}d. 1060, Mi=06 (Edât-ı Türkiyye · Şems=23) — Table of Turkish particles comprising the passive operator (edât-ı meçhûliyyet, 23212), verbal negation operator (edât-ı nefy, 23222), impotential negation operator (edât-ı nefy-i gayr-ı ihbârî, 23225), and Turkish case, possessive, copular, and pronominal paradigms.

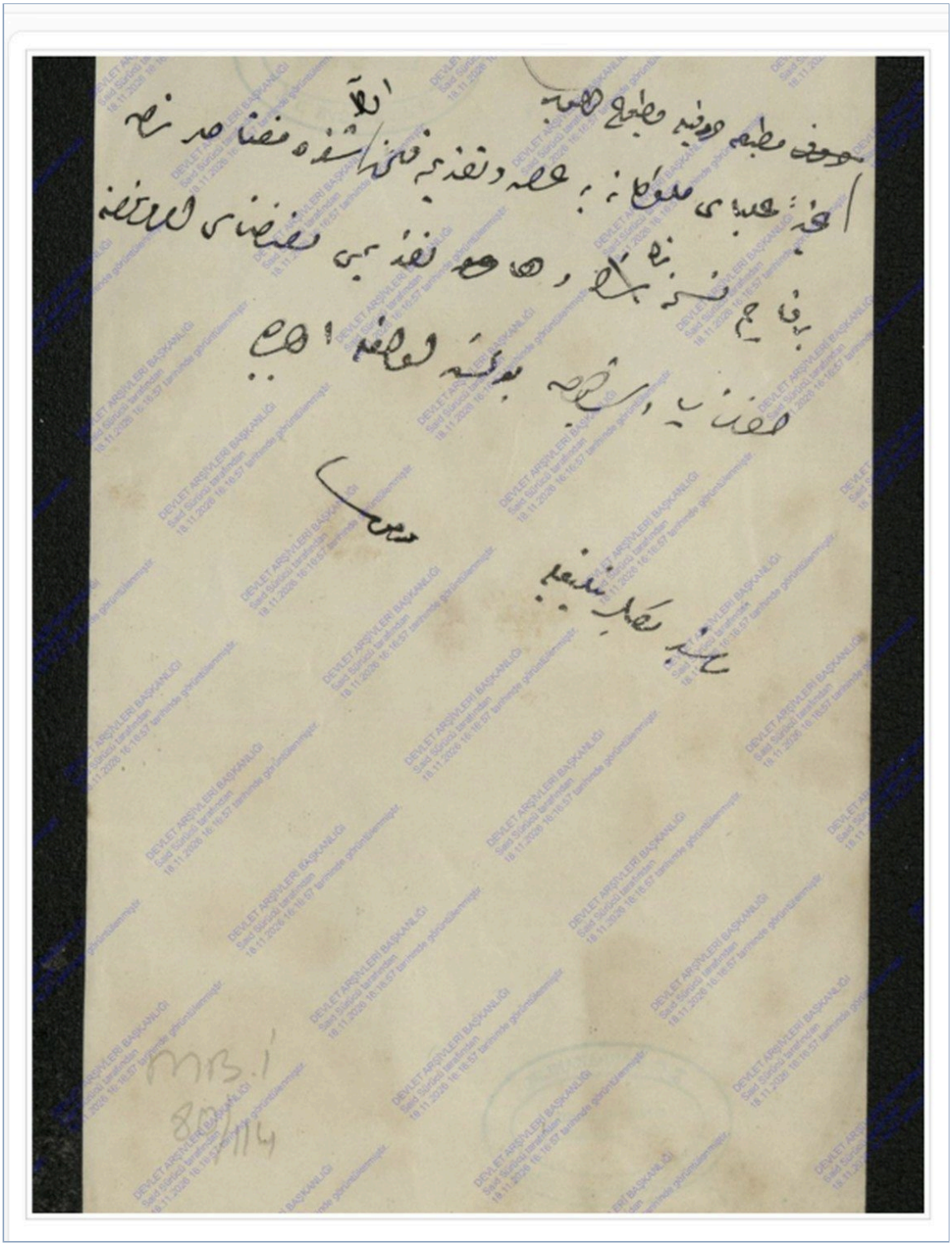

Plate 6 — BOA, MB.İ. 80/114 (25 Ramadân 1298 / 21 August 1881 · Grand Vizier Küçük Said Pasha) — Grand Vizierial memorandum documenting that the new cipher codebooks had been printed at the Imperial Printing House (Matbaa-i Âmire) and submitted to Sultan Abdülhamid II.

Plate 7 — BOA, A.}MTZ.(04) 19/21 (22 Dhu’l-Qa‘da 1301 / 13 September 1884 · Eastern Rumelia Original Two-Digit Cipher Key) — Original 6×6 cipher key table (34 populated cells × 2 zero-free codes = 68 codes) dedicated to correspondence between the Province of Eastern Rumelia and the Sublime Porte.

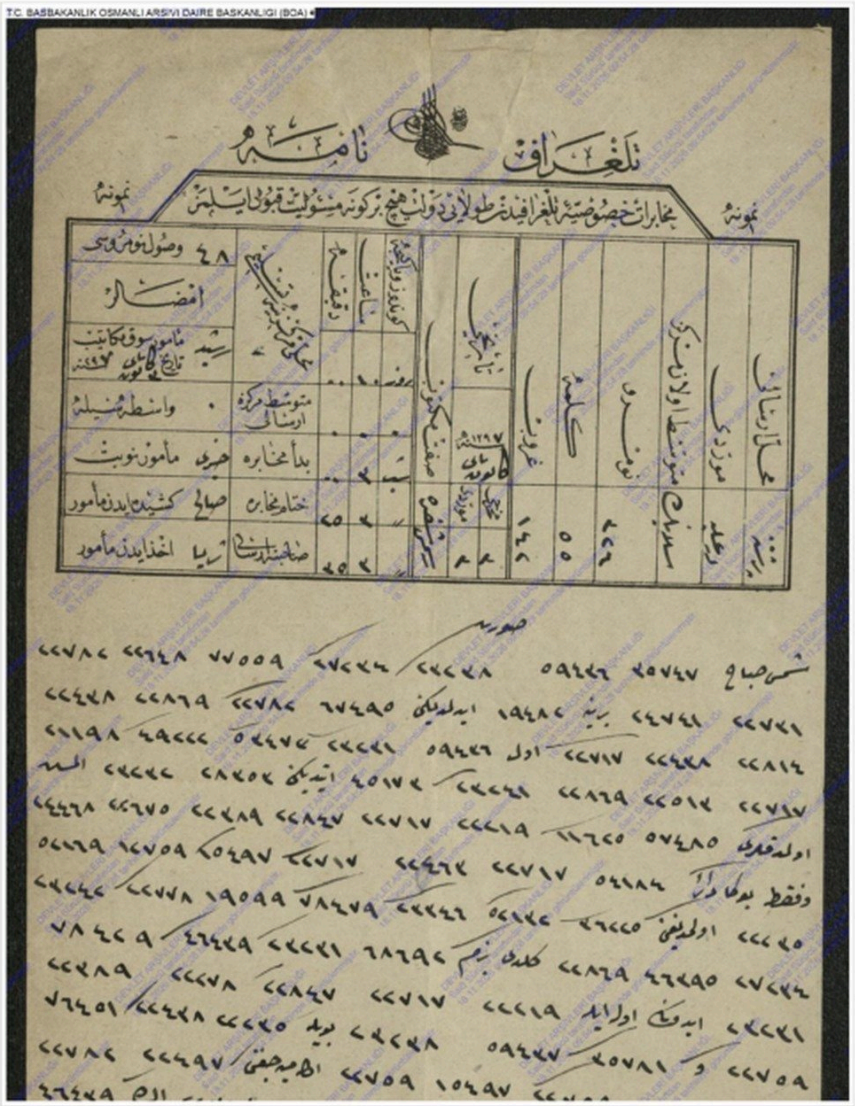

Plate 8 — BOA, DH.ŞFR. 114/25, Mi=0 (Taşlıca / Kosovo · 15 January 1882 · 14 Lines Unsolved) — The 99-group Taşlıca cipher telegram filed undeciphered on 16 January 1882, reporting the outbreak of the 1882 Herzegovina / Nevesinje conscription uprising and an attack by 500–600 insurgents upon an Austro-Hungarian conscription detachment.

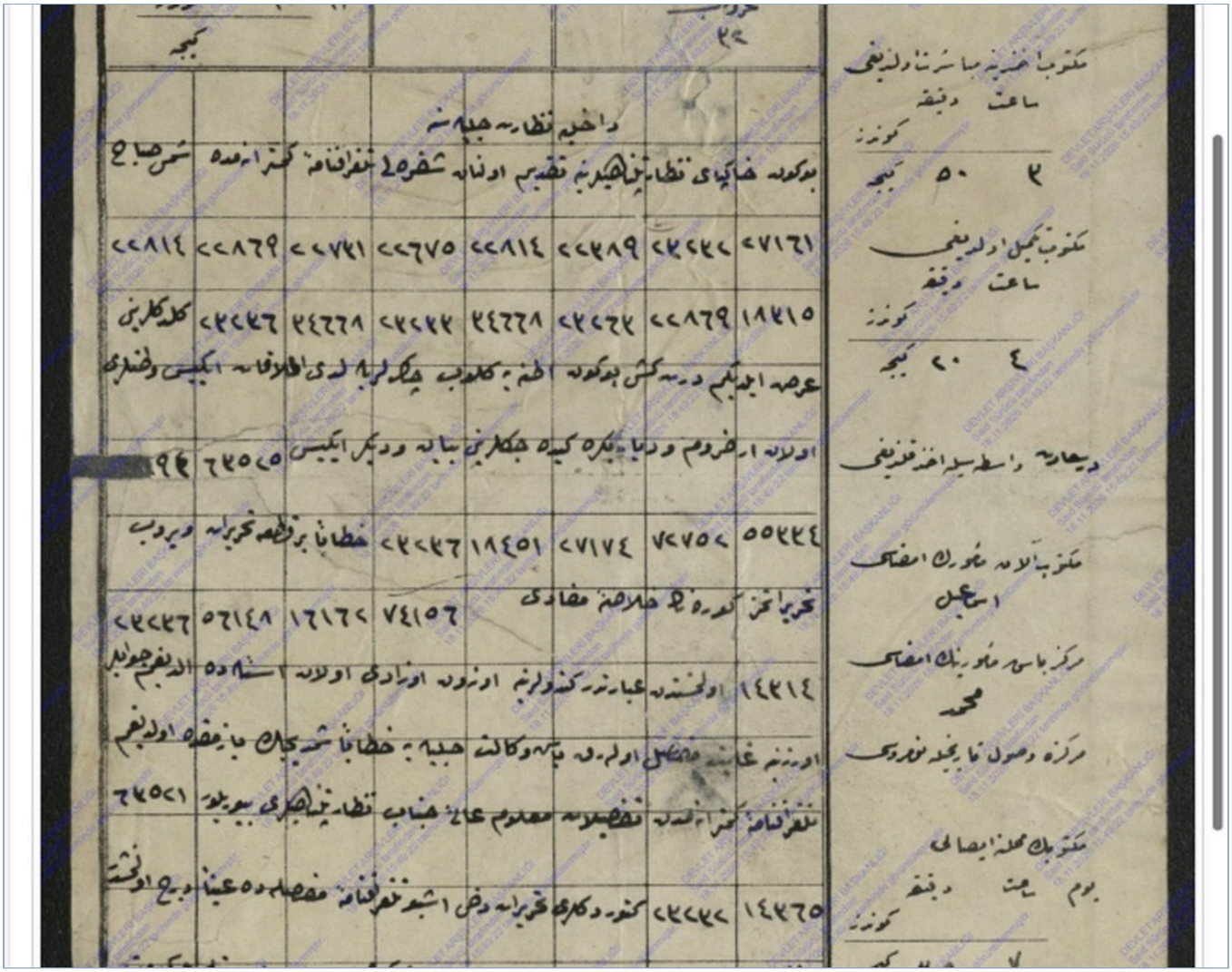

Plate 9 — BOA, DH.ŞFR. 114/76, Mi=0 (Adana · 20 August 1882 · Khedive Tawfiq Pasha's Secret Letter) — Telegram of Governor Âbidîn Pasha concerning travelers arriving in Adana from Alexandria during the ʻUrâbî Pasha Revolt carrying Khedive Tawfiq Pasha's letter to the Province of Adana (27174) requesting permission (14214 = مساعده) to recruit regular soldiers.

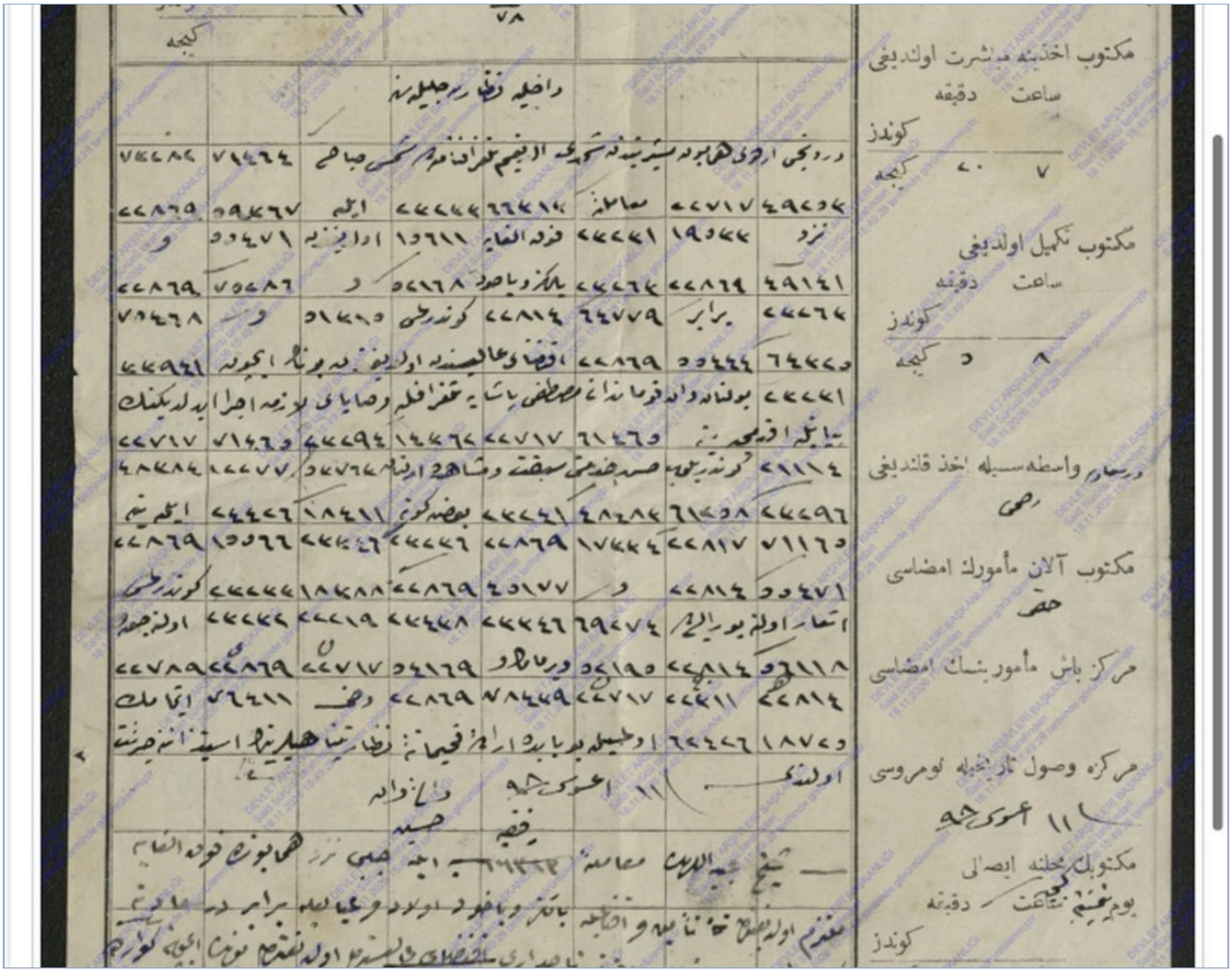

Plate 10 — BOA, DH.ŞFR. 115/1, Mi=0 (Van · 23 August 1882 · Sheikh Ubeydullah and Hasan Ağa) — Telegram of Governor Hasan Pasha of Van—abandoned unsolved by the Sublime Porte Cipher Bureau after line 5—deliberating over dispatching Hasan Ağa (61257 + 48482) to persuade Sheikh Ubeydullah to return peacefully to Istanbul.

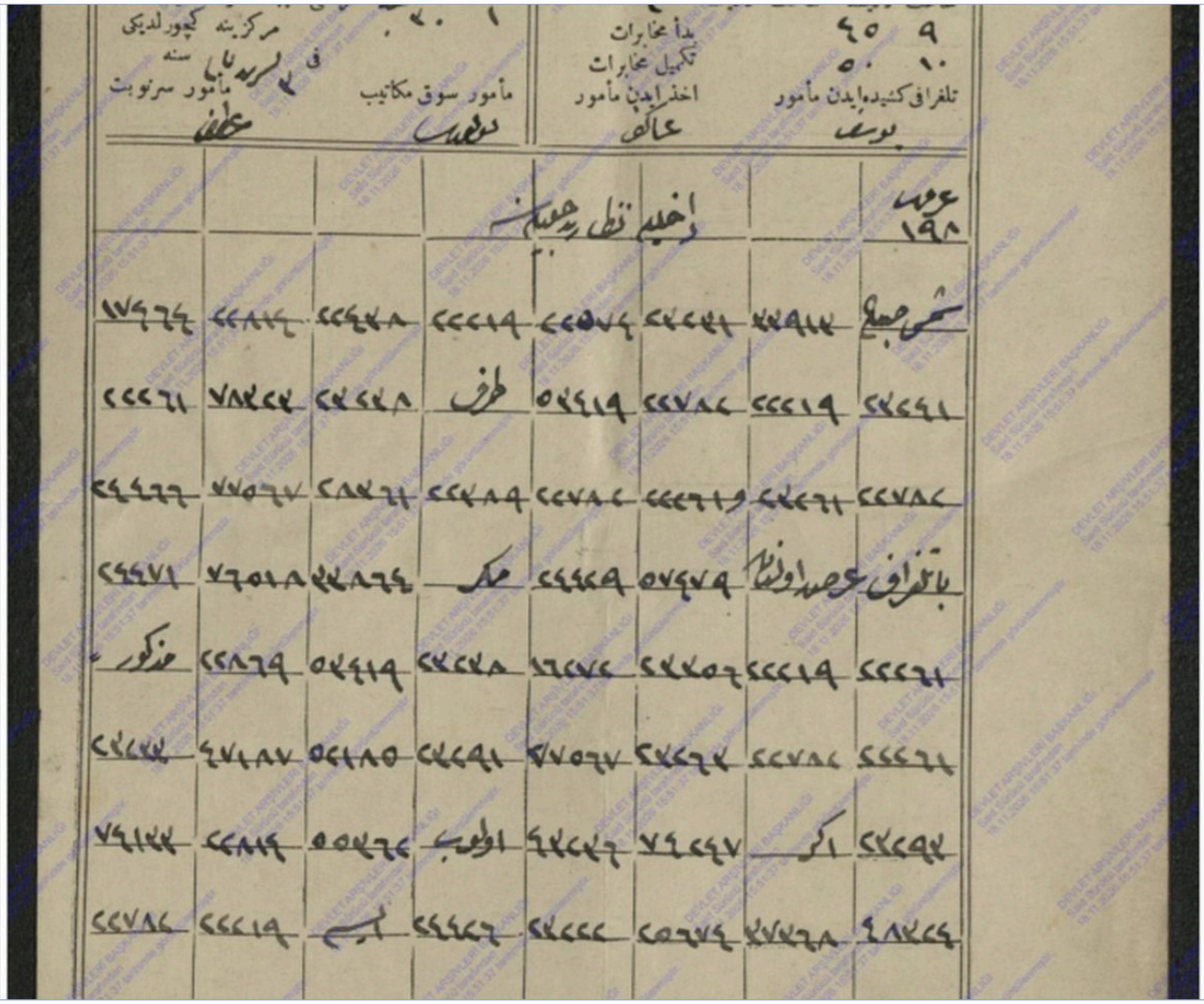

Plate 11 — BOA, DH.ŞFR. 115/71, Mi=0 (Kosovo · 19 November 1882 · Tara River and Polja Evacuation) — Completely unsolved Kosovo telegram concerning the evacuation of Polja and Berane villages across the Tara River under the Montenegrin boundary settlement and proposed resettlement measures on the near bank of Kolašin.

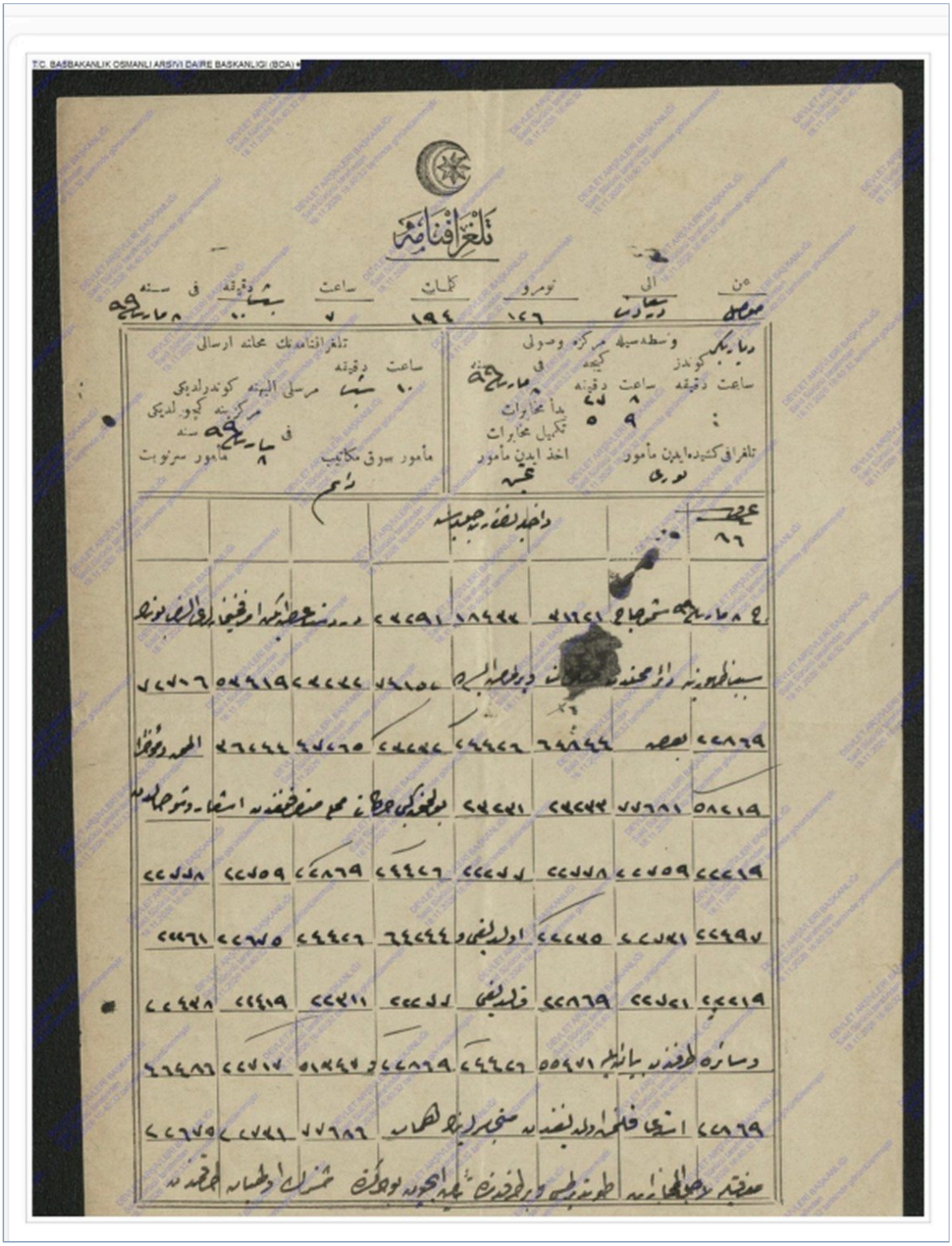

Plate 12 — BOA, DH.ŞFR. 116/31, Mi=0 (Mosul · 20 March 1883 · The Sulaymaniyah Incident) — Undeciphered Mosul telegram bearing the header «شمس صباح» (Şems Sabâh), proving the active use of BOA, A.}d. 1060 in Interior Ministry correspondence in March 1883 and reporting the Sulaymaniyah bazaar incident.